

Dionima: wape pieke Pi Seliapoe

Deto hala: Pi

1 ¹Amba: titina: do kenke ya yaapo ai na wepia wina: leeke pita:ta: mo hande Pita: hao hayekeme. Ipikita: Koda: yaapo hao hayekepate Koda: hayeke tupa: kone ipiki make hayekeme. ²Ipikita: mo kini pieke pa:ta: kone Koda: yaapo mandakena: hao hayekeme. ³Koda:ma: leeke handaata: mo hande Pima:ta: ala:ta: ala:ta: paeyao wepia wina: leekepate aleta: ma:nda:siki kone Koda:ma: ipika: honumake hata: na wepia wina: leekeme. ⁴Mo hande Pi pa:ta:ta: da:ta:la:eki pitiekeme. Kutupa mo da:ta:la: ekita: kenke wanda:halina: paa peasa:eki pitiekeme. ⁵Mo hande paa peasa: ekima:ta: mo timba: la:pa pula: pa:ta: paa peasa:pate kone mo hande timba: la:la: ekima:ta: paa pa:la:eki na honiao hala:me.

⁶Koda:ma: ipika: pi mea enepa: tapaeeyeke halita: Dioni tapaeyekeme. ⁷Kutupa Dionima:ta: mo hande paa pa:la: ekita: wanda:hali waluekema: epeekeme. Kutupa wanda:hali paeyaoma: ipikana:ma: mea epeeke pi opua pi mina:yeke handa loluekema: epeekeme. ⁸Dionima:ta: mo hande paa na peaeyekepate ipikana:ma:ta: mo hande paa pa:la: ekita: wanda:hali pa:ta: waluekema: epeekeme. ⁹Mo hande paa pa:la: ekita: ota:eki yaalo hata: kenke paeyao pa:ta: a:paata: wanda:hali paeyaona: paa peao hala:me.

¹⁰Kutupa mo hande Pita: kenkena: a:pa hayekeme. Koda:ma: leeke handa ala:ta: ala:ta: paeyao ipikana:ma: wepia wina: leekepate kenke wanda:halima:ta: ipiki hone na wimikime. ¹¹Ipikita: ipika: kenke teke nane epeekepate kone ipika: wanda:halima: ipiki na handa: mimikime. ¹²Kutu pimikipate mandane wanda:halima:ta: ipiki handa: meata: ipiki pa:ta: hone tulao hatiki pimikime. Kutu pimiki handaata: koto wanda:halita: Koda:na: weki wandiki haena: leekeme. ¹³Koto ekina: Koda:ma: mo wanda:halita: ipika: weki wandiki haena: leekepate kenke halima: mendiaasa: tupa: na mendiaeyekeme. Koda: kone ika: apa: hayekeme.

¹⁴Mo hande Pita: hali au la a:pa niki ameje haya:me. Ipika: paa pu hala:eki pa a:ta:ma: homa:la:eki make ota: hau pita:la:eki make tumba

pitia:eki nikana:ma: handoma:me. Koto hande paa pu hala: ekita: ipikita: Atekena: Eiyeye homeke kone hata: miekeme.

¹⁵Dionima: Yesu hala:eki niki pa:ta: la kuluekema: wi la alota: Ima: amba: hande lo haowa: ekita: dupae. Ya hoki nane ipilie halita: I na mendiki haena: kone ipiki amba:la hao hayeke ekima: I ankulala:me. Kutupa hande lo haowa: ekita: ameta: do hali pa:ta: loa:me.

¹⁶Ipika: pa a:ta:ma: homa:la:eki tumba hala:eki mea niki kia:tiki kia:tiki peaata: niki paeyao amba: epeaala:me. ¹⁷Koda:ma:ta: mo hande Lo Pimanu niki pa:ta: la kina:yeke Mosesi pa:ta: la haleekeme. Kutu piekepate pa a:ta:ma: homa:la:eki make ota: hau pita:la:eki make Yesu Ketisoma: mea a:paeyekeme. ¹⁸Hali homeke ma:nda:ma: Koda: ota: na handeekeme. Kutu piekepate Eiyeye homekema: homeke Koda: tupa: hata: Atekena: popeke nane kikina: pila: halima: kone ipikana:ma: niki la ka:la:me.

Bapitaisi peao hayeke hali Dionina: pi
(*Ma:tiu 3:1-12, Maka 1:1-18, Luku 3:1-18*)

¹⁹Dionima: koto leeke ekina: mo Diutuseleme nane haemeke Diu haliwekima:ta: yeni peao haemeke haliwekima: make Lipae tapake haliwekima: make Dioni pa:ta: Neketa: epika:ta:pe laa lota: pulu pena: tapaemekeme. ²⁰Dionima:ta: Ika: pi Ima: na hombo peaalueke pi na leke ipikana:ma: ota: ka:la:pa: bao alota: Ita: Ketiso dia:me la leekeme. ²¹Koto leeke mo haliwekima: ipiki lota: pitolo alota: Kota: neketa: epi ya:ka:ta:pe. Neketa: Elaidiape lemekeme. Dionima: ika: pi hombo peaaso alota: Ita: koto hali dia:me leekeme. Mo haliwekima: paa lota: pitolo alota: Neketa: mo hande Potopede halipe lemekeme. Dionima: ika: pi hombo peaaso alota: Dia:me. Ita: koto hali dia:me leekeme. ²²Mo haliwekima: alota: Neke haleeki niki pa:ta: la kie laata: Nikana:ma: opua niki tapaeme haliweki pa:ta: lolo pomonoyeke neke haleeki kone nakana:ma: eki pi lelipikipe lemekeme. ²³Dionima: ika: pi hombo peaaso alota: I halo ekita: dupae. Hali homekema: mo hapu hala: alena: hata: wi ala: ekita: dupae. Tekehali epena:yeke pota: tikitikina: pilaapa:peke. Koto leeke pita: mo potopede hali Aisayama: wape pieke pi kone leekeme.

²⁴Mo lota: pulu pena: tapaemeke haliwekita: mo Pa:tisi haliwekima: tapaemekeme. ²⁵Mo haliwekima: Dioni lota: pitolo alota: Neketa: Ketiso make Elaidia make mo hande Potopede hali make na hata: kone ekipeke wanda:hali bapitaisi peao halepe lemekeme. ²⁶Dionima: ika: pi hombo peaaso alota: Ima:ta: wanda:hali ikalima: bapitaisi peaaso halopate iki tukiki pa:ta: hala: hali ma:nda: ikana:ma: na handelememe. ²⁷Koto halita: ya hoki nane ipula:pate ipika: anke dake limbity pa:la: pu Ima: ka:la:papeke ana: na pa:la:me leekeme.

²⁸Koto hau pimiki ekita: mo Bedani da pa:ta: mo Diodani ikali mone tea:na: Dionima: bapitaisi peaeyeke alena: hata: pimikime.

Koda:na: Sipisipi Ma:na:na: Ikiki

²⁹Da kelepeeketa: Dionima: ipiki pa:ta: Yesu epeekeeki handolo hata: alota: Koda: ipika: Sipisipi Ma:na:siki koto ipula:ma: handa:pe laa ipikana:ma: kenke wanda:hali paeyaona: hoke hau peleme ekimanu mea pula:me.

³⁰Hande loa: ale hali ma:nda: yaka hoki nane ipiliepate I na mendiki haena: kone ipikita: amba: hao hayeke ekima: I ankulala:me loa:me laata: ³¹Hande halita: epipe laa hone na ua:pate Ima: Isulai wanda:hali paeyao pa:ta: waluekema: ikalima: wanda:hali bapitaisi peaalo epoa:me leekeme.

³²Dionima:ta: pi la halolo hata: dupiki pi leekeme. Hande melipuma: handeke ba aiyā hola:pa:niaasa: tupa: mo Sipitidita: hepeni nane hao hola:pa:niao a:pa ipiki pa:ta: pitia:eki Ima: handoa:me laa ³³Koto pita: kone Ima: mo hali epipe hone na ua:pate hande ikalima: wanda:hali bapitaisi peaalo pono I tapaeya: Koda:ma: I pa:ta: alota: Mo hande Holi Sipitidita: hola:pa:niao a:pa hali ma:nda: pa:ta: pila:eki handilipikie laa koto halima:ta: Holi Sipitidima: wanda:hali bapitaisi peao hala:me lea:me laa leekeme. ³⁴Dionima: alota: Koto ekita: Ima: handoa:me. Koto ekina: ipikita: Koda:na: Eiyēke hala:eki iki pa:ta: la kitolome leekeme.

Amba: titina: Yesuna: hoki nane telimiki haliweki

³⁵Da kelepeeketa: Dioni make ipika: disaipolo hali yaapo make koto pa:ta: paa a:pa hata:ta: ³⁶Yesu yapeekeeki handaata: ipikana:ma: alota: Dota: Koda: ipika: Sipisipi Ma:na:sikie leekeme. ³⁷Mo hande disaipolo hali yaapoma: koto leeke pi opuaata: Yesu ameḷe mandakena: pemekeme. ³⁸Yesuma: la:ka:la: mina ipiki telia: mea epeekeeki handaa ipiliki lota: pitolo alota: Aleke weitelepepe leekeme. Ipilikana:ma: ipika: pi hombo peaaso alota: La:baio. Neketa: hando pa:ta: hao halepe lepekeme. Do La:bai ala: ekita: Disa la kone ala:ekie. ³⁹Yesuma: ipilika: pi hombo peaaso alota: A:pa handa:pe la leeke handaa ipika: hayeke alena: handolo puaata: koto pita: ipilikita: ipiki ameḷe hao haemekeme. Koto hau pimiki hauta: welealo nane 4 okoloko pimikime.

⁴⁰Mo hande hali yaapota: Dionima: leeke pi opua Yesu ameḷe halo pepeke hali yaapo ma:nda:ta: A:ndutue. Saimono Pida ipika: hamekee. ⁴¹Koto kone A:ndutuma: ipika: hameke Saimono handa: wia ipiki pa:ta: alota: Hande Mesayata: dikana:ma: handa: ulupa:me leekeme. Do Mesaya ala: ekita: Ketisoe laa ala:ekie. ⁴²Koto pi laata: ipikana:ma: Yesu pa:ta: Saimono hatuku peekeme. Yesuma: Saimono handolo alota: Neketa: Dionina: eiyēke Saimonoe. Wetepena:ta: naka: biki Sipasi lelimikie. Koto bikita: Pida kone homeke niki Toopi la kone leekeme.

Yesuma: Pilipi Nada:niele yaapo wi leekeeki

⁴³Da kelepeeketa: Yesuta: Ka:lili nane polueke hone wiekeme. Ipikana:ma: Pilipi handa: wia ipiki pa:ta: alota: Dika: pana: epoe leekeme.

44 Pilipita: Betesaida halie. Hande A:ndutu Pida yaapo haepeke da konee.
 45 Koto ekina: Pilipima: Nada:niele handa: wia ipiki pa:ta: alota: Hande Mosesima: Lo Pimanu wape pitolo hata: wape pa:la: halita: mo Koda:na: potopede haliwekima: wape pa:la: hali kone handa: uluma:me. Ipikita: Na:sa:tete hali Diosepena: eiyeye Yesue laa leekeme. 46 Na:sa:tete nanema: epekeeki ma:nda: ipula:eki handa:peke ya:la:pe laa lota: pitolo haena:ta: Pilipima: ipiki pa:ta: alota: A:pa handa:taa leekeme.

47 Nada:niele Yesu pa:ta: ipulu haena: kone Yesuma: handa Nada:nielena: pita:la: ekita: dupae laa ma:nda: pa:ta: la halolo alota: Do halita: ota: Isulai halie laa ipiki pa:ta: yayapiki hau ma:nda: na ula:me leekeme.
 48 Nada:nielema: Yesu pa:ta: opolo a:pa lota: pitolo alota: Nakana:ma: Ita: ekipa handa alepe leekeme. Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Pilipima: neke wi ai na leeke dina: kone neketa: mo hande nose ti teke pa:ta: pitieki Ima: amba: handoa:me leekeme. 49 Nada:nielema: ipika: pi hombo peaaso alota: Disao. Neketa: Koda:na: Eiyeeke. Neketa: Isulai wanda:halina: Kini halie leekeme. 50 Yesuma: alota: Ima: neketa: nose ti teke pa:ta: pitieki handoa:me loa: ekina: hone tulaaso alepe laa kutupiki hausunu ankulalo peleme hau tieke tiekemanu pulu pa:la:eki handilipikie leekeme. 51 Yesuma: iki pa:ta: alota: Ima: iki pa:ta: ota: pi alome. Ikita: hepeni nane lomba:pa ula: alena: Koda: ipika: enisolo haliweki mo Wanda:halina: Eiyeye pa:ta: a:pa hata: hola:pa:niatiki a:meiyatiki pilimieki handilimikie leekeme.

Keina da pa:ta: wanda: miekeeki

2 1 Nate yaapo paeyeketa: mo Ka:lili nane hayeke da Keina da pa:ta:ta: hali homekema: wanda: miekeme. Kutupa Yesuna: inkiki make koto pa:ta: hayekeme. 2 Yesu ipika: disaipolo haliweki ameḷe tonka:na: mo wanda: hapieke alena: ipupe laa wi leekeme. 3 Mo hande waini ikali no paeyao ma:nda: na pitieketa: Yesuna: inkikima: ipika: weki Yesu pa:ta: alota: Hande waini ikali no paeyao ma:nda: na pila:me leekeme. 4 Kutupa Yesuma: ipika: ama: pa:ta: alota: Wanda:o. Ya pulu poloeki nakana:ma: dupi dupi laa I pa:ta: na lelipikie laata: Ya nateta: ai na ipula:me leekeme. 5 Pate ipika: ama:ma:ta: mo e pokaemeke haliweki pa:ta: alota: Ipikana:ma: la:lie pi opua pea:pa:peke leekeme.

6 Mo Diu wanda:halima: ika: hande ikalima: tandepa:la: hau pu haemeke ekina: toopima: wepia ikali kanake yunki mindiki hata: mo pa:ta: wiekeme. Kanake homeke pa:ta: ikalita: 80 lida o 90 lida tupa: pitaapeke yeekeme. 7 Yesuma: mo e pokaemeke haliweki pa:ta: alota: Mo toopi ikali kanake manuna: ikalima: tumba tumba pipe leekeme. Koto leeke mo haliwekima: mo ipi kanakemanu tumba tumba pimikime. 8 Kutu pu paeyeke Yesuma: alota: Mandane ekita: kanake mandane ekina: yupu tia mo ne handeteke hala: hali pa:ta: mea pua hala:pe leekeme. Koto

leeke mo ikali mandaneeki yupa mea pua halemekeme. ⁹Kutupa mo halima: mea naa handeekepate ota: waini ikalima: kone handeekeme. Mo halima:ta: koto waini ikali yupimikieki pa:ta: hone na wiekepate hande ikali yupimiki e pokaemeke haliwekima: hone wimikime. Koto ekina: ipikana:ma: mo wanda: tekehali wi la: mea ¹⁰ipiki pa:ta: alota: Haliweki paeyaoma: waini ikali ota: epekeeki amba:la hale hale pea kutupa mo ne nolo epo laa epemeke wanda:halima: waini ikali wopu nemeke hoki naneta: mo hosiki metoko piki waini ikali hale hale pilieke. Pate nakana:ma: mo ota: epeke waini ikalita: hosiki sa:sa: pea wia hao ame kone hale hale pina: aleme leekeme.

¹¹Yesuma:ta: mo Ka:lili nane hayeke da Keina da pa:ta: hata: ipika: wele piekeeki koto pa:ta: amba:la piekeme. Koto pa:ta: hata: ipikana:ma: ipika: kapu tieke hala:eki peneme yao waleeke handaa ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: hone tulaemekeme.

¹²Kutu pieke hoki naneta: Yesu make ipika: inkiki make ipika: hameketiti make ipika: disaipolo haliweki tonka:na: paeyao Kapeneami da pa:ta: pua hoto mandane ekimanu koto pa:ta: haemekeme.

Yesu mo tembolo da nane peekeeki
(*Ma:tiu 21:12-13, Maka 11:15-17, Luku 19:45-46*)

¹³Mo Diu wanda:halima: ika: Lombei Pupa Yapeeke natena: ne pambuluekema: haemeke handaata: Yesuta: mo Diutuseleme da nane peekeme. ¹⁴Yesuma: mo tembolo da tukiki pa:ta: pua handeekepate mandane haliwekima: kao make sipisipi ma:na:manu make melipuma: handeke bamanu make mandane haliwekima: hambena:yeke wia pitimikieki make mandane haliwekima: ika: teipolo pa:ta: pita: mani topo pimikieki make handeekeme. ¹⁵Ipikana:ma: pu tunkulikimanu meaata: ponka: pilimepi pea depita wepiaata: paeyao hama pena: mo kao sipisipi ma:na:manu tonka:na: tolu liekeme. Mo mani topo pu pitimiki haliwekina: teipolomanu londolo ba ba pea ika: manimanu tonka:na: hoelo ba ba piekeme. ¹⁶Kutupa mo melipuma: handeke bamanu wia pitimiki haliweki pa:ta: alota: Do alemanu mu tia hama pupe. Yaka Apa:na: data: makedi da au na lapa:peke leekeme. ¹⁷Ipika: disaipolo haliwekima: mo Baibolo bukana: wape pa:la:eki hone wimikime dupae. Koda:o. Naka: da epeaalo polo hone witolo ekita: Ita: titipu wopu polome wape pa:la:me.

¹⁸Mo Diu haliwekima: ipika: pi hombo pealuekema: lota: pitolo alota: Do pitele hauta: naka: biki ula:eki niki pa:ta:ta: waluekema: eki wele piteleeki pilipiki lemekeme. ¹⁹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Do hande Koda:na: da leisimika:na:ta: Ima: hoto tepona: pa mea a:meiyao haena: lolueke leekeme. ²⁰Mo haliwekima: alota: Do hande tembolo da a:etolo haena: 46 bapimanu amba: paeya:pate nakana:ma:ta: hoto tepona:

kone paa mea a:meiyao haena: loluekema: alepe lemekeme. ²¹Koto lemekepate Yesuma: mo hande tembolo da leeke ekita: ipika: loke pa:ta: kone leekeme. ²²Koto ekina: Yesu homeeke Koda:ma: pa mea tiaeyeke natena: ipika: disaipolo haliwekima: do leeke pi hone wimikime. Kutupa mo Baibolo bukana: wape pa:la:eki make Yesuma: leeke pimanu make hone tulaemekeme.

Yesuma: haliweki paeyaona: honeta: handeekēeki

²³Mo hande Lombei Pupa Yapeeke ne pambemeke dina:ta: Yesuma: mo Diutuseleme da pa:ta: hata: ipikana:ma: wele wotu pieke ekimanu wanda:hali wopuma: handaata: ipiki pa:ta: hone tulaemekepate ²⁴Yesuma:ta: wanda:hali paeyao ika: pitelele ekimanu wotu handa: wiaata: mo wanda:hali pa:ta: hone na tulaaso hata: na taleekeme. ²⁵Wanda:halina: puki pa:ta: ula: ekimanu Yesuma: wotu handeekē ekina: hali ma:nda:ma: ipiki pa:ta: la hala:peke na yeekeme.

Yesu Nikodimasi yaapo

3 ¹Handa Pa:tisi tapake hali homeke Nikodimasita: ipikita: mo Diu wanda:halina: Kaḷeṣete hali hata:ta: ²nate ma:nda:na: timba Yesu pa:ta: pua alota: Disao. Neketa: Koda:ma: tapaaleke walele hali hale ekita: handoloma:me. Kutupa nakana:ma: wele pitele tupa: Koda: yaapo na hake halima: wele pea:peke na ya:la:me la leekeme. ³Koto pi leeke handa Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ima: neke pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: pa panake weki leke na mendia:ka:na:ta: kota: Koda: ipika: Kilu Tombuao Hala:eki na handilieke leekeme. ⁴Nikodimasima: alota: Keileke halima:ta: ekipa panake weki leke paa mendiliekepe laa Ipika: inkikima: hoto yaapo peao paa mendina: alepe leekeme. ⁵Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ima: neke pa:ta: ota: pi alome. Hali homeke a:nda: ikalima: make Sipitidima: make ipikita: panake weki leke paa na mendia:ka:na:ta: Koda: ipika: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: na honda: pamba pelieke laa ⁶weki mondu hala: ale manuma:ta: ipika: loke hala:eki kone mondu hala:pate mo Sipitidima:ta: ipikima: handeekēeki kone pitaalieke laa leekeme. ⁷Ima: iki paeyao pa panake weki wandiki leke mendia hamina: alo ekina:ta: hone ta:ta: na wia:peke. ⁸Po ipula: ekita: ipika: honema: kone ipula:me. Ipika: u la ipula: ekita: nakana:ma: opitelepe hao ipula:eki make mandane pula:eki make nakana:ma: na handilipikie. Kutupa mo poma: pita:la: tupa: mo Sipitidima: wanda:hali make panake weki leke mendilieke leekeme.

⁹Kotoeki opua Nikodimasima: lota: pitolo alota: Nakana:ma: koto ale ekita: ekipa peaaliepe leekeme. ¹⁰Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Neketa: do Isulai wanda:halina: wala:la: hali tieke ma:nda: halepate do aloeki manuta: hone na wiaalepe. ¹¹Ima: neke pa:ta: ota: pi alome laa

Nikana:ma: honema: handoloma: ekimanu make lekema: handoloma: ekimanu make la kitoloma:pate iki pa:ta: hala: hali homeke a:nda:ma: make do pi opuluekema: hone na wita:la:me. ¹²Do kenkena:eki Ima: walolo ekimanu na opimika:na:ta: kota: oli hepeni nane pita:la: ekimanu waloa:ka:na: make ekipa opilimikipe. ¹³Kutupa hali homeke a:nda: oli hepeni nane na pa:la:pate hande Wanda:halina: Eiyeye hepeni nane hao a:pa:la: hali homekee laa leekeme.

¹⁴Hande Mosesima: mo hapu hayeke alena: hata: mo keto mea a:meiyaeyeke tupa:ta: kota: koto tupa: kone hande Wanda:halina: Eiyeketa: ¹⁵ipiki pa:ta: hone tulao haleme wanda:halima: deto hala:eki mina:yeke haliwekima: ipiki mea a:meiyalieke. ¹⁶Do ekina:yeke loa:me. Koda:ma: kenke wanda:hali pa:ta: pukima: wotu homolo hata: ipika: Weki homeke kone kiekeme. Kutupa hali epima: ipika: Weki pa:ta: hone tulao haya:ka:na:ta: kota: koto hali na homeke deto hala:eki mina:yeke kiekeme. ¹⁷Koda:ma:ta: ipika: Weki kenke wanda:halina: pi yokaalu peaaloo pa:la: hali haena:yeke na tapake ika: mea da:taalo pa:la: hali haena:yeke tapaeyekeme.

¹⁸Kutupa hali epima: mo hande Weki pa:ta: hone tulao haya:ka:na:ta: pi yokaalu pilieeki pa:ta: na pelieke. Pate hali epima: hone na tulao haya:ka:na:ta: hande pi yokaalu pilie natena: Koda:na: Weki homeke pa:ta: hone na tulao hayeke ekina: ipikana:ma: wini pea:peke na ya:la:me. ¹⁹Mo pi yokaalu pulu pa:la: ekita: dupae. Do kenkena: paa pa:la:eki amba: epa:la:pate haliwekima:ta: ika: hoke haumanu pu haleme ekina: hande paa pa:la: ekita: kiao mo timba:la: pamba:la:eki pa:ta: haluekema: hone witelememe. ²⁰Hoke hau pu haleme haliwekima:ta: mo paa pa:la: ekina: ika: hoke haumanu peneme yao walaapa:na: ota: kiaaso hata: mo paa pa:la:eki pa:ta: na ipilimikie. ²¹Kutu pa:la:pate hali epima: ota: hau pu hala: halima: mo paa pa:la:eki pa:ta: ipilieke. Kutupa mo paa pa:la: ekima: ipika: piekeeki manuta: Koda: yaapo hata: pieke ekimanu peneme yao walena:yeke ipilieke.

Yesu Dioni yaapo

²²Koto hoki naneta: Yesu ipika: disaipolo haliweki ameḷe mo Diudia nane pua koto pa:ta: hata: wanda:hali bapitaisi peatiki pimikime. ²³Dionima: make mo Seilimi da teke pa:ta: Inoni da hata:ta: ikali wotu pitieke handaa ipiki pa:ta: a:pa:tiki pimiki wanda:halita: ipikana:ma: bapitaisi peatiki piekeme. ²⁴Koto pita:ta: Hetodima: Dioni dipula ai na pitaake haena: piekeme.

²⁵Kutupa Dionina: disaipolo mandane haliwekima: mo Diu hali homeke ameḷe mo pi ula: ekina: ikalima: peiya:tiki pia:peke ekina: pi yokaalu pimikime. ²⁶Koto ekina: Dioni pa:ta: pua alota: Disao. Mo Diodani ikali mone tena: neke yaapo mandakena: haya: halita: hande nakana:ma:

niki pa:ta: walea: halima:ta: kota: ameta: ipikana:ma: bapitaisi peaaseke handaa wanda:hali wopu ipiki pa:ta: pua:tiki pitelememe lemekeme.

²⁷Koto ekina: Dionima: ika: pi hombo peaaso alota: Koda:ma: niki pa:ta: aleta: ma:nda: na kia:ka:na:ta: kota: mea:peke na ya:la:me laa ²⁸Ita: Ketiso dia:me. Koda:ma: titina: I amba:la tapaala:me laa iki pa:ta: la kua: ekita: amba: opimime leekeme. Hande wanda: mina:la: ekita: mo wanda:ta: halikina:eki halieke laa ²⁹mo wanda: teke halina: hameketa: mandakena: hata: kone wanda: teke halima: lelie pi opitolo hata:ta: ta:na:ma: homilieke. Koto ekina: yaka ta:na:ma: homa:la: ekita: tumba ula:me laa ³⁰Ipikita: tieke daeyatiki pitolo haena:ta: Ita: hosiki uniatiki pea:peke ya:la:me.

Oli manda hao a:pa:la: hali

³¹Oli manda hao a:pa:la: halita: paeyao pa:ta: manda halieke. Kenkena: hao a:pa:la: halima:ta: kenkena: hali hata: kenke pimanu lelieke. Oli manda hepeni nane hao a:pa:la: halima:ta: paeyao manda hata:ta: ³²ipikana:ma: handa:la:eki make opita:la:eki make la kita:la:pate wanda:halima: ipika: pi opua na miniki halememe. ³³Hali epima: ipika: pi opua miniki haya:ka:na:ta: Koda:ma: ota:eki ala:me laa lelieke. ³⁴Koda:ma: tapaala: halima:ta: Koda:na: pimanu lalieke. Koda:ma: ipiki pa:ta: Holi Sipitidi hala:la: ekita: tombo wia na hala:la: ekina: loa:me. ³⁵Atekema: ipika: Eiyekema pa:ta: pukima: homolo hata: ala:ta: ala:ta: paeyao Eiyekema: kiki pa:ta: wina: la:la:me. ³⁶Hali epima: hande Eiyekema pa:ta: hone tulao haya:ka:na:ta: kota: koto halima: da:ta: hao halo pa:la:pate hali epima: hande Eiyekema: kakena: na homea:ka:na:ta: deto hala:eki na miki haena: Koda: ipika: mineke panka:la:eki koto hali pa:ta: ula:me.

Yesu mo hande Sametia wanda: yaapo

4 ¹Koto natena:ta: mo hande Pa:tisi haliweki pa:ta: pi dupa la:niaeyekeme. Yesuma: disaipolo wanda:hali wopu meaata: bapitaisi peao pita:la: ekima: Dionima: pita:la: ekita: wetepe yaasa:me laa la:niaeyekeme. ²Koto la:niaeyekepate Yesu ipikana:ma: bapitaisi na peaake ipika: disaipolo haliwekima: homeke bapitaisi peatiki pimikime. ³Koto la:niaeyeke pita: Yesuma: make opuaata: mo hande Diudia nane mina:pa:lao mo Ka:lili nane peekeme.

⁴Koto nane pulu hata: Sametia nanema: lopa:la: peekeme. ⁵Kutupa Sametia lopa:la: puaata: daoni homeke pa:ta: opolo peekeme. Koto daoni bikita: Saika lemekeme. Mo da teketa: hande Dieikopema: ipika: eiyekema Diosepe pa:ta: haleeke kenke teke pa:ta: hayeke dae. ⁶Koto kenke pa:ta: Dieikopema: aweeke naku pa:ta: ikali pitiekeme. Kutupa Yesuta: pota:na: ipu hao anke litu pieke mo naku ikali teke pa:ta: pitiekeme. Nate you tikekena: haena: pitiekeme.

⁷Kutupa pitina: Sametia wanda: homekema: ikali nolo epeekeme. Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Ikali ma:nda: nono kie leekeme. ⁸Ipika: disaipolo haliwekima: mo daoni pa:ta: ne hambolo pena: pita: leekeme. ⁹Mo Sametia wanda:ma: Yesuna: pi hombo peaaso alota: Ita: Sametia wanda: halopate neketa: Diu hali hata: kone ekipeke I pa:ta: Ikali ma:nda: nono kie laa honke alepe leekeme. Koto Sametia wanda:halima: ika: ne ikali no haemeke kawaso manuta: mo Diu wanda:halima: yola: alu pea napeke na yeeke handa loa:me. ¹⁰Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Nakana:ma:ta: Koda:ma: kita:la: ale make neke pa:ta: Ikali ma:nda: nono kie laa honke ala: halina: biki make hone wika:na: yoluta: kota: naka: honke aleeki ipikana:ma: opua da:ta:la: ikali kulu pia:me leekeme.

¹¹Mo wanda:ma: ipiki pa:ta: alota: Aneke halio. Do nakuta: ota: oni pa:ta: leke awa:niaala:me. Koto pa:la: ekina: neketa: ipi kanake na wia halepate da:ta:la: ikali ekipa naa kuluekema: alepe laata: ¹²Nika: apa:mei Dieikopema:ta: do naku ikali niki pa:ta: ka:la:me. Do ikalita: ipikana:ma: make ipika: eiyeye titima: make ipika: ma:na: manuma: make na:tiki pu haemekeme. Neketa: Dieikope ankulaluekema: alepe leekeme. ¹³Yesuma: mo wanda: pa:ta: alota: Hali epima: do naku ikali naa haota: wetepena: make ikali nena: pa pea:tiki pilieke. ¹⁴Kutu piliepate hali epima: Ima: halolo ikali naa haya:ka:na:ta: koto halita: ikali nena: paa na pilieke. Ima: do alo ekita: do ekina: yeke loa:me. Ima: halolo ikalita: mo hali tukiki pa:ta: pita: opa:la: ikali kone pitilieke. Kutupa hande ikalima:ta: opolo hata: mo halita: da:tao haena: lelieke leekeme.

¹⁵Mo wanda:ma: ipiki pa:ta: alota: Aneke halio. Nakana:ma: koto ale ikalita: I ma:nda: kie leekeme. Kutupa wetepena: ikali nena: paa na pitolo hata: do naku ikali nolo paa na ipulueke leekeme. ¹⁶Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Naka: haliki amba:la wi lolo puaata: do pa:ta: paa a:pa:peke leekeme. ¹⁷Mo wanda:ma: alota: Ita: hali dia:me leekeme.

Koto leeke handaa Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Nakana:ma: Ita: hali dia:me ale ekita: ota: pi aleme. ¹⁸Neketa: yunki hata: haliwekina: da amba: pekepate ame do halepe hali make ota: naka: haliki dia:me laata: Nakana:ma: ale ekita: ota:ekie leekeme. ¹⁹Mo wanda:ma: ipiki pa:ta: alota: Aneke halio. Ameta: neke handolome laa Koda:na: pi la: mea halo hale hali ya:ka:ta:me leekeme. ²⁰Nika: apa:mei amedama: niki Sametia wanda:hali pa:ta: Do pote pa:ta: pua mombela Koda: pa:ta: yeni pea:pa:peke laa lemekepate Diu haliweki ikana:ma: alota: Diutuseleme da pa:ta: pua mombela Koda: pa:ta: yeni pea:pa:peke alememe leekeme.

²¹Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Wanda:o. Ima: do aloeki opua:peke. Nate ma:nda: ipilieke laa koto nate epea:ka:na:ta: kota: do pote pa:ta: hata: make oli Diutuseleme da pa:ta: hata: make wanda:halima:ta: hande Apa: pa:ta: yeni na pilimikie laata: ²²Iki Sametia wanda:hali ikana:ma: yeni piteleme ekita: epi pa:ta: pitelemepe. Ikana:ma: wopu na handelememe.

Kutu pitelemepate niki Diu wanda:hali nikana:ma: yeni pitoloma: ekita: epi pa:ta: pitoloma:pe kota: ota: handoloma:me. Pa ekipeke mo wanda:hali da:taasa: ekita: Diu wanda:hali pa:ta: kini pea ipula:eke handa loa:me leekeme.

²³Koto pa:la:pate wetepe hande epolo pa:la: nateta: ame amba: a:pa:la:me. Kutu pa:la: ekina: ota: yeni piteleme wanda:halima:ta: Apa: pa:ta: yeni pimika:na:ta: ika: temokoma: make ota: hau pitolo hata: make yeni pilimikie leekeme. Koto tupa: ipiki pa:ta: yeni piteleme wanda:halita: Apa:ma: hone pa:la:me. ²⁴Koda:ta: temoko tekee. Koto pa:la: ekina: ipiki pa:ta: yeni piteleme wanda:halima:ta: ika: temokoma: make ota: hau pitolo hata: make ipiki pa:ta: yeni pea:peke ya:la:me leekeme.

²⁵Mo wanda:ma: ipiki pa:ta: alota: Mo hande Mesaya ipika: biki ma:nda:ta: Ketiso epolo pa:la:eki hone witolome. Ipiki a:paata: hau paeyao pita:la:eki la kilieke leekeme. ²⁶Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Nakana:ma: koto ale halita: I konee laata: Neke yaapo do pi alopa: halie leekeme.

²⁷Koto pi alo haena:ta: ipika: disaipolo haliweki paa opolo epemekepate Yesu mo wanda: yaapo pi alo haepekeeki handaata: hone ta:ta: ta:ta: wimikipate hali homeke ma:nda:ma: Aleke muluekema: alepe o Ipiki yaapo ekipeke pi alepe laa pa na lota: piekeme.

²⁸Kutupa mo wanda:ma: ipi kanake mina:pa:lao mo daoni nane puaata: koto pa:ta: haemeke wanda:hali pa:ta: alota: ²⁹Hali ma:nda: handoemena: ipupe laata: Ima: amba: pua: ekimanu paeyaota: ipikana:ma: la kia:me laata: Ipikita: hande Ketisope leekeme. ³⁰Koto leeke ekina: mo wanda:halita: daoni mina:pa:lao Yesu handolo pemekeme.

³¹Koto hau pitolo haena:ta: hande disaipolo haliwekima: Yesu honke alo alota: Disao. Ne ma:nda: nae lemekepate ³²Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ya neta: ma:nda: ula:pate ikana:ma: na handeleme leekeme. ³³Koto leekeeki opuaata: mo disaipolo haliwekima: ika: kone ane la: mone la: pitolo alota: Ma:nda:ma: ipika: ne mea a:pao halea:pe lemekeme. ³⁴Yesuma: iki pa:ta: alota: Yaka neta: dupae. I tapaala: halina: hone pa:la:eki puluekema: make ipikana:ma: I pa:ta: walea: e make pokao paeyawaaluekema: loa:me leekeme. ³⁵Kota: ika: aleme pita: dupae. Sumba: tonkopu yapea:ka:na:ta: ne napeke naa pilie natena: poka: mepi pilimikie lo halemepate Ima: iki pa:ta: alota: Emanu lekema: lekema: pea:pa:peke. Ame kone ne napeketa: naa pa:leke handaa poka: mepi pia:pa:peke ya:la:me leekeme. ³⁶Ne napeke poka: mepi pita:la: halima:ta: ipika: yenki minolo hata: mo hande ne napekemanu mea pua momba:la wia:ka:na:ta: da:ta hao hala:eki kone yelieke. Kutu pia:ka:na:ta: ne wae noka:pa:la: hali make napeke poka: mepi pita:la: hali make ipiliki telipina:ma: ta:na:ma: homilipipikie leekeme. ³⁷Kutu pita:la: ekima: mo hande lo haloma: pi ma:nda: dupa yaasa:me. Hali ma:nda:ma:ta: ne wae noka:pa:la:pate pa hali ma:nda:ma:ta: mo ne napeke poka: mepi pita:la:me

aloma:me laata: ³⁸Ikana:ma: na pokeme e pa:ta: kone ne napekemanu poka: mepi puemena:yeke iki tapaalome. Kutupa mandane haliwekima: pokeme e pa:ta: kone ikana:ma: ne napeke poka: mepi pulu pelemepateta: mo amba: haliwekima: honkopu hao pu wilimi hauna: pitelememe leekeme.

³⁹Mo hande wanda:ma: Ima: pua: ekimanu paeyao ipikana:ma: la kia:me leeke ekina: mo daoni pa:ta: haemeke Sametia wanda:hali wopuma: Yesu pa:ta: hone tulaemekeme. ⁴⁰Koto ekina: mo hande Sametia wanda:halima:ta: Yesu pa:ta: puaata: Niki ame^{le} hosiki hao polena:e laa honke lemekeme. Koto lemeke handa hoto yaapo Yesu koto pa:ta: haemekeme.

⁴¹Kutupa mandane wanda:hali wopuma: ipikana:ma: waleeke pi opitolo hata: ipiki pa:ta: hone tulaaso hata: mo wanda: pa:ta: alota: ⁴²Ameta: ipiki pa:ta: hone tulaasoma: ekita: nakana:ma: lele ekina: hone na tulaake nikana:ma: kone ipika: pi opuaata: ipikita: kenke wanda:hali hande mea Da:taasa: Hali ota: hala:me hone witoloma:me lemekeme.

Yesuma: mo kapomani halina: eiyeke mea tiaeyekeeki

⁴³Yesuta: hoto yaapo koto pa:ta: hao pa Ka:lili nane peekeme.

⁴⁴Yesuma: ipika: kone leekeme dupae. Potopede halita: ipika: ota: da teke pa:ta: haya:ka:na:ta: ipika: biki na wilieke leekeme. ⁴⁵Ipikana:ma: mo Ka:lili nane opolo peeke dina:ta: wanda:hali paeyaoma: ipiki handa: mimikime. Do ekina: yeke loa:me. Mo wanda:hali ika: kone Diutuseleme nane puaata: hande Lombei Pupa Yapeeke pita:ta: ne nalo hata: Yesuma: pieke haumanu paeyao amba: handemekeme.

⁴⁶Kutupa Yesuta: mo Ka:lili nane hayeke da Keina pa:ta: opolo peekeme. Amba:ta: koto da pa:ta: hata: Yesuma: ota: ikali kone waini ikali pitina: leekeme. Koto da pa:ta:ta: kapomani hali homeke hayekepate ipika: wekita: Kapeneami da pa:ta: yeni hayekeme. ⁴⁷Koto halima:ta: Yesuta: Diudia nane mina:pa:lao Ka:lili nane a:pa hala:me leekeeki opuaata: Yesu pa:ta: peekeme. Yesuma: mo Kapeneami nane pua ipika: homoluekema: taapo pitieke weki mea tiaena:yeke honke leekeme.

⁴⁸Yesuma: mo hali pa:ta: alota: Ikana:ma: hau tieke ipula:eki handolo homeke pa hone tulaasememe leekeme.

⁴⁹Mo hande kapomani halima: alota: Aneke halio. Yaka weki homaapa:na: dika: mandakena: pana:e laa leekeme. ⁵⁰Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Naka: weki tiaaliekema: pue leekeme. Hande halima: Yesuma: leeke pi opua hone tulao hao peekeme. ⁵¹Mo ipika: da nane paa poluekema: pulu haena: ipika: e pokaemeke haliwekima: pota:na: manda:hande pea alota: Naka: weki tiao pila:me lemekeme.

⁵²Ipikana:ma: mo haliweki pa:ta: lota: pitolo alota: Ya weki hosiki tiaeyeke hauta: nate hando pa:ta: haena: piekepe laa lota: pieke

handaa mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Ambaneke nate lekelo yopulu haena:ta: ipika: hoputiti yenita: tandelea:me lemekeme. ⁵³Atekema: hone witolota: Ambaneke koto natena: kone Yesuma: I pa:ta: alota: Naka: weki tiaalieke laa lea:me hone wiekeme. Koto ekina: mo halima: make ipika: weki wanda:ma: make hone tulaemekeme.

⁵⁴Yesuta: Diudia nane mina:pa:lao Ka:lili nane pua hayeke pita:ta: do wele wopu pieke ekita: hoto yaapo peaoeki piekeme.

Yesuma: Bedeseda ikali pa:ta: hali mea tiaeyekeeki

5 ¹Koto hau piekeeki hoki naneta: mo Diu wanda:halima: yeni puluekema: ne mieke nate ma:nda: epeke dina:ta: Yesu make Diutuseleme nane peekeme. ²Mo Diutuseleme da pa:ta:ta: hande Sipisipi Pota: Kake nepoko pa:ta: tunkula:pa pila: ikali kendo ula:me. Hibulu pi laa mo ikali bikita: Bedeseda lo halememe. Koto ikali nepoko pa:ta:ta: tu peaasa: da yunki hata: hala:me. ³Koto dasunu pa:ta:ta: yeni haemeke wanda:hali wopu haemekeme. Leke holupiki wanda:hali make anke hoke wanda:hali make kiki anke tindipa tindipa pea:peke na yeke wanda:hali make koto pa:ta: haemekeme. Koto wanda:hali paeyaoma:ta: mo hande ikalita: la:ma: la:ma: pina:yeke handeteke hatiki pimikime.

⁴Do ekina:yeke pimikime. Hoto ma:nda:ta: Tekehalina: enisolo halima: hola:pa:niao a:pa mo hande ikali tapa:tiaeyekeme. Koto hoki naneta: mo ikali pa:ta: titina: amba:la honda: pambilia: halina: yenita: tandelelieke.

⁵Koto pa:ta: hayeke hali ma:nda:ta: ipika: yeni hayeke bapita: 38 bapimanu amba: yapeekeme. ⁶Yesuma: koto pa:ta: mo hali pelia hake wiekeeki handaata: ipika: yeni hapa wina: bapi wopu yapeekeeki make hone wiekeme. Koto ekina: ipikana:ma: mo hali pa:ta: alota: Naka: honema:ta: naka: yeni tandelena: hone witelepe leekeme.

⁷Mo yeni hapa wieke halima: Yesuna: pi hombo peaaso alota: Aneke halio. Mo ikali tapa:tiatia pita:la: natena: I mea miniliao ikali pa:ta: hatuku pua:peke hali dia:me. Koto ekina: ya kone pu pitua:ka:na:ta: ma:nda:ma: I wetepeao yapilieke leekeme.

⁸Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Tiao naka: yapa:ta: mea mina anke lopao pue leekeme. ⁹Kota: koto kone mo hande halita: epeke loke haota: ipika: yapa:ta: mea mina anke lopao peekeme.

Koto hau pieke ekita: Hoto Pila: Natena: pieke handaa ¹⁰mo Diu haliwekima: koto yeni tandelaeyeke hali pa:ta: alota: Do Hoto Pila: Natena: naka: yapa:ta: mea mina puli ekita: pi ula:eki yambololo piteleme lemekeme. ¹¹Kota: mo halima: ika: pi hombo peaaso alota: Ya yeni tandelaeya: halima: I pa:ta: alota: Naka: yapa:ta: mea mina anke lopao pua:peke lea:me leekeme. ¹²Mo haliwekima: ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Neke pa:ta: naka: yapa:ta: mea mina pua:peke lea: halita: epipe lемекеpate ¹³mo yeni tandelaeyeke halima: make Yesu na handeekeme.

Pa ekipeke wanda:hali wopu koto pa:ta: mombelemeke handa Yesu amba: peekeme.

¹⁴Wetepena: mo tembolo da tukiki pa:ta: Yesuma: hande hali handa: wia alota: Handa:e. Ame neketa: epeke loke haleme. Hoke hau paa na pea:peke. Neke pa:ta: ka:nda:ma: homa:la: hau tieke a:paama:na: loa:me leekeme. ¹⁵Koto leekeeki opua hande hali mina:pa:lao pua mo Diu haliwewi pa:ta: alota: Ya yeni tandelaeya: halita: Yesue leekeme. ¹⁶Kota: Yesuma: Hoto Pila: Natena: mo halina: yeni tandelaeyeke ekina: mo Diu haliwewi: Yesu tanda haluekema: kini pu mimikime. ¹⁷Koto ekina: Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Yaka Apa:ma: hoto paeyao e poko hala:me. Kutupu hala: ekina: Ima: make e pokolome leekeme. ¹⁸Koto leekeeki opuaata: mo Diu haliwewi: Yesu luekema: mineke pankemekeeki daeyaemekeme. Do ekina:yeke pimikime. Yesuma: hande Hoto Pila: Natena: pi ula:eki yamba:laata: ipikana:ma: Koda:ta: ota: ipika: Apa: hala:me leeke ekima: make Koda: ana:na: kone halome laa leekeme.

Koda:na: Eiyekena: biki ula:eki

¹⁹Koto ekina: Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Hande Eiyekema: ipika: kone hone wia hau ma:nda: pea:peke na ya:la:me. Ipika: Apa:ma: pita:la:eki handa: pu hala:me. Hande Apa:ma: pu hala:eki kone hande Eiyekema: make pu hala:me. ²⁰Hande Apa:ma: ipika: Eiyekema: pa:ta: pukima: homolo hata: ipikana:ma: pu hala: ekimanu paeyao hande Eiyekema: pa:ta: walo hala:me. Iki penkilipa:tia pomuemenaya:yeke ipikana:ma: wetepena:ta: ota: hau tiekemanu dupikieki wetepeao ipikana:ma: Eiyekema: pa:ta: walieke. ²¹Hande Apa:ma: homemeke wanda:hali mea da:taasa: tupa: koto tupa: kone hande Eiyekema: ipika: hone wia wanda:hali mea da:taasa:me. ²²Kutupa make Apa:ma: ma:nda: pa:ta: pi yokaalu na piki ipika: Eiyekema: homeke pi yokaalu peaena: la:la:me. ²³Koto ekina:yeke wanda:hali paeyaoma: Apa:na: pi laaseme tupa: Eiyekema: pi make koto tupa: kone laena:yeke la:la:me. Hali epima: Eiyekema: pi na laeya:ka:na:ta: kota: ipiki tapaala: Apa:na: pi kone na laasa:me leekeme.

²⁴Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: Ima: alo pimanu opuaata: I tapaala: hali pa:ta: make hone tulaeya:ka:na:ta: kota: koto halita: deto hala:eki miniki hala:me. Kutu pita:la: halita: homa:la:eki mina:pa:lao da:ta:la:eki amba: miniki hala:eki yolo hata: pi yokaalu pulu pa:la: pa:ta: na pelieke. ²⁵Iki pa:ta: ota: pi alome. Amba: homemeke wanda:halima:ta: Koda: ipika: Eiyekema: pi hola:make mia:peke ya:la: nate epolo pa:la:pate amba: a:pa hala:me. Kutupa ipika: pi hola:make opiteleme wanda:halita: da:tilimikie. ²⁶Hande Apa:ma: ipiki kone da:ta:la: teke hali hala: tupa: ipika: Eiyekema: make ipiki kone da:ta:la: teke hali haena: la:la:me. ²⁷Kutupa ipikita: Wanda:halina: Eiyekema: haleke handaata: Eiyekema:

pi yokaalu peaalo pa:la: hali ipika: Atekema: haena: la:la:me. ²⁸ Do ekina:ta: ikana:ma: hone eleke eleke na wia:pa:peke. Amba: homa lapa: peleme wanda:hali paeyaoma:ta: ipika: pi holā:make opulu peleme nate epolo pa:la: ekina: loa:me. ²⁹ Kutupa mo wanda:halima: opuaata: ika: lapa: mina:pa:lao hama: nane ipilimikie. Epeke hau pu hao homemeke wanda:halita: tiao da:ta halimikie. Kutupa hoke hau pu hao homemeke wanda:halita: tiao pi yokaalu pulu pa:la: nane pelimikie.

Yesu pa:ta: wekitisi haemekeeki

³⁰ Ima: ya kone hone wia hau ma:nda: pea:peke na ya:la:me. Koda:ma: I pa:ta: la kita:la:eki Ima: opuaata: pi yokaalu pitolome. Yaka hone pa:la:eki puluekema: hone na wiki I tapaala: halina: hone pa:la:eki puluekema: hone witolo ekina: Ima: pi yokaalu pitolo ekita: tikitikina: pea:peke ya:la:me.

³¹ Ya pitolo ekina: Ima: kone wekitisi hao loa:ka:na:ta: kota: Ima: alo ekita: teke na wilieke. ³² Kutu pulu pa:la:pate Ima: pitolo ekina: hali ma:nda: wekitisi hao lapeke ya:la:me. Kutupa mo halima: I pa:ta: lolo pa:la: pita: ota:eki ala:me hone witolome. ³³ Ikana:ma: Dioni pa:ta: mandane haliweki tapaemekepate ipikana:ma: iki pa:ta: mo ota: hau piteleme ekina:ta: la haleekeme. ³⁴ Ima: pitolo ekimanu wekitisi hali muluekema: hone na pa:la:pate ikana:ma: da:ta:la:eki muemena:yeke do pi alo loa:me. ³⁵ Dionita: hande ola:pake tupa: ka:wa endialeke handaa paā wopu pu haya:me. Koto ekina: ipika: paā pa:la:eki pa:ta: hosiki haluekema: ikana:ma: hone pia:me. ³⁶ Kutu pia:pate yaka wekitisi hali ma:nda:ta: Dionima: I pa:ta: wekitisi hata: la kia: ekimanu wetepeaalo pa:la:eki kone hala:me. Yaka Apa:ma: Ima: pionoyeke walea: e manuta: pokolo hata: pitoloeki manuma: kone yaka Apa:ma: I tapaala:eki wanda:hali pa:ta: peneme yao wala:la:me. ³⁷ Kutupa I tapaala: hali yaka Apa:ma: make yaka pi lawaasa:me. Ipika: pi holā:maketa: hoto homeke a:nda: na opiki ipika: leke popeleke make hoto homeke a:nda: na handelememe. ³⁸ Koto ekina: ipikana:ma: tapaala: hali pa:ta: ikana:ma: hone na tulaaseme ekina: ipika: pi manuta: iki tukiki pa:ta: na ula:me. ³⁹ Deto hala:eki handa: uluekema: ikana:ma: mo hande Baibolo buka pimanu pa:ta: teke weitelemepateta: mo hande Baibolo buka pi manuma: kone yaka pi lawaasa:me. ⁴⁰ Kutu pa:la:pate ikana:ma: deto hala:eki muluekema: I pa:ta: a:pa:peke kiaasememe.

⁴¹ Wanda:halima: yaka pi laena:yeke na weitolopate ⁴² ikita: Ima: amba: handoa:me. Koda: pa:ta: pukima: homeleme ekita: ika: puki pa:ta: na ula:me. ⁴³ Ita: yaka Apa:na: bikina: epolopate ikana:ma: I na handa: minelememe. Hali ma:nda: ipika: kone epea:ka:na:ta: ikana:ma: kutupiki hali handa: milimikie. ⁴⁴ Ikana:ma: ika: ika: kone ika: pi lao alualu piteleme ekita: hone pa:la:pate hande homeke hala: Koda:ma: ika: pi laasa:

ekita: hone na witelememe. Kutu piteleme ekina: ika: honeta: I pa:ta: ekipa tulaalimikipe. ⁴⁵Ima: iki yaka Apa: pa:ta: samani pulueke hone na wia:pa:peke. Hande ika: hone tulaaleme hali Mosesita: ipikana:ma: kone iki samani pilieke. ⁴⁶Mosesima: leeke pimanu ota:ekie laa hone tulaemekena: yoluta: kota: yaka pimanu make opulu pimime. Mosesima: wape pieke ekita: I pa:ta: kone pieke ekina: loa:me. ⁴⁷Kutu pulu pimipate ipikana:ma: wape pieke ekimanu ikana:ma: hone na tulaaleme ekina: Ima: alo pi manuta: ekipa hone tulaalimikipe.

Yesuma: 5 daoseni wanda:hali ne haleekeeki
(*Ma:tiu 14:13-21, Maka 6:30-44, Luku 9:10-17*)

6 ¹Koto pimanu laata: mo hande tunkula:pa pitieke Ka:lili ikali mone tea:na: pa la:ka:la peekeme. Koto ikali biki ma:nda:ta: Taibitiasi lo hala:me. ²Wanda:hali paeyaoma:ta: Yesuma: mo yeni haemeke wanda:halina: yeni tandleaaso hata: wele wopu pieke ekimanu handemeke ekina: Yesu telia: mea pemekeme. ³Yesuta: eli ma:nda: a:meiya pua ipika: disaipolo haliweki ameḷe pitimikime. ⁴Hande Diu wanda:halina: Lombei Pupa Yapeeke nate ipuluekema: haena: peekeme. ⁵Yesuma: lekema: lekema: pea handaata: mo wanda:hali paeyao epemekeeki handata: Pilipi pa:ta: alota: Do wanda:hali paeyaota: ne ana:na: halomana:yeke neta: hando pa:ta: hambomana:pe leekeme. ⁶Pilipima: pulu pa:la:eki handuluekema: leekeme. Yesuma: ipika: pulu piekeeki amba: hone wiekeme.

⁷Pilipima: ipika: pi hombo peaaso alota: Do wanda:hali paeyaoma: ne hosikisiki kone nena:yeke palaowa hambaasota: 200 kina kone ana: na pilieke. ⁸Ipika: disaipolo hali ma:nda:ta: Saimono Pidana: hameke A:ndutuma: alota: ⁹Do hala: weki ma:nda:ma: bali palaowa punka yunki hata: make ta:peli yaapo make wia hala:pate do wanda:hali paeyao yolo hata: ana:na: napeke na yelieke. ¹⁰Yesuma: iki pa:ta: alota: Wanda:hali pitiniao pitinina: lape leekeme. Noma: wopu opa:la: alena: pitimikime. Koto ekina: wanda:hali paeyao pitimikipate haliweki paeyao diminiekepeate 5 daoseni tupa: pitimikime. ¹¹Yesuma: hande palaowa meata: Koda: pa:ta: keiyae pi laata: mo pitimiki wanda:hali pa:ta: teli teli peaekekeme. Mo hande ta:peli yaapo make koto tupa: teli teli peaekekeme. Kutupa mo wanda:hali paeyao ika: hone pieke tupa: kone mea nemekeme. ¹²Wanda:hali paeyao ne naa weleke hao pitina: Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Mo hande ne putupilikimanu minolota: popusunu kone na wina: lapa:peke leekeme. ¹³Koto leeke handa mo haliwekima:ta: hande bali palaowa yunki hata: nemeke wanda:hali paeyaoma: naa wina: lemeke putupilikimanu paeyao mea basekede nuna: mendimikipate 12 basekede numanu tumbaemekeme.

¹⁴Mo wanda:halima:ta: Yesuma: koto pa:ta: wele wopu piekeeki hando hao alota: Do halita: hande kenkena: epolo pa:la: ota: Potopede hali

ya:ka:ta:me lemekeme. ¹⁵Mo wanda:halima:ta: koto pa:ta: kone Yesu ta:nka:pa: mina ika: kini hali haena: loluekema: hone wimikieki Yesuma: handaata: ipika:siki paa la:ka:la mo yu eli pa:ta:manu peekeme.

Yesuma: ikali manda peekeeki
(*Ma:tiu 14:22-33, Maka 6:45-52*)

¹⁶Welealo naneta: Yesu ipika: disaipolo haliwekita: oni tunkula:pa pitieke ikali kendo pa:ta: hola:pa:niaota: ¹⁷kawaso pa:ta: pua pita Kapeneami nane poluekema: mo ikali tunkula pemekeme. Kutupa timba: leekepate Yesuta: mo haliweki pa:ta: ai na opolo peekeme. ¹⁸Kutupa pulu haena:ta: po tilipu tieke ipulu hata: ikali ho a:meiyekeme. ¹⁹Mo disaipolo haliwekima: deli awa tia 5 kilomida o 6 kilomida tupa: pemekepate Yesuta: kawaso pa:ta: ipuluekema: ikali manda anke hao epeekeeki handaata: paala:ma: wopu homemekeme. ²⁰Yesuma: iki pa:ta: alota: Paala:ma: na homa:pa:peke dota: ie leekeme. ²¹Mo haliwekima: Yesuta: mo kawaso tukiki pa:ta: pitulu epena:e hone wimikime. Kutupa mo hande kawasota: ika: opolo polo pimiki alena: kuta kone opolo pemekeme.

Wanda:halima: Yesu weimikieki

²²Kutupa da kelepeeketa: hande tunkula:pa pitieke ikali mone tea:na: mina:pa:lao pemeke wanda:halima:ta: mo kawaso homeke wiekeeki amba: hone wimikime. Mo disaipolo haliwekita: Yesu iki amele mandakena: na pitiki pa ika: kone pemekeeki make hone wimikime. ²³Mandane kawaso manuta: Taibitiasi nane hao a:paata: hande Tekehalima: keiyae pi laa mo wanda:hali paeyao pa:ta: palaowa teli teli peaeeyeke ikali tea:na: kone opolo epemekeme. ²⁴Wanda:hali paeyaoma: Yesu na hayekeeki make ipika: disaipolo haliweki na haemekeeki make handaata: kawaso manuna: pita Kapeneami da nane Yesu weilu pemekeme.

Yesuta: da:ta:la: palaowa konee

²⁵Mo wanda:halima:ta: Yesuta: mo hande tunkula:pa pitieke ikali mone tea:na: hayekeeki handaata: ipiki pa:ta: alota: Disao. Do pa:ta: handima: a:pa pipe lemekeme. ²⁶Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Hande wele pita:la:eki pua:eki handeme ekina: I weiya mea na epeke hande palaowa naa weleke haemeke ekina: hone witolo hata: I weiya mea ipulimime. ²⁷Paeya:peke ne muluekema: hone anepu na wiki pa u hapekeeki muluekema: hone wotu wia:peke. Koto ekita: da:ta:la:eki kone hoto paeyao pa u halieke. Apa: Koda:ma: Wanda:halina: Eiyeye mea haena: la:la: ekina: Eiyekema: koto neta: iki pa:ta: mea kilieke.

²⁸Koto leeke handa mo wanda:halima: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Koda:na: pita:la: ekimanu puluekema:ta: nikana:ma: eki puluma:pe.
²⁹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Koda:ma:ta: ikana:ma: dupa

puemena:yeke hone pa:la:me la Koda: ipikana:ma: tapaala: hali pa:ta: hone tulaamina: hone pa:la:me leekeme. ³⁰Mo wanda:halima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nikana:ma: neke pa:ta: hone tulamonoyeke eki wele pita:la:eki ma:nda: nikana:ma: handomono pilipikipe lemekeme. ³¹Nika: apa:mei amedama: mo hande hapu hayeke alena: hata:ta: hande ma:na netiki pu haemekeme. Hande Baibolo bukana: wape pa:la: tupa: Palaowa nena:yeke hepeni nane hata: hala:niaeyekeme. ³²Yesuma: mo wanda:hali pa:ta: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Mosesima:ta: hepeni nane palaowa iki na kitolo pia:me. Yaka Apa:ma: hepeni nane ota: palaowata: iki kia:peke ya:la:me. ³³Do hande Koda:ma: kita:la: palaowata: ipikana:ma: hepeni mina:pa:lao hola:pa:niao a:paata: kenke wanda:hali pa:ta: da:ta:la:eki hala:la:me leekeme. ³⁴Mo wanda:halima: ipiki pa:ta: alota: Aneke halio kutupiki palaowata: niki pa:ta: hoto paeyao ku hapeke. ³⁵Yesuma: mo wanda:hali pa:ta: alota: Da:ta:la: palaowata: I konee laata: Hali epima: I pa:ta: epea:ka:na:ta: tea:ma: paa na homilieke. Kutupa hali epima: I pa:ta: hone tulaeya:ka:na:ta: ikali na:na: paa na pilieke leekeme.

³⁶Ima: iki pa:ta: loa:pate ikana:ma: Ita: handaa kone hone na tulaasememe. ³⁷Yaka Apa:ma: I pa:ta: kita:la: wanda:hali paeyao I pa:ta: ipilieke. Koto ekina: hali epima: I pa:ta: epea:ka:na:ta: Ima: ota: na tolu lueke. ³⁸Ima:ta: oli hepeni nane hao hola:pa:niao a:pa yaka hone pa:la:eki puluekema: na epeke I tapaala: halina: hone pa:la:eki puluekema: epolo ekina: loa:me. ³⁹I tapaala: halina: hone pa:la: ekita: do hau pionoyeke tapaala:me dupae. Ipikana:ma: I pa:ta: ka:la: wanda:halita: homeke a:nda: Ima: na alupaake hande paelie dina:ta: paeyao Ima: pa mea tiawaanoyeke tapaala:me. ⁴⁰Yaka Apa:na: hone pa:la:eki dupae. Eiyeye handaa ipiki pa:ta: hone tulaaseme wanda:hali paeyaota: deto hala:eki mina:yeke hone pa:la:me. Kutupa mo hande paelie dina: make Ima: mo wanda:hali pa mea tiawaalueke leekeme.

⁴¹Yesuma: mo hepeni nane hao hola:pa:niao epoa: da:ta:la: palaowata: I konee leeke ekina: mo wanda:halima: ipiki pa:ta: tulu tulu leekeme. ⁴²Koto ekina: mo wanda:halima: alota: Do halita: Yesue la Diosepena: eiyeye na hala:pe laata: inkiki ateke yaapo amba: handoloma:me. Ekipeke Ita: oli hepeni nane hao hola:pa:niao epoa:me ala:pe lemekeme. ⁴³Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ikana:ma: I pa:ta: tulu tulu aleme pi paapa:peke leekeme. ⁴⁴Hali ma:nda:ta: I pa:ta: ipuluekema:ta: pa hameke a:pa:peke na ya:la:me. I tapaala: hali yaka Apa:ma: hali ma:nda: I pa:ta: epena: yola: mea epea:ka:na:ta: I pa:ta: ipilieke. Kutupa koto halita: mo hande paelie dina: Ima: pa mea tiawaalueke. ⁴⁵Mo hande potopede haliwekima: wape pa:la:eki dupae. Koda:ma: wanda:hali paeyao wala: tiaalieke wape pa:la:me. Hali epima: hande Apa:na: pi opua pia:ka:na:ta: I pa:ta: ipilieke leekeme. ⁴⁶Ima: do alo ekina: aloma: hali homeke ma:nda:ma: hande Apa: ota: na handa:la:me. Koda: yaapo hao do

a:pa hala: halima: homeke handa:la:me. ⁴⁷Iki pa:ta: ota: pi alome laata: I pa:ta: hone tulaasa: halita: da:ta hao hala:me. ⁴⁸Da:ta:la: palaowata: Ie laata: ⁴⁹Ika: apa:mei amedama:ta: mo hande hapu hayeke alena: hata: ma:na palaowa nemekepate homemekeme. ⁵⁰Kutu pimikipate oli hepeni nane hao hola:pa:niao epeeke palaowata: hali epima: koto palaowa nea:ka:na:ta: na homilieke. ⁵¹Oli hepeni nane hao hola:pa:niao a:pa:la: da:ta:la: palaowata: Ie leekeme. Hali epima: do palaowa nea:ka:na:ta: da:ta hao halieke. Kutupa mo hali pa:ta: Ima: halo polo palaowata: yaka loke mindiki kone halueke. Kenke wanda:hali paeyaoma: da:ta:la:eki mina:yeke yaka loke mindiki halueke leekeme.

⁵²Koto leekeeki opuata: mo Diu haliwekima: ika: ika: kone ape la alu alu pitolo alota: Do halima:ta: ipika: loke mindiki nikana:ma: nomonoyeke ekipa kiliepe laa lota: pimikime. ⁵³Yesuma: iki pa:ta: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Wanda:halina: Eiyeyeke ipika: loke mindiki make ipika: we make na nemeka:na:ta: ika: kone da:ta:la:eki na milimikie. ⁵⁴Hali epima: yaka loke mindiki make yaka we make nea:ka:na:ta: da:ta hao hala:me. Kutupa mo hande paelie dina: koto halita: Ima: pa mea tiawaalueke. ⁵⁵Ima: do alo ekita: do ekina:yeke loa:me. Yaka loke mindikita: ota: nee kutupa yaka we make ota: ikalie leekeme. ⁵⁶Hali epima: yaka loke mindiki make yaka we make nea:ka:na:ta: ipikita: I pa:ta: halieke. Kutu pia:ka:na:ta: I make ipiki pa:ta: halueke. ⁵⁷Da:ta hala: Apa:ma: I tapaeya:me. Kutupa ipiki hala: ekima: I make halome. Koto pa:la: ekina: hali epima: I nea:ka:na:ta: kota: koto halita: I haloa: ekima: da:ta halieke. ⁵⁸Koto ekina: do ekita: hande hepeni nane hao hola:pa:niao a:pa:la: palaowae laata: hande ika: apa:mei amedama: naa homemeke palaowa tupa: dia:me. Hali epima: do palaowa nea:ka:na:ta: da:ta hao halieke leekeme. ⁵⁹Do la:la: pi manuta: Yesuma: mo Kapeneami nane hayeke pi hotu haemeke da pa:ta: hata: waleeke pimanue.

Mo da:tao hala: pi

⁶⁰Ipika: disaipolo haliweki wopuma: koto leekeeki opua alota: Do pita: ka:nda: wopu piki pie. Epi amedama: opua:peke ya:la:pe lemekeme. ⁶¹Koto haliwekima: ipika: leeke ekina: tulu tulu lemekeeki Yesuma: hone wia kone mo haliweki pa:ta: alota: Do alo pina: ki hone witelemepe. ⁶²Wanda:halina: Eiyeketa: amba: hao epea: nane paa la:ka:la polo pa:la:eki handemeka:na:ta: eki piliepe. ⁶³Loke mindikima:ta: niki tamba: mea:peke na yelieke. Mo hande Sipitidima: kone da:taapeke ya:la:me. Ima: iki pa:ta: loa: pi manuta: Sipitidina:eki make da:taapekeeki make loa:me. ⁶⁴Koto pa:la:pate iki ameḷe haleme mandane haliwekima: I pa:ta: hone na tulaasememe leekeme. Ipiki pa:ta: hone na tulaalo peleme haliwekita: Yesuma: amba: kone hone wiekeme. Ipiki lina: a:nda: lombolo polo pieke hali make amba: kone hone wiekeme. ⁶⁵Ipikana:ma: alota:

Hande iki pa:ta: amba: loa: ekita: do ekina:yeke loa:me. Hali ma:nda:ta: hande Apa:ma: na peae:ya:ka:na:ta: koto hali I pa:ta: a:pa:peke na ya:la:me leekeme.

⁶⁶Koto leeke handaa Yesu ipika: hoki nane telimiki haliweki wopuma: Yesu kiao mina:pa:lao ipiki ameḷeḷe paa na pomu haemekeme. ⁶⁷Koto ekina: Yesuma: hande 12 disaipolo haliweki pa:ta: alota: Ikana:ma: make I kiao pelimikipe. ⁶⁸Saimono Pidama: ipika: pi hombo peaso alota: Tekehalio. Epi pa:ta: pomonope. Naka: pi manuta: da:tao hala: pimanue. ⁶⁹Neketa: Koda: ipika: Yakopiki Hali hale ekita: nikana:ma: hone tulao hao amba: handoloma:me leekeme. ⁷⁰Yesuma: ika: pi hombo peaso alota: Iki 12 haliwekita: Ima: na talopu mea hamina: loeke yekea. Kutu pua:pate iki ameḷeḷe hala: hali homeketa: hoke temoko hala:me leekeme. ⁷¹Koto leeke ekita: ipikana:ma: mo Isekatioti hali Saimonona: eiyeye Diudasi pa:ta: leekeme. Ipikita: hande 12 haliweki ameḷeḷe haemeke hali kone wetepeta: Yesu lina:yeke a:nda: lombeekeme.

Yesu make ipika: hameke titi ameḷeḷe haemekeeki

7 ¹Kutu pieke hoki naneta: Diu haliwekima: ipiki lu pimiki hone wimiki handaa Yesuta: Diudia nane pomuluekema: hone na wiki mo Ka:lili nane pomiekeme. ²Hande Sale damanu pa:ta: haemeke ekina: ne pambolo pimiki di tekepa:ta: yeekeme. ³Koto ekina: Yesuna: hameke titima: ipiki pa:ta: alota: Naka: disaipolo haliwekima: naka: pitele ekimanu handena:yeke do pa:ta: mina:pa:lao Diudia nane pua:peke. ⁴Hali ma:nda:ma: ipika: honema: wanda:hali paeyaoma: yaka pitoloeki handena:e hone wia:ka:na:ta: kota: a:mbao hata: pea:peke na ya:la:me. Do haumanu pitele ekita: wanda:hali paeyaona: leke popelekema: hata: pea:peke lemekeme. ⁵Kota: ipika: hameke titima: kone Yesu pa:ta: hone na tulaemekeme. ⁶Yesuma: mo haliweki pa:ta: alota: Yaka nate aḷ na a:pa:la:me laata: ika: ekita: amba: a:pa:la:me. ⁷Kenke wanda:hali paeyaoma: iki pa:ta: ota: ki hone wia:peke na ya:la:pate Ima: ika: pitelema haumanu hoke ekie laa lo halo ekina: I pa:ta: ki hone witelememe. ⁸Ikita: hande ne pambolo pa:la: ekina: pua:pa:peke. Ita: yaka nate aḷ na a:pa:la: ekina: na polueke leekeme. ⁹Koto pi laata: Yesuta: Ka:lili nane pa hayekeme.

Yesuta: hande Sale da manuna: ne pambaemeke pa:ta: hayekeeki

¹⁰Ipika: hameke titi hande ne pambolo pimikiaki pa:ta: pemeke hoki naneta: Yesu make peneme yao na peke a:mbao peekeme. ¹¹Mo Diu haliwekima:ta: hande ne pambeeke alena: hata: Yesu weitolo hata: lota: pitolo alota: Yesuta: hando pa:ta: hala:pe lemekeme. ¹²Mo wanda:hali paeyaoma: Yesu pa:ta: pi alo hata: hambiliki hambilikima: pimikime. Mandane wanda:halima:ta: Ipikita: epeke halie lemekepate mandane

wanda:halima:ta: Dia:me laa Wanda:hali pa:ta: ya pi lo hala: halie lemekeme. ¹³Koto lemekepate wanda:hali paeyaoma: Diu haliweki pa:ta: paala:ma: homolo hata: pa hali homeke ma:nda:ma: Yesu pa:ta: pi loluekema: peneme yao na leekeme.

¹⁴Hande ne pambemekeeki tukiki pa:ta: Yesuma: mo tembolo da pa:ta: pua hata: pi waleekeme. ¹⁵Mo Diu haliwekima: penkilipitolo hata: alota: Do halita: sukulu na piki halima: kone wopu handa ula: ekita: ekipa pa:la:pe lemekeme. ¹⁶Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Do walolo ekita: Ima: hone wia yakaeki na walolome. I tapaala: hali Koda: ipika:eki kone walolome. ¹⁷Hali epima: Koda:na: hone pa:la: hau puluekema: hone pia:ka:na:ta: kutu pita:la: halima:ta: Ima: do waloloeki Koda:na:eki kone walaasoeki make o yaka hone wia waloloeki make handa: wilieke. ¹⁸Hali epima: ipika: hone wia pi lea:ka:na:ta: kota: ipika: biki kone a:meiyaasa:me. Koto pa:la:pate hali epima: ipika: biki kone na a:meiyaake ipiki tapaala: halina: biki a:meiyaluekema: pia:ka:na:ta: kota: koto halita: yayapiki hau pita:la: hali dia:me. Ota: hau pita:la: halie. ¹⁹Hande Lo Pi manuta: Mosesima: iki pa:ta: na ka:la:pe. Koto pa:la:pate iki pa:ta: hali homeke a:nda:ma: hande Lo Pimanu na opitolo pita:la:me. I lia homaaluekema: ekipeke pitelemepe.

²⁰Mo wanda:hali paeyaoma: ipika: pi hombo peaaso alota: Neke tukiki pa:ta: hoke temoko pila:me. Neketa: epima: luekema: taapa:la:pe lemekeme. ²¹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ima:ta: wele pita:la: hau homeke pua: ekina: iki paeyaoma: penkilipimime. ²²Mosesima: ika: wekisunu pa:ta: sekemesaisi hau pea:pa:peke laa leeke ekina: mo Hoto Pila: Natena: make weki ma:nda: pa:ta: sekemesaisi hau pilimikie. Mosesima: leeke ekina: loa:pate pa Mosesima: do hau na kini pu miekeme. Ika: amba: atekemeima: kini pu mimikime. ²³Mosesima: waleeke Lo Pimanu yamba:laama:na: Hoto Pila: Natena: kone weki ma:nda: pa:ta: sekemesaisi hau pimika:na:ta: kota: Ima: make Hoto Pila: Natena: hali homeke epeaowa: ekina: ekipeke I pa:ta: mineke pankelemepe. ²⁴Pa lekema: handolo hata: hone na wiki tiki tiki hau pa:la: ekina: hone wia:pa:peke aleo.

Ipikita: ota: hande Ketisope

²⁵Mandane Diutuseleme wanda:halima: alota: Hande luekema: taapeleme halita: do hali ya:ka:ta:pe. ²⁶Handa:pe. Ipikana:ma: wanda:halina: leke popelekema: hata: pi ala:pate ipiki pa:ta: hali ma:nda:ma: pi na ala:me. Nika: you haliwekima:ta: do halita: ota: Ketiso hone witelemepe. ²⁷Pate do hali hao epa:la: alena: nikana:ma: handoloma:pate hande Ketiso epea:ka:na:ta: ipika: hao epa:la: alena: hali ma:nda:ma: handa:peke na yelieke laa lemekeme.

²⁸Yesuma: mo tembolo da tukiki pa:ta: hata: pi walolo wi la alota: Ita: ota: handelemepe. I hao epolo alena: make handelemepe. Yaka kone

hone wia na epoa:me. Koto pa:la:pate I tapaeya: halima:ta: ota: pi lo hala:me. ²⁹Koto halita: ikana:ma: na handelemepate ipiki yaapo hao epoa: ekina: make ipikana:ma: I tapaeya: ekina: make Ima: ota: handolome leekeme. ³⁰Koto leeketa: ipiki da:ka:pa: minuluekema: pimikipate ipika: nate a*̄*i dia:yeke handaa hali ma:nda:ma: ipiki na miniekeme. Wanda:hali wopuma: ipiki pa:ta: hone tulaaso hata: alota: ³¹Hande Ketiso epea:ka:na:ta: do halina: wele pita:la: ekimanu ankulaliepe lemekeme.

Haliwekima: Yesu da:ka:pa: minulu pa:na: tapaeyekeeki

³²Mo wanda:halima: Yesu pa:ta: koto pi lemeke ekimanu mo Pa:tisi haliwekima: opuata: mo yeni peao haemeke you haliweki ame*̄*le apa:tao Yesu da:ka:pa: minulu pena: mo tembolo da handeteke haemeke haliweki tapaemekeme. ³³Yesuma: alota: Iki ame*̄*le hosiki haota: wetepena:ta: I tapaeya: hali pa:ta: polueke. ³⁴I weilu pelemepate I halo polo alena: iki epa:peke na ya:la: ekina: I na handa: wilimiki leekeme. ³⁵Mo Diu haliwekima: ika: ika: kone pi la: alu alu pitolo hata: alota: Ipikita: mo nikana:ma: na handolo poloma: tupa: hane poluekema: ala:pe. Ipikita: mo nika: wanda:hali haleme Kitiki daoni pa:ta:manu mo Kitiki wanda:hali walo peliekepe. ³⁶Ipikana:ma: alota: I handa: uluekema: weilu pelemepate I na handa: wilimikie laa kutupa I halo polo alena: ikita: a:pa:peke na ya:la:me la lea:me lemekeme. Eki epina: lea:pe lemekeme.

Deto hala: ikalina: pi

³⁷Mo hande ne pambemekeeki paeyeke natena: nate tieke yeekeme. Koto natena: Yesuma: tia liao hata: pi anakema: alota: Hali epima: ikali nena: pia:ka:na:ta: I pa:ta: a:pa nea:ka:na:ta: epelieke. ³⁸Mo Baibolo bukama: la:la: ekita: dupae. Hali epima: I pa:ta: hone tulaeya:ka:na:ta: ipika: puki pa:ta: da:ta:la: ikali opa wotu yapilieke la:la:me leekeme. ³⁹Yesuma: koto leeke ekita: Holi Sipitidi pa:ta: kone leekeme. Ipiki pa:ta: hone tulao haemeke wanda:halima: mo Holi Sipitidi muluekema: haena: leekeme. Koto natena:ta: Yesuma: ipika: halo pieke kapu tieke a*̄*i dia:yeke handaa mo Holi Sipitidi a*̄*i na enena: leekeme.

Wanda:hali putupa alu alu pea ta:ta: haemekeeki

⁴⁰Mo momba:la haemeke wanda:hali pa:ta: mandane wanda:halima: koto leekeeki opua alota: Do halita: hande Koda:na: Potopede hali ota: ya:ka:ta:me lemekeme. ⁴¹Mandane wanda:halima: alota: Ipikita: hande Ketisoe lemekepate mandane wanda:halima: alota: Ketiso epea:ka:na:ta: mo Ka:lili nane hao na ipilieke lemekeme. ⁴²Pa ekipeke mo Baibolo bukana: la:la: ekita: Ketisota: Deipidi tapake hali hata:ta: hande Deipiti hao hayeke daoni pa:ta: Beteleha:ma: daoni pa:ta: mendilieke la la:la:me lemekeme. ⁴³Koto leeke ekina: wanda:halima: Yesu pa:ta: hone ta:ta:

ta:ta: witolo hata: putupa alualu pea ta:ta: haemekeme. ⁴⁴Mandane haliwekima:ta: Yesu da:ka:pa: minuluekema: hone wimikipate hali ma:nda:ma: ipiki na miniekeme.

You haliwekima: Yesu pa:ta: hone na tulaemekeeki

⁴⁵Kutu pieketa: mo tembolo da handeteke haemeke haliwekita: mo yeni peao haemeke you haliweki make mo Pa:tisi haliweki ameḷe haemeke alena: paa la:ka:la pemekepate mo haliwekima: hande tembolo da handeteke haemeke haliweki pa:ta: alota: Mo hande halita: ekipeke da:ka:pa: mina na hatuku ipulimipe lemekeme.

⁴⁶Mo tembolo da handeteke haemeke haliwekima: ika: pi hombo peaaso alota: Amba: hata: make do halima: ala: tupa: ma:nda:ma: dupiki pi na leekeme. ⁴⁷Mo Pa:tisi haliwekima: ika: pi hombo peaaso alota: Iki pa:ta: make makeao pia. ⁴⁸Nika: you hali ma:nda:ma: make Pa:tisi hali ma:nda:ma: make ipiki pa:ta: hone tulao pia. Dia:me. ⁴⁹Do da wanda:halita: Koda:na: Lo Pimanu na handeleme ekina: Koda:ma: hoeyaaluekema: hone amba: wiekeme.

⁵⁰Hande amba: kone Yesu handolo peeke hali Nikodimasima:ta: mo haliweki ameḷe hata:ta: iki pa:ta: alota: ⁵¹Nika: Lo Pi manuma:ta: hali ma:nda: pa hameke pi yokaalu pea:peke na ya:la:me. Ipika: pi opuata: ipika: pieke hau handa: wia pitolota: ana: pa:la:me leekeme. ⁵²Mo haliwekima: ipiki lu pambaaso alota: Neke make mo hande Ka:lili hali yekea. Mo Baibolo buka yata:pata: mo Koda:na: potopede hali ma:nda:ta: oli Ka:lili nane hao epolo pa:la:eki na handilipikie lemekeme. ⁵³[Kutupa wanda:hali paeyao da pemekeme.]

Toolu ka:taalu pitolo pitina: handeeke wanda: hatuku epeekeeki

8 ¹Wanda:hali paeyaota: da pemekepate Yesuta: mo Olipi pote pa:ta: peekeme. ²Da ka:la:paaso siki ipikita: paa la:ka:la mo tembolo da pa:ta: peekeme. Kutupa wanda:hali wopu ipiki pa:ta: mombelemeke handaa ipikana:ma: pitiniaio pita: mo wanda:hali pa:ta: pi waleekeme. ³Mo hande Lo Pimanu walo haemeke haliwekima: mandane Pa:tisi haliweki ameḷe apa:tao wanda: homeke hatuku mea a:pa haliweki anka:lopuna: haena: lemekeme. Mo wanda:ma: toolu ka:taalu pitolo haena: handeeke ekina: hatuku epemekeme. ⁴Mo haliwekima: Yesu pa:ta: alota: Disao. Do wanda:ma: toolu ka:taalu pita:la: hau pitolo haena: kone handemekeme. ⁵Mosesima: mo hande Lo Pimanu walolo alota: Dupiki wanda:ta: toopima: lia homaapa:peke la:la:pate nakana:ma: eki pi lelipikipe lemekeme. ⁶Yesu pa:ta: pi loluekema: weitolo hata: ipikana:ma: ala:eki opuluekema: yokaemekeme. Koto lemekepate Yesuma: panda:puniaio pita: kiki malekema: kenkena: wape wape piekeme. ⁷Mo haliwekima: lota: lota: pitolo haena:ta: Yesuma: tialiao

hata: mo haliweki pa:ta: alota: Iki pa:ta: hala: hali ma:nda: hoke hau na pa:la: hali haya:ka:na:ta: ipikana:ma: amba:la toopima: do wanda: lina:e leekeme. ⁸Koto laa paa panda:puniaio pita: kenkena: wape piekeme. ⁹Mo haliwekima: koto pi opuata: homeke la la pu taka:laake haliweki amba:la homeke la la pu paeyao pemekeme. Yesu homeke pa pitina: mo wanda:ta: pa tiao hayekeme. ¹⁰Ipikana:ma: tialiao hata: mo wanda: pa:ta: alota: Wanda:o. Mo hande haliwekita: handopa:ta: halemepe. Hali homekema: neke pa:ta: pi yokaalu na pita:la:pe leekeme. ¹¹Mo wanda:ma: Yesuna: pi hombo peaaso alota: Tekehalio. Hali ma:nda: dia:me leekeme. Yesuma: alota: Kota: Ima: make neke yaapo pi yokaalu na pulueke. Puaata: wetepena: hoke hau ma:nda: na pea:peke leekeme.

Yesuta: do kenkena: paa

¹²Yesuma: iki pa:ta: paa alota: Ita: do kenkena: paae. Hali epima: ya hoki nane telia: mea epea:ka:na:ta: timba: lo pamba:la:eki pa:ta: na pomiki paa pa:la:eki pa:ta: hata: da:ta halieke. Mo da:ta:la: ekina: paa pa:la:eki pa:ta: halieke. ¹³Mo Pa:tisi haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Naka: piteleeki naka: kone la kitele ekita: ota: pi na aleme lemekeme. ¹⁴Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Dia:me. Ima: pitoloeki Ima: kone la kua:ka:na:ta: ota: pi alome. Do ekina:yeke loa:me. I hao epoa:eki make wetepena: polo polo alena: make Ima:ta: handolopate I hao epoa:eki make wetepena: polo polo alena: make iki na handelememe. ¹⁵Ikana:ma: pi yokaalu piteleme ekita: kenke haliwekima: yaalo alememe. Ima:ta: hali ma:nda: pa:ta: pi yokaalu na pitolopate ¹⁶pi yokaalu pulueke laa pua:ka:na:ta: ota:eki pitolo hata: pulueke. Ekipeke na loa:me. Ya siki na hake I tapaeya: hali yaka Apa: yaapo halopa: ekima: loa:me. ¹⁷Ika: Lo Pimanu pa:ta: wape peleme ekita: dupae. La hala:la: hali yaapoma: homeke pi lepeka:na:ta: ipilika: pita: ota:eki alepeme. ¹⁸Ima: pitoloeki ya kone la kitolome. Kutupa I tapaeya: hali yaka Apa:ma: make yaka pi lawaasa:me.

¹⁹Mo haliwekima: Yesu lota: pitolo alota: Naka: apa:ta: hando pa:ta: hala:pe lemekeme. Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: I make yaka Apa: make iki na handelememe. Ikana:ma: I handemeka:na: yoluta: yaka Apa: make handolo pimime leekeme.

²⁰Koto leeke pi manuta: Yesuma:ta: pi walolo mo mani wimiki tembolo da panda: pa:ta: hata: leekeme. Kutupa ipika: nate ai dia:yeke handaa hali ma:nda:ma: ipiki na da:ka:pa: miniekeme.

I pulu alena:ta: ikita: a:pa:peke na ya:la:me leekeeki

²¹Yesuma: iki pa:ta: pa alota: Ita: polueke. Kutupa ikana:ma: I weilu pelemepate ika: hoke hau taapuna: hao homilimikie. I pulu alena: ikita: a:pa:peke na ya:la:me leekeme. ²²Koto leeke handaa mo Diu haliwekima: alota: Ipikana:ma: alota: I pulu alena: ikita: a:pa:peke na ya:la:me lea:

ekita: ipikana:ma: ipiki kone luekema: lea:pe lemekeme. ²³Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ikita: do oto pa:ta: haleme haliweki halemepate Ita: manda hao epoa:me. Ikita: do kenkena: hao haleme haliweki halemepate Ita: koto tupa: dia:me. ²⁴Koto peleme ekina: iki pa:ta: ika: hoke hau taapuna: hao homilimikie laa loa:me. I do halima: alo pi na opimika:na:ta: ikita: hoke hau taapuna: hao homilimikie leekeme. ²⁵Mo haliwekima: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Neketa: epipe lemekeme. Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Hande titi panake pa:ta: hata: loa:eki kone alo loa:me. ²⁶Ika: pu haleme hauna: Ima: pi wopu lapeke ya:la:me. Kutupa iki pa:ta: pi yokaalu pea:peke ya:la:me. Kutu pa:la:pate I tapaeya: halina: hauta: ota:ekie. Kutupa ipika: kake pa:ta: opua:eki kone kenke wanda:hali pa:ta: la halolome leekeme.

²⁷Mo haliwekima:ta: Yesuma: mo Ateke leeke ekita: hone na wimikime. ²⁸Koto ekina: Yesuma: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: wetepena: Wanda:halina: Eiyeke mea a:meiyaemeka:na:ta: I do halima: la:tiki pua: ekita: ota: ya:ka:ta:me laa koto natena: hone wilimikie. Kutupa make Ima: ya kone hau ma:nda: na piki hande Apa:ma: walea:eki homeke pu haowa: ekita: hone wilimikie. ²⁹Kutupa I tapaeya: halita: dika: mandakena: halopa:me. Ima: ipiki ta:na:ma: homaaso hau hoto paeyao pu halo ekina: I honumake hano I na mina:pa:lala:me leekeme. ³⁰Ipikana:ma: do leeke pi opuaata: wanda:hali wopuma: ipiki pa:ta: hone tulaemekeme.

Mo hande ota: pimanu opiteleme ekima: iki ka:la:pa: hamina: leliekeeki

³¹Koto ekina: mo Diu haliwekima: ipiki pa:ta: hone tulaemeke haliweki pa:ta: Yesuma: alota: Ikana:ma: Ima: waloloeki opua pea:tiki pimika:na:ta: kota: ota: ya disaipolo haliweki hata:ta: ³²ota: hau pita:la:eki handilimikie. Kutupa mo ota: hau pita:la: ekima: iki ka:la:pa: tapao hamina: lelieke. ³³Mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nikita: Eipoloha:ma:na: tapake haliweki haloma:pate hoto homeke a:nda: nikana:ma: hali ma:nda: pa:ta: tala:liao hata: ipika: e pa hameke na pokao haoma:me laa Nakana:ma: alota: Ikita: ka:la:pa: tapao halimikie ale ekita: eki epina: alepe lemekeme. ³⁴Yesuma: iki pa:ta: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: hoke hau pu haya:ka:na:ta: koto halima:ta: hoke hau pu hala: ekina: e pa hameke pokaasa: hali leke hala:me leekeme. ³⁵Kutu piki halita: ipika: teke halina: tapake ame_{le} hoto paeyao na hao hatiki piliepate teke halina: eiyeketa: hoto paeyao hao halieke. ³⁶Hande Eiyekema: iki ka:la:pa: tapaeya:ka:na:ta: kota: ota: ka:la:pa: tapao halimikie. ³⁷Ikita: Eipoloha:ma: tapake haleme ekita: Ima: handolopate Ima: walolo pimanu na mendieleme ekina: I luekema: pitelememe. ³⁸Yaka Apa:ma: I pa:ta: walea:eki kone Ima: walolopate ikana:ma: ika: apa:ma: walea:eki pitelememe leekeme.

³⁹Mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nika: apa:ta: Eipoloha:ma:e lemekeme. Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ikita:

Eipoloha:ma:na: wekitonu haemekena: yoluta: Eipoloha:ma:na: pieke ekimanu kone pulu pimime. ⁴⁰Ima:ta: Koda: pa:ta: opua:eki homeke ota: hau pita:la:eki iki pa:ta: waloa:pate ikana:ma: I luekema: pitelememe. Eipoloha:ma:ma: kutupiki hau na piekeme. ⁴¹Ika: apa:ma: piekeeki kone pitelememe. Mo haliwekima: hombo peaaso alota: Nikita: pake wekitonu dia:me. Nika: Apa: homeke Koda: hala:me lemekeme. ⁴²Yesuma: iki pa:ta: alota: Koda:ta: ika: Apa: haya:ka:na: yoluta: I pa:ta: pukima: homolo pimime. Ita: Koda: pa:ta: hao a:pa ame do halo ekina: loa:me. Ya hone wia na epeke ipikana:ma: I tapaeyeke a:pa halo ekina: loa:me. ⁴³Ikana:ma: Ima: alo pita: ekipeke hone na witelemepe. Ima: aloeki na opulumeke hone witeleme ekina: loa:me. ⁴⁴Ikita: ika: apa: Sadanina: eieyeke titi halememe. Koto peleme ekina: ika: apa:na: hone pa:la: ekimanu puluekema: pitelememe. Titi panake pa:ta: kone ipikita: hali lita:la: hali hayekeme. Ipiki pa:ta: ota: hau pita:la:eki ma:nda: na ula: ekina: ipikana:ma: ota: hau pea:peke na ya:la:me. Yayapiki pi lea:ka:na:ta: ipika: pita:la:eki kone ala:me. Ipikana:ma: yayapiki pi lo hala: ekina: make ipikita: yayapiki pi ala: teke hali hala: ekina: make loa:me. ⁴⁵Ima: ota: pi alo ekita: ikana:ma: na opitelememe. ⁴⁶Iki pa:ta: hala: hali epima: Ima: hoke hau pua:eki ma:nda: peneme yaaliepe. Ima: ota: pi loa:ka:na:ta: pa ekipeke na opitelemepe. ⁴⁷Koda:na: wekiwandiki tonuma: Koda:na: pimanu opu halemepate ikita: Koda:na:eki na haleme ekina:ta: na opitelememe.

Yesu Eipoloha:ma: yaapo

⁴⁸Mo Diu haliwekima: Yesuna: pi hombo peaaso alota: Nikana:ma: neketa: Sametia hali neke pa:ta: hoke temoko pita: pa:la:me loma: ekita: paeki loma:eketa. ⁴⁹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: I pa:ta:ta: hoke temoko dia:me. Yaka Apa:na: pi laasopate ikana:ma: yaka pi tombaaluekema: pitelememe. ⁵⁰Ima:ta: yaka pi kone na laasopate hali ma:nda:ma: yaka pi laluekema: pita:la:pate ipikita: pi yokaalu pulu pa:la: halie. ⁵¹Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: yaka waloloeki opua pia:ka:na:ta: koto halita: hoto ma:nda: a:nda: homa:la:eki na handilieke. ⁵²Mo Diu haliwekima: Yesu pa:ta: alota: Ameta: ota: hone witoloma:me. Neke pa:ta: hoke temoko pila:me. Eipoloha:ma: make mo potopede haliweki make amba: homemekepate nakana:ma: alota: Hali epima: yaka waloloeki opua pita:la: halita: hoto ma:nda: a:nda:ta: homa:la:eki na handilieke lepate ⁵³nika: apa: Eipoloha:ma:ta: amba: homeekeme laa nakana:ma: ipiki ankulaluekema: alepe. Kutupa mo hande potopede haliweki make amba: homemekeme laa neketa: ekipiki hali haluekema: hone witalo alepe lemekeme.

⁵⁴Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ima: kone yaka pi laa laowa:ka:na: yoluta: Ita: pa hali kone halo pua:me. Yaka pi laasa: halita:

yaka Apa:ma: kone laasa:me. Ipikita: ikana:ma: nika: Koda: hala:me leme halie. ⁵⁵Ipikita: ikana:ma: na handelemepate Ima:ta: ipiki hala:eki handolome. Ipikita: Ima: na handolome loa:ka:na: yoluta: kota: iki tupa: yayapiki hali halo pua:me. Kutu pulu pua:pate Ima: ipiki handaata: ipika: pi make opu halome. ⁵⁶Ika: apa: Eipoloha:ma:ma: yaka di handuluekema: ta:na:ma: homa hata: handaata: ta:na:ma: homeekeme. ⁵⁷Mo Diu haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Naka: bapi manuta: pa 50manu ai na paela:pate Eipoloha:ma: nakana:ma: amba: handekea. ⁵⁸Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Eipoloha:ma: ai na mendieke natena: kone Ita: pa halome leekeme. ⁵⁹Mo haliwekima: Yesu luekema: toopimanu mimikipate Yesuta: mo tembolo da mina:pa:lao a:mbao hama: nane peekeme.

**Inkikima: mendieke pa:ta: kone handa:peke
na yeke halina: leke ki laeyekeeki**

9 ¹Yesuma: pota:na: pulu hata: handeekepate inkikima: mendieke pa:ta: kone leke holupiki hali handeekeme. ²Kutupa ipika: disaipolo haliwekima: Yesu lota: pitolo alota: Disao. Do mendieke pa:ta: kone do halina: leke holupiki hauta: epima: pa:la: hoke hauna: pa:la:pe laa ateke inkikina: ekina: pa:la:pe o ipika: ekima: kone pa:la:pe laa lota: pimikime. ³Kutupa Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Do halima: make ateke inkikima: make ika: hoke hau peleme ekina: na pa:la:me. Pa Koda:na: wele pita:la: ekima: do hali epeaasa:eki handena:yeke leke holupiki hali mendia pa:la:me leekeme. ⁴Hande I tapaala: halina: eta: nate a:pa talo haena: pokatiki pumana:e. Timba: lolo yapea:ka:na:ta: ipika: e pokaapeke na yelieke. ⁵I kenkena: a:pa halo dina:ta: kenkena: paa peaasoeki halome leekeme. ⁶Kotoeki laata: Yesuma: dopi kenkena: taata: kenke taapu dakole peao handeeki meaata: mo halina: leke pa:ta: kitaaso hata: ⁷ipiki pa:ta: alota: Mo hande tunkula: pa ula: Sailoa:me ikali pa:ta: pua naka: leke popeleke tanda:pa:peke laa leekeme. Koto ikali bikita: Tapaala:me laa lo haemekeme. Koto ekina: mo hali puata: ipika: leke popeleke tanda:pa ala:ta: handolo hata: la:ka:la paa epeekeme.

⁸Kutupa ipika: da wanda:halima: make mo pitu hata: honke lea:tiki piekeeki opimiki wanda:halima: make alota: Do halita: hande pitu hata: honke lo pita:tiki pia: hali dia:ya:ka:ta:pe laa lemekeme. ⁹Mandane wanda:halima: alota: Aowe. Koto hali lataa lemekepate mandane wanda:halima: alota: Dia:me. Do halima: handeke hali kone ma:nda: hata: pa:la:me lemekeme. Koto lemekepate mo halima: ipika: kone alota: I lataa leekeme. ¹⁰Wanda:halima: ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Ekipa naka: leke epeao pa:la:pe la lemekepate ¹¹ika: pi hombo peaaso ipikana:ma: alota: Mo hande Yesu biki leleme halima: kenke dakole peao yaka lekena: kitao I pa:ta: alota: Mo Sailoa:me ikali pa:ta: pua naka: leke

popeleke tanda:pa:peke lea:me laa koto leeke handaa I pua tandepoa:pate ala:ta: ala:ta: koto kone handoa:me leekeme. ¹²Koto leeke handaa mo wanda:halima: lota: pitolo alota: Koto halita: hando pa:ta: hala:pe la lemekepate ipikana:ma: alota: I na handolome leekeme.

Mo Pa:tisi haliwekima: hande epeaeyekeeki handemekeeki

¹³Kutupa mo haliwekima: hande amba: leke holupiki hali hatuku mo Pa:tisi haliweki pa:ta: waluekema: mea pemekeme. ¹⁴Yesuma: kenke dakole peao mo halina: leke kilaake hauta: Hoto Pila: Natena: piekeme. ¹⁵Kutupa mo Pa:tisi haliwekima: mo hali paa lota: pitolo alota: Naka: leketa: ekipa epeao pa:la:pe la lota: pimiki handaa mo halima: alota: Ipikana:ma: kenke dakole piki ekima: yaka lekena: kitaeyeketa: ikali pa:ta: pua tandepoa: ekita: ameta: handolome leekeme. ¹⁶Mandane Pa:tisi haliwekima: alota: Do hau pa:la: halita: mo Hoto Pila: Natena: pi ula:eki yamba:la:la: ekina: ipikita: Koda:ma: na tapaala:me lemekepate mandane haliwekima: alota: Dupiki wele pita:la: ekita: hoke hau pa:la: halima: ekipa piliepe la lemekeme. Koto ekina: ika: kone putupaalu pea pi ta:ta: ta:ta: lemekeme.

¹⁷Kutupa mo Pa:tisi haliwekima: hande hali pa:ta: hoto ma:nda: paa lota: pitolo alota: Nakana:ma: alota: Yaka leke kilaeya:me alepateta: ipiki pa:ta: eki hone witelepe lemekeme. Mo halima: hombo peaaso alota: Ipikita: Koda:na: potopede halie la leekepate ¹⁸mo Diu haliwekima: ipika: leke holu pea hayekeeki make mo leke epeaeyekeeki make koto pi opua:peke kiaaso hata: mo halina: ateke inkiki yaapo wi la: mea ¹⁹ipiliki pa:ta: lota: pitolo alota: Do halita: ipilika: wekipe. Kutupa ipikita: panake mendi pa:ta: kone leke holupiki weki mendipe laata: Kutu pia:ka:na: yoluta: kota: ameta: ekipa handolo pia:pe laa lota: pimikime. ²⁰Mo halina: ateke inkiki yaapoma: ika: pi hombo peaaso alota: Koto halita: dika: weki ya:la:pate mendia: pa:ta: kone leke holupiki weki mendia: ekita: hone ulupa:pateta: ²¹ame ipika: leke kila handa:la:eki make ipika: leke kilaake hauta: epima: pa:la:pe. Kota: dikita: mata:la:me laa lepekeme. Ipiki pa:ta: pua opua:pa:peke. Ipika: bapi manuta: ana:na: hala: ekima: ipika: kone la kilieke laa lepekeme. ²²Ateke inkiki yaapoma: mo Diu haliweki pa:ta: paala:ma: homolo hata: dupa lepekeme. Mo Diu haliwekima:ta: hali epima: Yesuta: hande Ketiso hala:me lelimi wanda:halita: mo pi hotu haemeke da pa:ta: na epena:yeke pa yokomana: la pi la: wieke ekina: paala:ma: homepekeme. ²³Koto ekina: mo toolima: alota: Ipika: bapimanu ana:na: hala: ekima: ipiki pa:ta: pua opua:pe laa lepekeme.

²⁴Kutupa hoto yaapo peao hande mendieke pa:ta: kone leke holupiki halita: mo haliwekima: wi la ipiki pa:ta: alota: Koda: pa:ta: pi la: witolo hata: ota:eki lapeke laa nikana:ma: hone uluma:me. Koto hande halita: hoke hau pita:la: halie la lemekeme. ²⁵Kutupa mo halima: ika: pi hombo

peaaso alota: Ipikita: hoke hau pa:la: halipe. I mata:la:me. Pa hau homeketa: handolome. Amba:ta: yaka leke holu pea haowa:pate ameta: yaka leke kila handolome leekeme. ²⁶Mo haliwekima: ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Neke pa:ta: eki hau pia:pe. Naka: leketa: ekipa kilaeya:pe laa lota: pimiki handaa ²⁷mo halima: alota: Amba: la kua:pate na opuelememe. Ekipeke pa opuluekema: alemepe laa iki make mo hande halina: disaipolo haliweki haluekema: hone witelemepe la leekeme. ²⁸Koto leeke handaa mo haliwekima: ipiki kitaaso hata: alota: Neketa: mo hande halina: disaipolo hali halepate nikita: Mosesina: disaipolo haliweki haloma:me. ²⁹Koda:ma: Mosesi pa:ta: la:la: ekita: nikana:ma: hone uluma:pate koto hande halita: hando pa:ta: hao a:pa pa:la:pe. Niki na handoloma:me laa lemekeme.

³⁰Koto ekina: mo halima: ika: pi hombo peaaso alota: Ikana:ma: koto halita: hando pa:ta: hao a:pa pa:la:pe alemepateta: yaka leke ipikana:ma: kilaeya:me. ³¹Nikana:ma: Koda:ma: hoke wanda:halina: pi na opita:la: ekita: handoloma:pate pa Koda:ma:ta: ipiki pa:ta: homu pea hata: ipika: hone pa:la: hau peaseme wanda:halina: pita: opu hala:me. ³²Kota: panake pa:ta: ala:ta: ala:ta: wepieke pa:ta: kone mo mendieke dina: kone leke holupiki halina: leke kilaasa: ekita: ma:nda:ma: dupaeya:me pita: na opoloma:me. ³³Koto hande halima:ta: Koda: ameḷe hao na epea:ka:na: yoluta: hau homeke a:nda: pea:peke na yolo pia:me leekeme.

³⁴Koto ekina: mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Naka: ama:ma: hokeeki tukiki pa:ta: hata: ma:nda:leke daele halima: kone niki waluekema: alepe lemekeme. Koto laa mo halita: mo pi hotu haemeke da pa:ta: na enpa:yeke pao yoka ta:ta: haena: lemekeme.

Hoke ekima: leke holu peaasa:eki

³⁵Yesuma: mo hali yoka ta:ta: haena: lelememe lemekeeki opuaata: mo hali weiya handa: wia ipiki pa:ta: alota: Wanda:halina: Eiyeke pa:ta: hone tulao halepe laa leeke handaa ³⁶mo halima: Yesuna: pi hombo peaaso alota: Tekehalio. Wanda:halina: Eiyeke pa:ta: hone tulao haluekema: loa:me. Ipika: biki la kie leekepate ³⁷Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Ipikita: amba: handeme. Neke yaapo do pi pi alepe halie laa leekeme. ³⁸Mo halima: Yesu pa:ta: alota: Tekehalio. Hone tulaasome laata: Yesu pa:ta: tumiki yotuaopitiekeme.

³⁹Kutupa Yesuma: alota: Do kenkena: wanda:halina: pi yokaalu puluekema: epoa:me la leke holupiki wanda:halima: handena: make handeleme wanda:hali make leke holu pea haena:yeke epoa:me la leekeme. ⁴⁰Mandane Pa:tisi haliwekima: koto leekeeki opua Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Nikita: leke holupiki haliweki halemema: alepe lemekepate ⁴¹Yesuma: iki pa:ta: alota: Leke holupiki haliweki haemekena: yoluta: iki pa:ta: hokeeki ma:nda: na ulu pia:me laa kutupulu pia:pate

ikana:ma: alota: Nikita: handoloma:me aleme ekina: iki pa:ta: hokeeki pa ula:me leekeme.

Mo Sipisipi ma:na:na: holinda:na: onkoluma: pi

10 ¹Yesuma: alota: Ima: iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: mo sipisipi ma:na:manu holinda: pa:la: pota: kake pa:ta: na peke pa pa:ta: ponda:pa pea:ka:na:ta: koto halita: ta:ta:na: alemanu muluekema: pake nala: halie. ²Pate mo pota: kake pa:ta: pula: halita: mo hande sipisipi ma:na:manu handeteke hala: halie leekeme. ³Mo pota: kake handeteke hala: halima:ta: koto hali pena:ta: pota: lombalieke. Kutupa mo halima: ipika: ma:na: manuna: biki laa wi la: mepi peaata: mo ma:na: manuma: ipika: pi holā:make opimika:na:ta: hama: nane hatuku pelieke. ⁴Hama: nane hatuku puaata: ipiki amba:la titina: pelieke. Kutupa mo sipisipi ma:na: manuma: ipika: pi holā:make opitolo hata: ipiki telia: mea pelimikie. ⁵Pa hali ma:nda: telia: meata: na pelimikie. Dia:me. Ipika: pi holā:make na opitolo hata: mo ma:na:manu pindipa pelimikie.

⁶Yesuma: onkoluma: laa do pi leekepate mo haliwekima: do pi teketa: hone na wimikime.

Yesuta: epeke tupa: ma:na: handeteke hala: hali

⁷Koto ekina: Yesuma: paa dupa leekeme. Ima: iki pa:ta: ota: pi alome. Ita: sipisipi ma:na: manuna: pota: kake halome. ⁸I na epeke hano titina: epemeke haliweki paeyaota: pake nolo pimiki haliweki epemeke handaa hande sipisipi ma:na: manuma:ta: ika: pi na opimikime. ⁹Ita: pota: kake halome. Hali epima: I pa:ta: honda: pamba epea:ka:na:ta: koto halima: da:ta:la:eki milieke. Kutupa mo halita: tukiki nane pua:tiki hama: nane a:pa:tiki pitolo hata: epeke nemanu netiki pilieke. ¹⁰Pake nala: halima:ta: mo sipisipi ma:na:manu pake meata: lia hoeyaaluekema: ipilimpateta: I epolo ekita: ikana:ma: da:ta:la:eki muemena:yeke epolome. Tumba ula: da:ta:la:eki kone muemena:yeke epolome.

¹¹Ita: handa: ma:na: epeke tupa: handeteke halo halie. Mo sipisipi ma:na:manu tamba: muluekema: yaka da:ta:la:eki hone na ulueke. ¹²Mo yenki e poka:la: somema: pa ma:nda:na: sipisipi ma:na:manu handeteke hawaaso hata: mo tikene kika epea:ka:na:ta: ipikita: teke some dia:yalo hata: mo ma:na:manu mina:pa:lao pindipa pelieke. Koto ekina: mo tikene kikama: hande ma:na:manu lu nea:ka:na:ta: ta:ta: ta:ta: pea pindipa pelimikie. ¹³Hande yenki muluekema: e pokeke halima:ta: mo ma:na:manu pa:ta: hone wopu na witolo hata: ipikita: pa e pokaasa: hali yaalo hata:ta: pindipa pelieke. ¹⁴⁻¹⁵Ita: hande ma:na: epeke tupa: handeteke halo halie. Yaka Apa:ma: I handa:la:eki make Ima: make yaka Apa: handolo tupa: Ima: make yaka sipisipi ma:na:manu handolome. Kutupa yaka sipisipi ma:na: manuma: make I handilimikie. Kutupa

hande sipisipi ma:na:manu pa:ta: hone witolo hata:ta: yaka da:ta:la:eki alupaowa:ka:na:ta: ana: pilieke. ¹⁶Yaka mandane ma:na:manu make halememe. Do haleme ekimanu homeke na loa:me. Iki make yaka pi holā:make opitolo haena: Ima: mina:neaalueke. Kutupa mo ma:na:manu tapake homeke halo pelemepateta: handeteke hala: hali make homeke kone halieke.

¹⁷Yaka da:ta:la:eki kone pa muluekema: alupaalo poloeki yaka Apa:ma: kotoeki handolo hata: I pa:ta: pukima: wotu homa:la:me. ¹⁸Hali ma:nda:ma: yaka da:ta:la:eki hoeyaapeke na ya:la:pate yaka hone wia kone yaka hone pa:la: ekina: loa:me. Ima: homeke ana:na: kia pa Ima: homeke ana:na: paa mea:peke ya:la:me. Do ekita: yaka Apa:ma: pea:pekee la:la: ekina: loa:me.

¹⁹Kutupa Yesuma: do pimanu leeke ekina: mo Diu haliwekima: putupa ta:ta: ta:ta: haemekeme. ²⁰Mandane haliweki wopuma: alota: Ipiki pa:ta: hoke temoko pita: pa:la:me laa ipikita: keaaso pita:la:me. Ipika: pita: ekipeke opitelemepe laa lea:tiki pimikipate ²¹mandane haliwekima: alota: Hoke temoko pila: halima: dupiki pi lapeke na ya:la:me laa hoke temokoma:ta: leke holupiki haliwekina: leke ekipa kilaaliepe laa lea:tiki pimikime.

Wanda:halima: Yesu kiaemekeeki

²²Koto pita: Diutuseleme nane haena: ta:ta: piki nate epeekeme. Koto nateta: di wia hao amba: kone mo hande tembolo da pota: pa lombemekeeki hone witolo hata: pimikime. Kosa: kina: hata: pimikime. ²³Koto dina:ta: Yesuta: mo tembolo da pa:ta: hata: mo Solomonona: da mineke pa:ta: pomiekeme. ²⁴Kutu pitolo haena: mo Diu haliwekima: ipiki dupao hata: ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Nikita: hoto ekipuna: hone eleke eleke wia hamono lelipiki laata: Neketa: hande Ketisope. Niki pa:ta: ota: pi la kia:peke lemekeme. ²⁵Yesuma: iki pi hombo peaaso alota: Ima: iki pa:ta: amba: la kua:pateta: ikana:ma: I pa:ta: hone na tulaalememe. Yaka Apa:na: bikina: pitolo haumanu paeyaoma:ta: yaka biki mea a:meiyaasemepateta: ²⁶ikita: yaka sipisipi ma:na:manu na haleme ekina: I pa:ta: hone na tulaasememe. ²⁷Yaka sipisipi ma:na: manuma: yaka pi holā:make minelememe. Ima: make iki handolome. Kutupa yaka hoki nane telia: mea ipulimime. ²⁸Iki pa:ta: da:ta hao hala:eki halono ikita: ota: na homilimikie. Kutupa ikita: ya kiki pa:ta: haena: hali ma:nda:ma: pa:ta:la: mea:peke na ya:la:me. ²⁹Yaka Apa:ma: iki I pa:ta: kia:me. Kutupa yaka Apa: make manda hata: paeyao ankulala:me. Yaka Apa:ma: miniki hala: ekimanu hali ma:nda:ma: pa:ta:la: mea:peke na ya:la:me. ³⁰Yaka Apa: dikita: homeke kone halopa:me leekeme.

³¹Koto leeke ekina: Mo Diu haliwekima: Yesu luekema: toopimanu paa mimikime. ³²Yesuma: mo haliweki pa:ta: alota: Yaka Apa:ma:

peaala: epeke pita:la: ekimanu wotu Ima: iki pa:ta: waloa:pate eki pua: ekina: toopima: I luekema: pitelemepe. ³³Mo Diu haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nakana:ma: epeke peleeki ma:nda:na: hone witolo hata: toopima: neke luekema: na pitoloma:pate pa Koda: laasa: ekina: pitoloma:me. Neketa: pa hali ya:la:pate nakana:ma: Koda: tupa: hata: kone alome le ekina: pitoloma:me. ³⁴Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ika: Lo Pimanu pa:ta: dupa wape pea ula:me. Ima: alota: Ikita: koda:sunue loa:me laa wape pa:la:me. ³⁵Kota: Koda:ma: ipika: pi la:niaemeke haliweki pa:ta: ika: bikita: koda:manue laa leekeme. Kutupa Baibolo bukana: pita: ota:eki kone pa u halieke. ³⁶Kutu pa:la:pate Ita: hande yaka Apa:ma: I meata: do kenke pa:ta: epono I tapaeya:me. Koto ekina: Ima:ta: Koda:na: Eiyeke halome loa: ekita: Koda: laasopatema: ekipeke alemepe. ³⁷Yaka Apa:na: pita:la: ekimanu na pua:ka:na:ta: koda: I pa:ta: hone na tulaapa:pe. ³⁸Kutu pua:peke ya:la:pate yaka Apa:na: pita:la: ekimanu pua:ka:na:ta: I pa:ta: hone na tulaake hata: kone yaka pitolo ekimanu pa:ta: kone hone tulaapeke aleo. Kutu pimika:na:ta: hande Apa:ta: I tukiki pa:ta: hala:eki make Ita: ipiki tukiki pa:ta: haloeki make handa: hone wilimikie leekeme. ³⁹Yesu pa da:ka:pa: minuluekema: pimikipate ipikita: opa: pa lopa peekeme.

⁴⁰Yesuta: pa la:ka:la pua mo Diodani ikali tunkula mone tea:na: Dionima: amba: bapitaisi peaatiki pu hayeke alena: opolo puata: koto pa:ta: hayekeme. ⁴¹Wanda:hali wopuma: ipiki pa:ta: pua mombolo hata: alota: Dionima: wele wotu pita:la:eki wopu na piekepate ipikana:ma: do hali pa:ta: leeke pi paeyao amba: yaala:me lemekeme. ⁴²Kutupa wanda:hali wopu koto pa:ta: hata: Yesu pa:ta: hone tulaemekeme.

La:satesi homeekeeki

11 ¹Bedani da pa:ta: hayeke hali La:satesi yeni hayekeme. Mo Bedani data: Mada hakepiki Meti yaapona: dae. ²Mo Metima:ta: hande Tekehalina: ankena: totopo wotupiki senisi holaota: ipika: itikima: kone honiaeyekeme. Koto wanda:na: beliki La:satesi yeni hayekeme. ³Koto ekina: mo hakila:ma: Yesu pa:ta: pi tapaaso alota: Tekehalio. Naka: yankeketa: yeni hao ula:me laa tapaepkekeme. ⁴Yesuma: koto pi opua alota: Koto yenima:ta: hali na homaalieke laa koto yeni a:pa hake hauta: Koda:na: biki make Koda:na: Eiyekena: biki make mea a:meiyaena:yeke a:pa hao pa:la:me leekeme.

⁵Yesuma: mo beliala: tepo pa:ta:ta: hone wotu wiekeme. ⁶Kutupa hande La:satesi yeni hao ula:me leekeeki opuata: pa hoto yaapo koto pa:ta: hao ⁷ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Diudia nane paa la:ka:la pomana:e leekepate ⁸ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Disao. Amba: numaneke a:nda: mo Diu haliwekima: toopima: neke luekema: taapemepate koto pa:ta: paa pomana: alepe lemekeme. ⁹Yesuma: alota:

Nate homekena: pa yata:pea:peke nate leke manuta: 12 awamanu dia:ya:ka:ta:pe. Hali ma:nda:ta: oli nate talo haena: pomia:ka:na:ta: do kenkena: paa pa:la:eki handa:la: ekima: ipikita: lopuluekema: taapa:tia na pelieke laa ¹⁰Kutu pulu pa:la:pateta: timba: alo haena: pomia:ka:na:ta: ipiki pa:ta: paa na peasa: ekima: ipikita: lopuluekema: taapa:tia pelieke leekeme. ¹¹Yesuma: kotoeki laa pi ma:nda: alo alota: Nika: yankeke La:satesita: amba: u peila:pateta: ipiki mea tiaalo pulume leekeme. ¹²Koto leeke handaa mo disaipolo haliwekima: alota: Tekehalio. U pelia:ka:na:ta: kota: tiaalieke lemekeme. ¹³Yesuma:ta: mo La:satesi ota: homeeke ekina: leekepate mo haliwekima:ta: pa u peileke ala:me hone wimikime. ¹⁴Koto ekina: Yesuma: iki pa:ta: peneme yao alota: La:satesi ota: homeekeme. ¹⁵Koto pa:la:pate ikana:ma: hone tulao hamina:yeke iki pa:ta: hone witolome hata: ipiki yaapo na haowa: ekima: ta:na:ma: homolome laa ipiki pa:ta: pomana:e leekeme. ¹⁶Koto ekina: Tomasita: hande Manda:e halima: ipika: disaipolo yankeketiti pa:ta: alota: Nika: Disa ameḷe paeyao mandakena: bape laa ipiki ameḷe homomana:e leekeme.

Yesuta: paa mea tiaasa:eki make da:taasa:eki make hala:me

¹⁷Yesu opolo puaata: La:satesi lapa: pea haena:ta: hoto tonkopu wiekeeki opiekeke. ¹⁸Mo Bedani data: Diutuseleme da teke pa:ta: kone hayekeme. ¹⁹Kutupa Diu wanda:hali wopuma: Mada Meti yaapo ipilika: ana: homeeke ekina: tamba: minolo hata: pi pi loluekema: pemekeme.

²⁰Madama: Yesu ipula:me lemeekeeki opuaata: manda:hande peekepate Metita: da pa:ta: pitina: peekeme. ²¹Madama: Yesu manda:hande pea ipiki pa:ta: alota: Tekehalio. Neketa: do pa:ta: haeka:na: yoluta: ya ana: na homolo pia:me. ²²Kutu pulu pia:pate pa ame do kone nakana:ma: Koda: pa:ta: ala:ta: ma:nda: honke lelipi ale Koda:ma: ota: kilieke hone witolome leekeme. ²³Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Naka: ana:ta: paa tiaalieke leekeme. ²⁴Madama: hombo peaaso alota: Mo hande paelia: natena: Koda:ma: ipiki paa mea tiaalo pa:la: ekita: hone witolome leekeme. ²⁵Koto leekepate Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Ita: pa mea tiaasa:eki make da:taasa:eki make halome. Hali epima: I pa:ta: hone tulao haya:ka:na:ta: kota: koto hali homea:ka:na: kone da:ta halieke. ²⁶Kutupa hali epima: da:ta: hata: I pa:ta: hone tulao haya:ka:na:ta: koto halita: ota: na homilieke. Ima: do alo pina: homelepe laa leekeme. ²⁷Madama: ipika: pi hombo peaaso alota: Tekehalio. Aowe. Naka: kakema: homolo hata: neketa: hande Ketiso make Koda:na: Eiyeke do kenkena: ipilieke leeke halita: hone witolome leekeme.

Yesuma: e leekeeki

²⁸Madama: kotoeki laa pa pua hakepiki Meti pa:ta: yopu pua alota: Tekehalima: do a:pa hata: neke wi ala:me. ²⁹Meti koto pi opua tiao Yesu manda:hande puluekema: aiya peekeme. ³⁰Yesuta: mo hande da pa:ta:

ai na opolo peke Madata: ipiki manda:hande pieke alena: pa hayekeme.
³¹Mo mandane Diu wanda:halima:ta: Meti pa:ta: a:ta:ma: homolo hata:
 ipiki ameḷe pita:ta: Meti ai tiao hama peekeeki handaata: ipiki telia:
 mea pemekeme. Ika: honema:ta: Metima: mo lapa: pieke ale pa:ta: e lolo
 pula:me hone wimikime. ³²Metima: Yesu hayeke alena: opolo pua Yesu
 handolo ipika: anke pa:ta: lopa:niao alota: Tekehalio. Neke do pa:ta:
 haeka:na: yoluta: ya ana: na homolo pia:me leekeme.

³³Metima: e leekeeki make mo ipiki ameḷe pemeke Diu wanda:halina:
 e lemekeeki make handaata: ipikana:ma: ka:nda:ma: homolo hata: ipika:
 puki tetoma: homeekeme. ³⁴Yesuma: alota: Ipikita: hando pa:ta: wilimipe
 leeke handaa ikana:ma: alota: Tekehalio. Handolo epoe lemekeme.
³⁵Kutupa Yesuma: e leekeme. ³⁶Koto ekina: mo Diu wanda:halima: pi
 hotiolo alota: Handa:pe. Do halima: La:satesi pa:ta: pukima: wotu homolo
 pita:la:me lemekepate ³⁷mandane wanda:halima: alota: Do halima:ta:
 hande leke holupiki halina: leketa: kilaeya: tupa: mo halina: homa:la:eki
 make sa:sa: pia:peke yolo pia:me hone witoloma:me lemekeme.

La:satesi paa mea tiaeyekeeki

³⁸Yesuma: pa puki tetoma: homolo hata: mo lapa: pimiki alena:
 peekeme. Mo lapa: pimiki ekita: tikene da pa:ta: toopima: a:mba
 wimikime. ³⁹Yesuma: alota: Mo toopi pa nane mea wipe leekepate hande
 hoieke halina: beliki Madama: alota: Tekehalio. Punku wotu pilieke. Mo
 lapa: pea hamonota: hoto tonkopu paeya:me leekeme. ⁴⁰Yesuma: ipiki
 pa:ta: alota: Nakana:ma: hone tulao haeka:na:ta: Koda:na: paa pa:la:eki
 handilipikie pita: na loa:pe leekeme. ⁴¹Kutupa hande toopi pa nane mea
 wimikime. Yesuma: handa:liao hata: alota: Apa:o. Nakana:ma: yaka pi
 opu hale ekina: neke pa:ta: keiyae pi alome. ⁴²Nakana:ma: Ima: aloeki
 opu hale ekita: handolopate pa do haleme wanda:halima: nakana:ma: I
 tapaaaleeki handa: hone tulaena:yeke neke pa:ta: do pi alome leekeme.
⁴³Yesuma: koto laa anakema: wi alo hata: alota: La:satesio. Hama epoe
 leekeme. ⁴⁴Hande homeeke halita: kiki anke leke popeleke ipika: dauma:
 ambula wimiki tupa: tiao hama epeekeme. Kutupa Yesuma: iki pa:ta:
 alota: Dau leisi mea bao epena: tapaaape leekeme.

Yesu lulu pimiki ekina: pota: weimikieki (Ma:tiu 26:1-5, Maka 14:1-2, Luku 22:1-2)

⁴⁵Meti handolo pemeke Diu wanda:hali wopuma:ta: Yesuma: piekeeki
 handaata: ipiki pa:ta: hone tulaemekeme. ⁴⁶Kutu pimikipate mandane
 haliwekima:ta: Yesuma: pieke ekita: mo Pa:tisi haliweki lolo pemekeme.
⁴⁷Koto ekina: mo Pa:tisi haliweki make mo yeni peao haemeke you
 haliweki make mo Kaḷesete tapake ameḷe momba:lalo hata: alota:
 Nikana:ma:ta: eki pumana:pe. Do hande halima: wele wotu pa:la:

ekimanu pita:la:me. ⁴⁸Pa pina: paoma:ka:na:ta: wanda:hali paeyaoma: ipiki pa:ta: hone tulaalimikie. Kutupa make mo Loma: haliwekima: a:paata: nika: tembolo da make nika: tapake make telipina: hoeyaalimikie lemekeme.

⁴⁹Iki pa:ta: hayeke hali Kaiya:pasita: koto bapina: yeni peao haemeke you haliwekina: you hali hata: kone ipikana:ma: alota: Ikita: ala:ta: ma:nda: na handelememe. ⁵⁰Wanda:hali paeyao pa:ta: hali homeke homea:ka:na:ta: iki pa:ta: epekeeki ipilieke. Kutupa nika: tapake paeyao hoeyaapeke na yelieke. Kutu pulu pa:la: ekita: hone na witelemepe leekeme. ⁵¹Do leeke ekita: Kaiya:pasima: kone pa na leke koto bapina: yeni peao haemeke you haliwekina: you hali hata: Yesuta: mo Diu wanda:hali pa:ta: homolo piekeeki la halolo hata: leekeme. ⁵²Kutupa make mo Diu wanda:hali pa:ta: homeke na homeke mo Koda:na: weki wandikita: pa hata: pepi pea haena: kone paeyao handa: mea homeke tapake kone apa:tao haena:yeke Yesu homolo pa:la:eki la halolo hata: leekeme. ⁵³Koto leeke ekina: mo Diu wanda:halina: you haliwekima: koto natena: kini pea Yesu lulu peleme pota: weimikime. ⁵⁴Koto ekina: Yesuta: koto pa:ta: pominolo hata: peneme yao na pomiekepate Diudia nane mina:pa:lao mo hapu hayeke alena: teke pa:ta: hayeke da Ipoteimi da pa:ta: puaata: ipika: disaipolo haliweki ameḷeḷe koto pa:ta: haemekeme.

⁵⁵Mo Diu wanda:halina: Lombei Pupa Yapeeke nate tunkulieke handaa papate da ta:ta: ta:ta: wanda:halima: ne aḷ na pambeke haena: ika: loke wamo puluekema: oli Diutuseleme da nane pemekeme. ⁵⁶Mo wanda:halima: Yesu weitolo hata: mo tembolo da pa:ta: momba:la ika: ika: kone lota: lota: pu alualu pitolo alota: Eki hone witelemepe. Do hande ne pamba:la: ekita: na ipilieke hone witoloma:pate eki hone witelemepe la leekeme.

⁵⁷Kota: mo yeni peao haemeke you haliweki make mo Pa:tisi haliweki tonka:na: ikana:ma: pi alo alota: Hali epima: Yesu hala:eki handea:ka:na:ta: Yesu da:ka:pa: minomonoyeke niki a:pa la kia:pa:peke lemekeme.

Bedani da pa:ta: Yesuna: mo nada senisi holaeyekeeki

(Ma:tiu 26:6-13, Maka 14:3-9)

12 ¹Mo hande Lombei Pupa Yapeeke natena: ne pambuluekema: haena: nate yunki mindiki hata: pa wina: kone Yesuta: mo Bedani da pa:ta: peekeme. Hande Yesuma: paa mea tiaeyeke hali La:satesi ipika: dae. ²Koto pa:ta: Yesuna: ne pambaemekeme. La:satesita: teipolona: Yesu yaapo mandake pa:ta: pitina: Madama: hande ne pane pea hale hale piekeme. ³Kutupa Metima: mo nada senisi seliapota: yenki tieke ale kone mo ka:nda: makata: kilo pa hapo siki tupa: meata: Yesuna: anke pa:ta: holaota: ipika: itikima: honiaeyekeme. Kutu pieke ekima:

mo senisi totopoma:ta: mo da paeyao pa:ta: totopo yuyu wia wiekeme.
 4 Mo disaipolo hali homeke Isekatioti hali Diudasita: hande Yesu a:nda: lombolo pieke hali ipikana:ma: alota: 5 Do senisita: ma:nda:ma: hambena: laata: 60 kina meaata: nate hali wanda:hali pa:ta: na teli telj peameke ekita: ekipeke pimipe leekeme. 6 Do leeke pita: nate hali wanda:hali pa:ta: a:ta:ma: homolo na leke pake hali hata: leekeme. Mani pausata: ipikana:ma: miniki hata: mea pomiekepate ipika: hone wia yoka: mea:tiki piekeme. 7 Koto leekepate Yesuma: alota: Koto wanda: pa:ta: pi na lapeke. Ipika: wia hala:eki pa miniki haena: I toko hoiyulu peleme natena: loa:me. 8 Natehali wanda:halita: iki ame_{le} hao halo pelemepate Ita: iki ame_{le} na hao halumeke leekeme.

La:satesi lulu pimiki pota: weimikieki

9 Diu wanda:hali wopuma: Yesuta: Bedani da pa:ta: a:pa hala:me lemekeeki opuaata: koto pa:ta: pemekeme. Yesu homeke handuluekema: na pekepate hande Yesuma: lapa: pa:ta: pa mea tiaeyeke hali La:satesi make handuluekema: pemekeme. 10 Koto ekina: mo yeni peao haemeke you haliwekima:ta: La:satesi make lulu pimiki pota: weimikime. 11 Diu haliweki wopuma: La:satesi pa:ta: hone witolo hata: ika: you haliweki mina:pa:la_o Yesu pa:ta: hone tulaemeke ekina: pimikime.

Ta:na:ma: homolo hata: Diutuseleme nane pemekeeki

(Ma:tiu 21:1-11, Maka 11:1-11, Luku 19:28-40)

12 Da ka:la:peeketa: hande Lombe_i Pupa Yapeeke dina: ne pambuluekema: momba:la haemeke wanda:hali paeyaoma:ta: Yesuta: Diutuseleme da nane ipula:me lemekeeki opimikime. 13 Koto ekina: dopema: handeke ti palekemanu tonda:pa: mepi pea mina Yesu manda:hande puluekema: wi la:tiki pulu hata: alota:

Koda:na: pi laapa:pe.

Tekehalina: bikina: ipula: halita: Koda:ma: epeaeya:ka:na:ta: epelieke. Ipikita: Isulai wanda:halina: Kini halie la lemekeme.

14 Yesuma: donki ma:na: handa: wiata: mo ma:na: hoki manda pitiekeme. Kutu pieke ekita: mo Baibolo buka pa:ta: wape pa:la: ekita: dupa

15 Saioni data: paala:ma: na homa:peke. Handa:e. Naka: kini hali koto ipula: handa:e. Donki ma:na: siki ipika: hoki manda pita: koto ipula: handa:e laa wape pa:la:me.

16 Yesuma: koto hau pieke pita:ta: ipika: disaipolo haliwekima: hone na wimikipate pa wetepena:ta: Yesu paa tiao oli ipika: paa piki kapu tieke mulu pieke haena: ikana:ma: mo Baibolo bukana: dupiki pi wape pa:la: ekita: ota: Yesu pa:ta: kone yaeyekeeki hone wimikime.

17 La:satesi lapa: pa:ta: wina: Yesuma: wi la paa mea tiaeyeke pita:ma: Yesu ame_{le} haemeke wanda:halima: koto pieke ekita: hande wanda:hali

pa:ta: amba: la halemekeme. ¹⁸Koto wele wopu pieke ekina: wanda:hali paeyaoma: opuata: Yesu manda:hande pulu pemekeme. ¹⁹Koto ekina: mo Pa:tisi haliwekima: ika: kone ane la: mone la: pu alualu pitolo alota: Handelemepe. Nikana:ma: hau ma:nda: pea:peke na ya:la:me. Handa:pe. Wanda:hali paeya: tapao ipiki telia: mea pulimime lemekeme.

Mandane Kitiki wanda:halima: Yesu weimikieki

²⁰Mo hande ne pambemeke pita: Diutuseleme da pa:ta: yeni pulu pemeke wanda:hali ameleta: mandane Kitiki wanda:hali make pemekeme. ²¹Mo wanda:halima: hande Ka:lili nane hayeke da Betesaida da hao epeeke hali Pilipi pa:ta: pua alota: Aneke halio. Nika: honema:ta: Yesu handulumeke hone witoloma:me lemekeme.

²²Pilipima: A:ndutu pa:ta: pua laata: Ipilikana:ma: Yesu lolo pepeke. ²³Yesuma: ipilika: pi hombo peaaso alota: Wanda:halina: Eiyekema: mo paꝯ piki kapu tieke mulu pa:la: di ame ipula:me. ²⁴Ipiliki pa:ta: ota: pi alome. Kuni wae alesiki homeketa: kenkena: na opa: pa lopa na homea:ka:na:ta: ipika: pa u pelia halieke. Kutu pulu pa:la:pate homea:ka:na:ta: opa kiliki wotu a:elieke. ²⁵Hali epima: ipika: da:ta:la:eki kone hone wotu wia:ka:na:ta: ipika: da:ta:la: ekita: alupilieke. Hali epima: do kenkena: hata: ipika: da:ta:la:eki kone hone wopu na wia:ka:na:ta: ipika: da:ta:la:eki mea miniki hata: da:ta hao halo pa:la:eki kone yelieke. ²⁶Hali epima: yaka e pokaaluekema: hone pia:ka:na:ta: ipikana:ma: ya hoki nane telia: mea epena:e. Yaka e pokaasa: halita: I halo alena: kone diki mandakena: halupekema: loa:me. Yaka e pokaasa: halita: yaka Apa:ma: koto halina: biki tieke wina: lelieke leekeme.

Yesuma: ipika: homolo pieke ekina: pi leekeeki

²⁷Ameta: ya puki tandama: homolome hata: eki pi lonope. Doeki lapeke ya:la:pe. Apa:o. Hande I pa:ta: epolo pa:la: di na epena: lapeke lonope. Dia:me. Koto tanda tandama: homolo polo di muluekema: epoa:me. ²⁸Apa:o. Naka: biki tieke wina: lapeke leekeme. Koto la haena: oli ya nanema: la:niaeyeke pi hoꝻa:makema: alota: Yaka bikita: amba: titina: tieke wina: lolopate paa ma:nda: alo peao tieke wina: lolueke leekeme.

²⁹Koto pa:ta: pambulu bao haemeke wanda:halima: hande pi hoꝻa:make opua alota: Tutu lia:me lemekeme. Mandane wanda:halima: alota: Enisolo halima: ipiki pa:ta: pi alopate lea:me lemekepate ³⁰Yesuma: iki pa:ta: alota: Oli la:niaeya: pita: I pa:ta: dia:me. Iki pa:ta: hone witolo hata: la:niaaso lea:me. ³¹Ameta: do kenke wanda:halina: pi yokaalu pulu pa:la: di ipula:me. Ameta: do kenkena: tumiki hala: halita: yoka mea lopaalieke. ³²Kutupa Ita: kenkena: hano I mea a:meiyaemeka:na:ta: wanda:hali paeyao I pa:ta: epena: yola: mulueke leekeme. ³³Koto leeke ekita: ipika: homolo piekeeki la halolo leekeme. ³⁴Koto leeketa: mo wanda:hali

paeyaoma: ipika: pi hombo peaaso alota: Mo Lo Pi manuma: ala: ekita: doeki opuma:me. Ketisota: hao halieke ala:me. Nakana:ma: alota: Wanda:halina: Eiyeye mea a:meiyalieke ale ekita: ekipape. Mo hande Wanda:halina: Eiyeketa: epiya:ka:ta:pe lemekeme.

³⁵ Yesuma: iki pa:ta: alota: Mo hande paa pa:la: ekita: iki amele hosiki halimikie. Timba: la:la: ekima: iki mea tombuaama:na: paa pa:la: pita: kone pua:pa:peke. Timba: la:pa pa:la: pa:ta: pula: halima:ta: Dota: hando pa:ta: pulupe lelieke. ³⁶ Kutu pa:la: ekina: ikita: paa pa:la: dina: hata: paa pa:la: ekina: wekiwandiki leke hamina:yeke paa pa:la:eki pa:ta: kone hone tulaapa:peke leekeme.

Mo Diu wanda:halima: Yesu pa:ta: hone na tulaemekeeki

Yesuma: koto pi laata: mo wanda:hali mina:pa:lao puata: panka halo peekeme. ³⁷Ipikana:ma:ta: wanda:halina: leke popelekena: hata: kone wele wotu pieke ekimanu mo wanda:halima: handaa kone ipiki pa:ta: hone na tulaemekeme. ³⁸ Mo hande potopede hali Aisayama: leeke ekimanu yaena:yeke piekeme. Dupa

Tekehalio. Nikana:ma: la haloma: ekita: epima: opimipe.

Kutupa Tekehalima: ipika: wele pieke ekita: epi pa:ta: walea:pe laa leekeme.

³⁹ Koto ekina: mo wanda:halima: hone tulaapeke na yeeke ekina: Aisayama: leekeeki ma:nda: dupa

⁴⁰ Koda:ma: ika: leke holu peaota: ika: pukita: taka:la:pa pua hata:ta: toopi leke wina: leekeme.

Wanda:halima: ika: lekema: handaama:na: make ika: puki tooluma: hone wiaama:na: pua:me.

Ima: iki wamo peanoyeke I pa:ta: na la:ka:la haena:yeke pua:me laa leekeme.

⁴¹ Koto leeke pita: Aisayama:ta: Yesuma: ipika: paa tieke mea hayekeeki handeeke ekina: Yesu pa:ta: mulu pa:la:eki hone witolo hata: leekeme.

⁴² Kutu pimikipate mo Diu you haliweki wopuma: Yesu pa:ta: hone tulaemekepate mo Pa:tisi haliweki pa:ta: pieke handaata: ika: pi hotu haemeke da pa:ta: ika: ula:eki yokaama:na: ika: hone tulaemekeeki peneme yao na lemekeme. ⁴³ Koda:ma: ika: pi laena: hone na wiki kenke haliwekima: laena: hone wopu wimikime.

Yesuna: leeke pi manuma: pi yokaalu pea:peke ya:la:eki

⁴⁴ Yesuma: pi anekema: alo alota: Hali epima: I pa:ta: hone tulaeya:ka:na:ta: I pa:ta: homeke hone na tulaake I tapaeya: hali pa:ta: make pita:la:me. ⁴⁵ Hali epima: I handea:ka:na:ta: kota: I tapaeya: hali make handa:la:me. ⁴⁶ Ita: do kenkena: paa pa:la:eki tupa: a:pa halome. I pa:ta: hone tulaaseme wanda:halita: timba: la: pamba:la: pa:ta: na

haena:yeke epoa:me. ⁴⁷Hali epima: Ima: alo pi opua na pia:ka:na:ta: koto hali yaapo Ima: pi yokaalu na pulueke. Kenke wanda:halita: iki pa:ta: pi yokaalu puluekema: na epeke iki mea da:taaluekema: epoa:me. ⁴⁸Hali epima: I kiaaso hata: Ima: alo pi na opia:ka:na:ta: kota: ma:nda:ma: ipiki yaapo pi yokaalu pilieke. Do Ima: aloeki manuma: kone paelie natena: ipiki yaapo pi yokaalu pilieke. ⁴⁹Ima: ya hone wia na loa:me. I tapaeya: hali yaka Apa:ma: Ima: lolo pua: ekimanu paeyao ipikana:ma: lapeke leeke handaa pua:me. ⁵⁰Kutupa yaka Apa:ma: du pea:peke la ala: pi manuta: da:ta hao hala:eki kone peaasa:ekie hone witolome. Koto ekina: Ima: alo pita: yaka Apa:ma: I pa:ta: lapeke lea: pi kone alome leekeme.

Yesuma: ipika: disaipolo haliwekina: anke tanda:paeyekeeki

13 ¹Mo hande Lombei Pupa Yapeeke natena: ne pambuluekema: hata:ta: Yesuma: do kenke mina:pa:lao Ateke pa:ta: polo pieke di amba: tunkula:la:me hone wiekeme. Ipikana:ma: do kenkena: haemeke ipika: wanda:hali pa:ta: pukima: homo hao paeyaalo pulu hata: make iki pa:ta: pukima: homeekeme.

²Welealo nane Yesu ipika: disaipolo haliweki ameḷe ne no pitimikime. Isekatioti hali Saimonona: eiyeye Diudasima:ta: Yesu mina:yeke a:nda: lombolo pieke honeta: ipiki pa:ta: Sadanima: amba: mea wiaeyekeme. ³Yesuma:ta: hande ipika: Atekema: ala:ta: ala:ta: paeyao ipiki pa:ta: haleekeeki make ipikita: Koda: yaapo hao a:pa Koda: pa:ta: polo piekeeki make hone wiekeme. ⁴Koto ekina: Yesuma: mo teipolo mina:pa:lao tiaota: manda pambaeyeke dau hola: mea wiaata: dawelo mea tonkaeyekeme. ⁵Kutupata: ma:tiki pa:ta: ikali hola: pambaata: mo disaipolo haliweki ika: ankemanu homeke pa:ta: pua:tiki pea tanda:pa:tiki pea hande tonkaeyeke daweloma: honia:tiki piekeme. ⁶Kutupata: Saimono Pida pitieke pa:ta: peekepate ipikana:ma: Yesu pa:ta: alota: Tekehali nakana:ma: ya anke tanda:puluekema: pi leekeme. ⁷Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ame do pitolo ekita: nakana:ma: hone na witelepeate wetepena:ta: hone wilipikie leekeme. ⁸Pidama: ipiki pa:ta: alota: Yaka anke nakana:ma: hoto homeke a:nda: tanda:pa:peke na ya:la:me leekeme. Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ima: naka: anke na tanda:poa:ka:na:ta: kota: neketa: yaka disaipolo hali hapeke na yelieke leekeme. ⁹Saimono Pidama: ipika: pi hombo peaaso alota: Tekehalio. Kota: yaka anke homeke dia:me laata: Yaka kiki you tonka:na: tanda:pae leekeme. ¹⁰Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Hali epima: ipika: loke paeyao tenke lao ikali peiya hata:ta: ipika: loke paeyao wamo pea haluekema: ikali pa na peiyiki ipika: anke homeke pa tanda:pa:peke ya:la:me. Iki paeyao amba: wamo pea halemepate hali homeketa: dia:me leekeme. ¹¹Yesuma: ipiki a:nda: lombolo pieke hali amba: hone witalo hata: koto pi leekeme. Koto ekina: Iki paeyao amba: wamo pea halemepate hali homeke dia:me leekeme.

¹² Yesuma: ika: anke tanda:pa paeyeketa: ipika: dau paa mea pambao ipika: amba: pitieke teipolo pa:ta: paa pua tepiao pitiekeme. Mo haliweki paeyao pa:ta: ipikana:ma: lota: pitolo ¹³ Ikana:ma: I biki yaapo alo hata: Disa make Tekehali make aleme ekita: ana:piki pi alememe. Ita: koto polome. ¹⁴ Koto ekina: Ima:ta: ika: Tekehali make Disa make hata: ika: anke tandepoa: ekina: ikana:ma: make ika: ika: kone ika: ankemanu tanda:pa: alualu pea:pa:peke aleo. ¹⁵ Ima: iki pa:ta: peaowa: ekita: ikana:ma: make puemena:yeke wala: tiaaso pua:me. ¹⁶ Iki pa:ta: ota: pi alome. Pa hameke e pokaasa: halima:ta: ipika: e teke hali ankulapeke na ya:la:me. Kutupa pi lolo pena: tapaasa: halima: make ipiki tapaasa: hali kone ankulaapeke na ya:la:me. ¹⁷ Do walo ekita: hone wimika:na:ta: kota: pitolo hata: kone ta:na:ma: homilimikie.

¹⁸ Ima: iki paeyao pa:ta: na alome. Ya talopu molo haliweki amba: handoa:me. Kutu pa:la:pate mo Baibolo bukana: wape pa:la: ekita: yaapeke ya:la:me dupae. Dika: mandakena: pita: ne nopa: halima: kone I yaapo a:nda: tunkula hala:me. ¹⁹ Dupiki hau ai na piki haena: kone iki pa:ta: ame do kone la kitolome. Koto ekina: wetepena: koto hau pia:ka:na:ta: yaka halo ekita: ota: halome. I pa:ta: hone wilimikie. ²⁰ Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: Ima: tapaaso hali handa: mia:ka:na:ta: I make handa: minolo pita:la:me. Kutupata: I handa: mina:la: halima: I tapae: hali kone handa: mina:la:me leekeme.

Yesuma: ipiki pa:ta: a:nda: lombolo pulu piekeeki la: wiekeeki
(*Ma:tiu 26:20-25, Maka 14:17-21, Luku 22:21-23*)

²¹ Kotoeki laa Yesuma: ka:nda:ma: wopu homolo hata: mo haliweki pa:ta: la halolo alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Iki amele hala: hali homekema: I mina:yeke a:nda: lombelieke leekeme.

²² Mo disaipolo haliweki pa penkili pitolo hata: ika: kone ane handa: mone handa: pitolo epi pa:ta: ala:pe hone wimikime. ²³ Disaipolo hali homeketa: Yesuma: puki pieke halita: Yesu yaapo lopu la: alu pea pitiekeme. ²⁴ Saimono Pidama: mo hali pa:ta: so la: mea alota: Epi pa:ta: alepe. Lota: pie leekeme. ²⁵ Koto leeke handaa mo disaipolo halima: teke pa:ta: panda:pea pita: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Tekehalio. Epi pa:ta: alepe leekeme. ²⁶ Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Do palaowata: kawaso pa:ta: tenke lao halue halita: koto halie leekeme. Kotoeki la ipikana:ma: palaowa meata: tenke lao mo Isekatioti hali Saimono ipika: eiyeye Diudasi pa:ta: haleekeme. ²⁷ Diudasima: hande palaowa mieke pita: kone Sadanita: ipiki tukiki pa:ta: pitulu epeekeme. Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Naka: pulu peleeki ai pua pea:peke leekeme. ²⁸ Yesuma: Diudasi pa:ta: leeke ekita: mo teipolo pa:ta: pitimiki haliweki homeke a:nda:ma: hone na wimikime. ²⁹ Mandane disaipolo haliwekima: ika: honema:ta: Diudasima: mo mani pausa handeteke hayeke ekina: ika: ne

pambuluekema: ala:ta: ma:nda: hambolo pena: tapaeya:pe o natehali wanda:hali pa:ta: ala:ta: ma:nda: halo pu la tapaeya:pe hone wimikime. ³⁰Diudasima: mo palaowa meata: kuta kone hama opolu bao peekeme. Koto dina:ta: timba: la: pambeekeme.

Mo panake pi ula:eki

³¹Diudasi peeke hoki nane Yesuma: alota: Ameta: Wanda:halina: Eiyekema:ta: ipika: paa pa:la:eki milieke. Kutupa Koda:na: paa pa:la: ekita: Wanda:halina: Eiyeke pa:ta: handulumeke. ³²Kutupa Koda:na: paa pa:la:eki Wanda:halina: Eiyeke pa:ta: peaya:ka:na:ta: kota: Koda:ma: ipikana:ma: kone Wanda:halina: Eiyekena: paa pa:la:eki peaalieke. Kutupa kuta kone peaalieke. ³³Yaka weki wandikio. Iki ame_{le} halo poloma:pateta: hosiki halueke. Kutupa ikana:ma: I weilimikipate pa amba: mo Diu wanda:hali pa:ta: loa: ekita: ameta: iki pa:ta: make alome. I polue da naneta: iki a:pa:peke na ya:la:me la leekeme. ³⁴Ameta: Ima: iki pa:ta: panake pi ula:eki la: wiaasome dupa. Ika: kone pukima: homaalu alu pea hapa:peke. Ima: iki pa:ta: pukima: homao tupa: ikana:ma: make pukima: homaalu alu pea:pa:peke laa ³⁵ikana:ma: pukima: homaalu alu pimika:na:ta: ikita: yaka disaipolo haliweki haleme ekita: paeyaoma: handilimikie la leekeme.

Pidama: Yesuna: biki hoeyaaso pulu pieke ekita: Yesuma: pi la: wiekeeki

(*Ma:tiu 26:31-35, Maka 14:27-31, Luku 22:31-34*)

³⁶Saimono Pidama: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Tekehalio. Neketa: hane poluekema: alepe leeke handaa Yesuma: alota: I polue naneta: ame I telia: mea a:pa:peke na yolo pa:la:pate wetepena:ta: telia: mea ipilipikie leekeme. ³⁷Koto ekina: Pidama: paa lota: pitolo alota: Tekehalio. Ekipeke neke na telia: mea ipilipiki la alepe laata: Ima: neke tamba: muluekema: yaka da:ta:la:eki homaoa:ka:na: make ana: pilieke laa leekepate ³⁸Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Nakana:ma: I pa:ta: homoluekema: ota: pi alepe laa neke pa:ta: ota: pi do alome. Mo hali koka:la:ma: e ai na leke haena:ta: nakana:ma: hoto tepona: I Yesu na handolome laa lelipikie leekeme.

Yesuta: Apa: pa:ta: pula: pota:e

14 ¹Yesuma: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: pomoma: na homeke hone eleke eleke na wiki hata: Koda: pa:ta: hone tulao hata: make I pa:ta: tonka:na: hone tulao hapa:peke. ²Yaka Apa:na: da pa:ta:ta: da panda: eleke eleke wotu ula:me. Kutupa I puata: ika: a:pa halo peleme alena: wamo peaalo pula:me. Do aloeki na wia:ka:na: yoluta: Ima: iki pa:ta: amba: la kulu pua:me laa leekeme. ³Kutupa I pua ika: halo peleme

alena: wamo peaota: I halo alena: mandake pa:ta: a:pa hamina:yeke I paa a:pa iki a:pa handa: mulueke. ⁴Kutupa I pulueeki make pota: make ikana:ma: handelememe laa leekeme. ⁵Tomasima: ipiki pa:ta: alota: Tekehalio. Neke polo pele ekita: nikana:ma: na handoloma:me. Koto ekina: pota:ta: ekipa handomonope laa leeke handaa ⁶Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ita: hande pota:e. I ota:ekie laa Ita: da:ta:la:ekie. Hali epima: yaka Apa: pa:ta: polueke hone wia:ka:na:ta: pota: ma:nda: dia:me. I pa:ta: homeke epena:e leekeme. ⁷Ikana:ma: I handemeka:na:ta: yaka Apa: make handilimikie. Ameta: ipiki handolo pelemeeki ameta: kini pitelmememe laa ipikita: amba: handelememe la leekeme.

⁸Pilipima: ipiki pa:ta: alota: Tekehalio. Naka: Apa:ta: niki pa:ta: wala:e. Kutu pika:na:ta: ana: pilieke leekeme. ⁹Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Pilipio. Iki paeyao ame_{le} nate wopu haowa:pate nakana:ma: Ita: hone na wia alepe. I handilia: halima:ta: yaka Apa: make handilieke laa ekipeke handa naka: Apa: wala:e alepe. ¹⁰Yaka Apa:ma: I yaapo hala:eki make Ima: make yaka Apa: yaapo haloeki make hone na witelepe leekeme. Koto laa Yesuma: mo disaipolo haliweki pa:ta: alota: Iki pa:ta: loa: pi manuta: ya hone wia na loa:me laa hande I yaapo hala: Apa:ma: ipikana:ma: kone ipika:eki pita:la:me. ¹¹Yaka Apa:ma: I yaapo hala: ekina: make Ima:ta: yaka Apa: yaapo halo ekina: make Ima: do alo pita: ikana:ma: ota: opua:pa:peke ya:la:pate pa do aloeki na opimika:na:ta: kota: Ima: hande pua: ekimanu hone witolo hata: I pa:ta: hone tulao hapa:peke laa leekeme. ¹²Ima:ta: iki pa:ta: ota: pi alome laa I pa:ta: hone tulao hala: halima:ta: Ima: pitoleeki manuta: ipikana:ma: make pilieke. Kutupa yaka Apa: pa:ta: I polue ekina:ta: Ima: pitolo ekimanu kone mo halima: ankulao hau tiekemanu pilieke leekeme. ¹³Kutupa ala:ta: ma:nda: yaka bikima: honke alo hata: lemeka:na:ta: hande Atekema: hande Eiyeye pa:ta: yama: paa peaena:yeke Ima: peaalueke leekeme. ¹⁴Ala:ta: ma:nda: yaka biki alo hata: I pa:ta: honke lemeka:na:ta: Ima: peaalueke leekeme.

Mo hande la: wieke Holi Sipitidi

¹⁵I pa:ta: pukima: homekena:ta: yaka pi ula: ekimanu opua pilimikie. ¹⁶⁻¹⁷Kutupa Ima: yaka Apa: pa:ta: honke loa:ka:na:ta: ipikana:ma: mo iki ame_{le} hao haena: lelia: mo Tamba: Mu Halo Pa:la: Hali kilieke. Ipikita: mo ota:eki pu hala: Epeke Temoko konee. Kenke wanda:halima:ta: ipiki na handolo hata: make hone na witolo hata: make ipiki handa: mea:peke na yolo pa:la:pate iki ame_{le} mandake hata: iki tukiki pa:ta: hala: ekina:ta: ipiki handelememe.

¹⁸Ima: ikita: pa honumake hamina: na lolueke. Iki pa:ta: paa la:ka:la ipulueke laa ¹⁹hosiki hao kenke wanda:halima: I pa na handolo pelemepate ikana:ma: wetepe I handilimikie. Koto ekina: I da:ta: halo ekima:ta: iki make da:ta: halimikie. ²⁰Kutupa koto dina:ta: Ita: yaka Apa:

tukiki pa:ta: haloeki make ikita: I tukiki pa:ta: halemeeki make iki tukiki pa:ta: I haloeki make handilimikie laa leekeme.

²¹Hali epima: yaka pi ulu ekimanu opua pia:ka:na:ta: kota: koto halima: I pa:ta: pukima: homa:la:me. Kutupa I pa:ta: pukima: homilie halita: yaka Apa:ma: ipiki pa:ta: pukima: homilieke. Kutupa make Ima: ipiki pa:ta: pukima: homolo hata: I halo ekita: peneme yaalueke laa leekeme. ²²Yesuma: koto leeke handaata: Diudasi hande Isekatioti hali Diudasi pa:ta: na loa:ma: ipikana:ma: Yesu pa:ta: alota: Tekehalio. Ekipa kenke wanda:halima: na handena: leke niki pa:ta: homeke peneme yao walipikipe leekeme. ²³Kutupa Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Hali epima: I pa:ta: pukima: homea:ka:na:ta: Ima: alo pi opua pilieke. Kutupa yaka Apa:ma: koto hali pa:ta: pukima: homilieke. Kutupa yaka Apa: dikita: mo hali pa:ta: a:pa ipiki ame^{le} hao halumeke. ²⁴Pate hali epima: I pa:ta: pukima: na homea:ka:na:ta: Ima: alo pi manuta: na opilieke. Ikana:ma: do opueleme pita: yakaeki dia:me pa I tapaala: hali yaka Apa: pa:ta: ipula:me leekeme.

²⁵Iki ame^{le} halo dina:ta: do pimanu la kitolome. ²⁶Kutu pitolopate hande iki Tamba: Mulu pa:la: Hali yaka Apa:ma: yaka bikina: tapaalo pa:la: halita: Holi Sipitidi kone ala:ta: paeyao ipikana:ma: walieke. Kutupa make Ima: hande iki pa:ta: walo ekimanu paeyaota: ikana:ma: hone uemena:yeke ipikana:ma: ika: hone u tiaalieke.

²⁷Ima: iki mina:pa:lao pulupate puki lopa:niaasa: ekita: iki pa:ta: pa wina: laa pulume. Yaka puki lopa:niaasa:eki kone iki pa:ta: kitolome. Kutupa mo kenke wanda:halima: iki pa:ta: kita:la: tupa: pa na kitolome. Koto ekina: hone eleke eleke na wiki paala:ma: na homa:pa:peke laa leekeme. ²⁸Ima: iki mina:pa:lao polueke laa loa:pateta: paa la:ka:la ipulueke laa loa: pita: amba: opimime. Ikana:ma: I pa:ta: pukima: homemeka:na: yoluta: mo yaka Apa: pa:ta: I pulume loa: ekina: ta:na:ma: homolo pimime. Pa ekipeke yaka Apa:ta: I ankulao hala: ekina: loa:me leekeme. ²⁹Do alo ekimanu ai na epeke haena: kone iki pa:ta: la kitolome. Pa ekipeke ota: yaeya:ka:na:ta: ikana:ma: hone tulaalimikie leekeme. ³⁰Do kenkena: you hali epolo pa:la: ekina: Ima:ta: iki pa:ta: pi wotu na lolueke. Ipikana:ma:ta: I pa:ta: hau ma:nda: pea:peke na ya:la:pate ³¹Pa Ima: yaka Apa: pa:ta: pukima: homolo ekita: do kenke wanda:halima: handena: loluekema:yeke ipikana:ma: I pa:ta: doeki pea:peke lea: haumanu paeyao pu halome laata: Tiao do pa:ta: mina:pa:lao pomana:e laa leekeme.

Yesuta: ota: waini pu tekee

15 ¹Yesuma: alota: Ita: ota: waini pu tekee. Kutupa yaka Apa:ta: mo waini pu ena: teke halie. ²Yaka paleke mandane ekima: kiliki na a:eya:ka:na:ta: kota: koto paleketa: yaka Apa:ma: poka mea baalieke. Kutupa mo mandane kiliki a:eta:la: paleke manuta: wamo peaaso hata:

kiliki wopu a:ena:yeke yaka Apa:ma: poka: mepi pilieke. ³Ima: iki pa:ta: amba: loa: ekima:ta: ikita: amba: wamo pa:la:me. ⁴Ikita: I pa:ta: hapa:peke. Kutupa Ima:ta: iki pa:ta: halueke. Mo hande paleke ma:nda: teke pa:ta: na tunaeya:ka:na:ta: kota: ipika: kone kiliki a:eya:peke na ya:la:me. Iki make I pa:ta: na haemeka:na:ta: ika: kone kiliki na a:elieke.

⁵Ita: waini pu tekee. Ikita: palekemanue. Hali epima: I pa:ta: haya:ka:na:ta: Ita: ipiki yaapo hata: kiliki wotu a:elieke. Pate ikana:ma: I ameḷe na hake hata:ta: ikana:ma: epeke hau homeke a:nda: na pilimikie. ⁶Hali epima: I pa:ta: na haya:ka:na:ta: ipikita: mo hande hapua:la: palekema: handilieke. Kutupa mo hapua:la: paleke manuta: amu pea ti uleke pa:ta: lopaeya:ka:na:ta: tima: telieke. ⁷Ikita: I pa:ta: hata:ta: yaka pi lolo ekimanu miniki hata:ta: ika: hone pa:la: tupa: honke lemeka:na:ta: ota: milimikie. ⁸Ikana:ma: kiliki wotu a:eteleme ekima:ta: yaka Apa:na: biki tieke wiaasememe. Kutu piteleme ekima:ta: ikita: yaka disaipolo haliweki halimikie leekeme. ⁹Yaka Apa:ma: I pa:ta: pukima: homa:la: tupa:ta: Ima: make iki pa:ta: pukima: homolome. Koto ekina: yaka pukima: homoloeki pa:ta: hao hapa:peke. ¹⁰Ima:ta: yaka Apa:na: pi ula: ekimanu opua peata: ipika: pukima: homa:la:eki pa:ta: halo tupa: ikana:ma: make yaka pi ula: ekimanu opua pimika:na:ta: yaka pukima: homoloeki pa:ta: halimikie laa leekeme.

¹¹Do aloma: pi manuta: yaka ta:na:ma: homoloeki iki pa:ta: witolo hata: ika: ta:na:ma: homelemeeki tumba pitina:yeke iki pa:ta: alome. ¹²Yaka pi witolo ekita: dupae. Ima: iki pa:ta: pukima: homolo tupa: ikana:ma: make pukima: homaalualu pea:pa:peke. ¹³Hali ma:nda:ma: ipika: yankeke tamba: minolo hata: ipika: da:ta:la:eki kone alu paeya:ka:na:ta: kota: kutupiki pukima: homa:la: hauta: ma:nda:ma: ankulapeke na ya:la:me. ¹⁴Kutupa Ima: dupa:pa: aloeki opua pimika:na:ta: ikita: yaka yankeke titi halimikie. ¹⁵Pa e pokaasa: halima:ta: ipika: teke halima: hone wita:la: ekita: handa:peke na ya:la: ekina: ameta: iki pa:ta: pa e pokaaseme haliwekio pi na lolueke. Pa ekipeke yaka Apa:ma: I pa:ta: la kita:la: pi paeyao iki pa:ta: la kitolo ekina: iki pa:ta: yaka yankeke titio alome laa leekeme. ¹⁶Ita: ikana:ma: na mea haena: lelemepate pa ikita: Ima: talopu meaata: ikita: pua hande u halo pa:la: napeke a:eyamina:yeke mea haena: lolome. Koto ekina: ikana:ma: yaka Apa: pa:ta: ala:ta: ma:nda: yaka biki alo hata: honke lemeka:na:ta: ipikana:ma: iki pa:ta: ota: kilieke. ¹⁷Koto ekina: iki pa:ta: Ima: pi witoloeki dupae. Ika: kone pukima: homaalu alu pea hapa:peke laa leekeme.

Kenke wanda:halina: a:nda: lila:eki

¹⁸Kenke wanda:halima: iki pa:ta: a:nda: lia:ka:na:ta: I pa:ta: amba: a:nda: lilimieki hone wia:pa:peke. ¹⁹Ikita: do kenke hau pu haleme wanda:hali ameḷe ta:ma:ni pea haemeka:na: yoluta: mo wanda:halima:

Nika: tapakee laa iki pa:ta: ta:na:ma: homolo pimime. Kutu pulu pimipate Ima: iki talopu mea hamina: lolo ekima:ta: ikita: mo kenkena: hau pu haleme wanda:hali ameḷe na halememe. Koto peleme ekina: iki pa:ta: a:nda: litelememe. ²⁰Ima: alo pina: hone wia:pa:peke. E pokaasa: halima:ta: ipika: teke hali na ankulalieke laa loa:me. I pa:ta: a:nda: lilimi ekima:ta: iki pa:ta: make a:nda: lilimikie. Ima: walolo pi opueleme ekima:ta: ikana:ma: walo pelemeeki make opilimikie. ²¹Ikita: yakaeki halemeke handaa do haumanu paeyao iki pa:ta: pilimikie. Kutupa make I tapaala: hali na handolo hata: pilimikie. ²²Ima: mo wanda:hali pa:ta: na a:pa loa:ka:na: yoluta: ika: hoke hau peneme na yaalo pimime. Kutu pulu pia:pateta: ameta: ika: hoke hau peleme ekina: hombo pealuekema: pi ma:nda: lapeke na ya:la:me. ²³Hali epima: I pa:ta: a:nda: lia:ka:na:ta: kota: yaka Apa: pa:ta: make a:nda: lita:la:me. ²⁴Amba: titina: ma:nda:ma: na pieke ekimanu Ima: iki ameḷe na pua:ka:na: yoluta: ika: hoke hauta: peneme na yaalo pia:me. Koto pa:la:pate Ima: pua:eki handaa kone yaka Apa: diki pa:ta: honditi pu halememe. ²⁵Kutu pitelemepate ika: Lo Pi manuna: wape pa:la:eki ota: yaaluekema: pita:la:me. Dupae. Pa hameke kone I pa:ta: honditi pimime.

²⁶Kutu pitelemepate mo Tamba: Mu Hala: Hali ipilieke. Ipikita: Ateke yaapo hala: hali kone Ima: tapaalueke. Ipikita: ota: hau pu hala: Temokoe. Ipikita: Ateke pa:ta: hao ipilieke. Kutupa yaka pi la: mea halawaasa: wekitisi hali halieke. ²⁷Kutupa iki make amba: kone I ameḷe haleme ekina: yaka pi lawaaseme wekitisi haliweki halimikie.

16 ¹Ika: hone tulao halemeeki wetepena: na mina:pa:lalo peleme tupa: do pimanu paeyao iki pa:ta: la kitolome. ²Mo hande pi hotu haleme da pa:ta:manu iki poemena:yeke iki yokilimikie. Kutupa wetepena: mandane haliwekima:ta: iki litolo hata:ta: Koda:na: e pokaasoma:me laa hone wilimikie. ³Yaka Apa: diki na handeleme ekina: koto haumanu pilimikie. ⁴Kutu pulu pelemepate koto haumanu pulu peleme nate epea:ka:na:ta: hande Ima: loa: ekimanu ikana:ma: hone uemena:yeke do pimanu iki pa:ta: la kitolome.

Mo Holi Sipitidina: e poka:la:eki

Ita: panake pa:ta: kone iki ameḷe haowa: ekima:ta: do pimanu iki pa:ta: na la kua:pate ⁵Pa ameta: I tapaala: hali pa:ta: paa pulume laa alo ekita: hali homekema: Neketa: hane pulipe la make na lota: pita:la:me. ⁶Kutupa ameta: do hande pimanu la kua: ekina: ikita: puki tetoma: homelememe. ⁷Koto pa:la:pate Ima: iki pa:ta: do ota: pi alome. Ima: iki mina:pa:lao polue ekita: ota: epekeekie laa do ekina:yeke loa:me. I na poa:ka:na:ta: hande Tamba: Mulu Pa:la: Halita: na ipilieke. Kutupa I poa:ka:na:ta: hande hali iki pa:ta: Ima: mea tapaalueke. ⁸Kutupa a:paata: ipikana:ma:ta: kenke wanda:halima: mo hoke hau pita:la:eki pa:ta: make tikitiki hau

pita:la:eki pa:ta: make pi yokaalu pulu pa:la:eki pa:ta: make ika: hone u hoeyaasekeeki peneme yao walieke. ⁹Mo hoke hau pita:la:eki pa:ta: hone u hoeyaasa: ekita: I pa:ta: hone na tulaaseme ekina: pitelememe. ¹⁰Mo tiki tiki hau pita:la:eki pa:ta: hone u hoeyaasa: ekita: Ita: yaka Apa: pa:ta: polo polopate I paa na handolo peleme ekina: loa:me. ¹¹Mo pi yokaalu pita:la:eki pa:ta: hone u hoeyaasa: ekita: do kenkena: hala: you halita: pi yokaalu peata: oto pa:ta: yaala: ekina: loa:me.

¹²Mandane pi eleke eleke iki pa:ta: lolo polopate pomoma: weleke taapa:na: ame do na la kulueke. ¹³Kutu polopate wetepe hande ota: pi la wala:la: Temoko epea:ka:na:ta: ota: pimanu paeyao opuemena: iki tikitiki yao hatuku pelieke. Ipika: hone wia na leke eki pi opia:ka:na:ta: ipikana:ma: koto pi kone la kilieke. Kutupa wetepena: pulu peleme ekimanu make la kilieke. ¹⁴Yaka pi kone opua iki pa:ta: la kia:ka:na:ta: ipikana:ma: yaka biki mea a:meiyalieke. ¹⁵Ala:ta: ala:ta: paeyao yaka Apa:ma: wia hala: ekita: ya ekie. Koto polo ekina: Ima: mo Temoko pa:ta: halolo ekita: ipikana:ma: meaata: iki pa:ta: la kilieke loa:me.

Ka:nda:ma: homa:la: ekita: paa ta:na:ma: homa:la:eki yelieke

¹⁶Hosiki hao ikana:ma: I paa na handaata: pa hosiki hao hao pea I paa handilimikie. ¹⁷Mandane disaipolo haliwekima: ika: kone pi la alualu pitolo alota: Do ala: pita: eki epina: ala:pe. Ipikana:ma: niki pa:ta: alota: Hosiki hao ikana:ma: I paa na handaata: kutupa pa hosiki hao hao pea I paa handilimikie lea:me. Kutupa make yaka Apa:na: da pa:ta: polo polo ekina: loa:me lea:me lemekeme. ¹⁸Kutupa ika: kone lota: lota: pu alu alu pitolo alota: Hande hosiki hao lea: ekita: eki epina: lea:pe laata: ipikana:ma: lea: pi teketa: niki hone na witoloma:me lemekeme. ¹⁹Yesuma: mo haliwekima: ipiki pa:ta: lota: pulu pimikieki hone wia iki pa:ta: alota: Hosiki hao ikana:ma: I paa na handaata: pa hosiki hao hao pea I paa handilimikie loa: ekina:ta: Ika: kone ane la: mone la: pitelemepe. ²⁰Iki pa:ta: ota: pi alome. Ikana:ma: puki tandama: homolo hata: e lolo pelemepate kenke wanda:halima:ta: ta:na:ma: homilimikie. Ikita: puki tandama: homolo pelemepate kutupulu pelemeeki mina:pa:lao ta:na:ma: homa halimikie. ²¹Wanda:wekima:ta: weki loke lomba hao hoki nea:ka:na:ta: kota: ipika: weki mulu pa:la: di ipula: ekina: tandama: homiliepate pa mo hande weki mia:ka:na:ta: mo wekita: do kenkena: mendia: ekina: ta:na:ma: homolo hata: ipika: tanda mia: ekita: hone yonka:laalieke. ²²Iki make koto tupa:e. Ikita: ame ka:nda:ma: homelemepate Ima: iki paa handulueke. Kutu pua:ka:na:ta: ika: pukima: ta:na:ma: homilimikie. Kutupa koto ika: ta:na:ma: homolo peleme ekita: hali ma:nda:ma: yokuluekema: na bepolalieke.

²³Koto di epea:ka:na:ta: ikana:ma: I pa:ta: ala:ta: ma:nda: a:nda: honke na lelimikie. Ima:ta: iki pa:ta: ota: pi alome. Hande yaka Apa:ma:ta: yaka

bikina: honke lolo peleme ekita: iki pa:ta: kilieke. ²⁴Amba: make ame do make yaka bikina: ala:ta: ma:nda: a:nda: honke na lememe. Honke lemeka:na:ta: milimikie. Kutupa make ika: ta:na:ma: homolo peleme ekita: tumbulu bao halieke.

Yesuma:ta: kenkena: pita:la: haumanu amba: bepolala:eki

²⁵Do pita: onkoluma: laa iki pa:ta: loa:pate wetepena:ta: onkoluma: pi ma:nda: na leke pa yaka Apa: pa:ta: pi alo hata: peneme yao iki pa:ta: lolueke. ²⁶Koto di epea:ka:na:ta: yaka biki laa ipiki pa:ta: honke lelimikie. Ima: iki pa:ta: dupa na lolueke. Ima: ipiki pa:ta: ika:eki honke lalueke pi na lolueke. ²⁷Pa ekipeke yaka Apa:ma: kone iki pa:ta: pukima: homa:la: ekina: loa:me. Ikana:ma: I pa:ta: pukima: homa Ita: Koda: yaapo hao epoloeki opimiki handaa pita:la:me. ²⁸Ita: hande yaka Apa: yaapo hao do kenkena: a:pa hao ameta: do kenke mina:pa:lao yaka Apa: pa:ta: polueke leekeme.

²⁹Koto leekeeki opuaata: ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Ameta: onkoluma: laa na leke peneme yao aleme ekina: ³⁰ameta: nikana:ma: handoloma:me laa hali ma:nda:ma: neke pa:ta: amba:la lota: pina:yeke na handeteke haleme. Nakana:ma: hau paeyao handeleme. Koto pa:la: ekina: neketa: Koda: yaapo hao epele ekita: opoloma:me. ³¹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ameta: hone tulaasemepe. ³²Opuape. Nate ma:nda:ta: epolo pa:la:pate amba: a:pa:la:me. Koto pa:la: ekina: iki paeyao tankulu paalu pea ta:ta: ta:ta: lo ika: da nina: kone polo pelemepate I ya honumake siki pa halueke. Kutu pulu pelemepate Ita: honumake na hake yaka Apa: yaapo mandakena: halupeke. ³³Do la kitolo pita: ikana:ma: I yaapo ta:ma:ni pea hata: puki lopa:niao hamina:yeke la loa:me. Kenke wanda:halima: iki pa:ta: tanda kulu pelemepate honkopu hao hapa:peke. Do kenkena: pita:la: hau manuta: Ima: amba: bepolao ulume leekeme.

Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: yeni peayekeeki

17 ¹Yesuma: koto pimanu laata: oli ya nane handa:liao hata: alota: Apa:o. Hande di amba: epa:la:me. Naka: wekima: naka: bikita: mea a:meiyaena:yeke naka: wekina: biki nakana:ma: mea a:meiyapeke. ²Nakana:ma: ipikita: wanda:hali paeyaona: you haena: laata: Nakana:ma: ipiki pa:ta: halo pele wanda:hali paeyaota: ipikana:ma: da:tao hao haena:yeke lele ekina: loa:me. ³Deto hala: ekita: dupae. Neke homeke ota: Koda: haleeki make nakana:ma: tapaale hali Yesu Ketiso hala:eki make telipina: handa:la:ekie. ⁴Neke tieke haleeki do kenkena: hata: walaata: kutupa nakana:ma: wale e make poko paeyaowa:me. ⁵Apa:o. Amba: do kenke aj na wepiki hata: neke yaapo hata: mua: pa piki kapu tieketa: kotoeki kone ameta: naka: leke popelekana: hano kie.

⁶Nakana:ma: do kenke pa:ta: mea ki haliweki pa:ta: neke haleeki peneme yaowa:me. Koto haliwekita: naka: eki haena: I pa:ta: mea

kime. Kutupa naka: pi make opimime. ⁷Nakana:ma: I pa:ta: ki alemanu paeyaota: neke pa:ta: kone mua: ekita: ame handelememe. ⁸Nakana:ma: I pa:ta: la ki pimanu paeya: tapao iki pa:ta: waloa:me. Kutu pua:peke handaa ikana:ma: opua mimime. Ita: neke yaapo epoloeki make ota:ekie laa nakana:ma: I tapaeeki make opitelememe.

⁹Do haliweki pa:ta: hone witolo hata: yeni pitolome. Kenke wanda:hali pa:ta: hone witolo hata: yeni na piki nakana:ma: I pa:ta: ki haliwekita: naka:eki kone koto haliweki pa:ta: hone witolo hata: yeni pitolome. ¹⁰Yaka wia halo alemanu paeyaota: naka: ekie. Kutupa naka: wia hale alemanu paeyao make yaka ekie. Koto pa:la: ekina: koto haliwekima: yaka biki mea a:meiyalememe. ¹¹Ameta: Ita: do kenkena: pa na hake neke pa:ta: epolo polopate do haliwekita: do kenkena: pa ha pelia halimikie. Yako piki Apa:o. Nakana:ma: I pa:ta: ki bikita: koto bikina: welema: iki handeteke haena: lapeke. Dikita: homeke kone halopa: tupa: iki make homeke tupa: haena:yeke loa:me. ¹²Ita: do haliweki ame^{le} hata:ta: nakana:ma: I pa:ta: ki bikita: koto bikina: welema: kone iki wotu handeteke haowa:me. Ima: iki handeteke haowa: pita:ta: hali ma:nda: na alu pia:pate pa mo Baibolo buka pa:ta: wape pa:la:eki yaena:yeke hande alu pulu pa:la: hali homekee. ¹³Ameta: neke pa:ta: epolo polopate do kenkena: hata:ta: Ima: do haliwekima: yaka ta:na: pa:la:eki mea tumbao haena:yeke do pimanu alome. ¹⁴Naka: pita: Ima: iki pa:ta: amba: la haloa:me. Koto polo ekina: do kenke wanda:halima:ta: iki pa:ta: honditi pu halememe. Ita: do kenkena:eki na halo tupa: koto haliweki make do kenkena:eki na haleme ekina: pitelememe. ¹⁵Ima: do honke alo ekita: do haliweki kenke pa:ta: na haena: yoka: muelena: laa na loa:pateta: hande Hoke Halima: iki hoeyaama:na: nakana:ma: handeteke halena:yeke honke alome. ¹⁶Ita: do kenkena:eki na halo tupa: iki make do kenkena:eki na halememe. ¹⁷Nakana:ma: naka: ota: pi lele ekima: do haliwekita: yakopiki haliweki haena: lapeke. Naka: pita: ota: ekie. ¹⁸Nakana:ma: I do kenkena: tapae tupa:ta: Ima: do haliweki kenke ta:ta: ta:ta: pa:ta: tapaowa:me. ¹⁹Ima: do haliweki pa:ta: hone witolo hata: I ya kone neke pa:ta: kitolome. Kutupa do haliweki make ota: naka:eki haena:yeke pitolome.

²⁰Ima: do haliweki homeke pa:ta: hone witolo hata: yeni na piki ika: pua walo pelemeeki opua I pa:ta: hone tulao halo peleme wanda:hali pa:ta: make hone witolo hata: yeni pitolome. ²¹Paeyaota: homekeeki haena:yeke yeni pitolome. Apa:o. Neketa: I yaapo haleeki make I neke yaapo haloeki make iki make koto tupa: diki ame^{le} haemeka:na:ta: epelieke. Kenke wanda:halima: nakana:ma: I tapaaleeki hone wina:yeke ikita: homekeeki haemeka:na:ta: epelieke. ²²Nakana:ma: I pa:ta: hande ki biki tieketa: Ima: iki pa:ta: haloa:me. Diki homeke kone halopa: tupa: iki make homekeeki haena:yeke pua:me. ²³Ita: iki pa:ta: haloeki make neketa: I pa:ta: haleeki make ikita: ota: homekeeki haena:yeke loa:me.

Kenke wanda:halima:ta: nakana:ma: I tapaaleeki make I pa:ta: pukima: homele tupa: do haliweki pa:ta: koto homeke pukima: homeleeki make hone wina:yeke loa:me.

²⁴Apa:o. Do haliwekita: nakana:ma: I pa:ta: keleme. Koto pele ekina: I halo alena: iki make koto pa:ta: haena: yaka paa piki biki tieke moloeki handena:yeke Ima: hone pa:la:me. Koto biki tieketa: nakana:ma: keleekie. Do kenke ai na wepieke dina: kone I pa:ta: pukima: homele ekina: keleme. ²⁵Tiki tiki piki Apa:o. Kenke wanda:halima: neke na handelemepate Ima:ta: neke handolome. Kutupa do haliwekima:ta: nakana:ma: I tapaale ekita: handelememe. ²⁶Naka: hale ekita: Ima: iki pa:ta: waloa:pate pa wala:tiki pulueke. Nakana:ma: I pa:ta: pukima: homele ekita: iki pa:ta: make pitina:yeke kutupa I make iki pa:ta: hanoyeke pulueke.

Yesu da:ka:pa: minimikieki

(*Ma:tiu 26:47-56, Maka 14:43-50, Luku 22:47-53*)

18 ¹Yesuma: koto pi lo paeyaota: ipika: disaipolo haliweki ame^{le} pua mo Kidotoni mukiki lombei pupa pemekeme. Koto pa:ta:ta: Yesu ipika: disaipolo haliweki ame^{le} e ma:nda: pa:ta: honda: pambolo pemekeme. ²Amba:ta: Yesuma: koto pa:ta: ipika: disaipolo haliweki manda:hande pu hayeke handaata: kutu pu hayeke ekita: hande Yesu a:nda: lombeeke hali Diudasima: koto alena: handeekeme. ³Koto ekina: Diudasima:ta: mandane ami haliweki make mo yeni peao haemeke you haliweki mo Pa:tisi haliweki yaapoma: tapaemeke tembolo da handeteke haemeke haliweki make hande e pa:ta: hatuku peekeme. Mo haliwekima: ola:pake make a:ndelimanu make mutia pemekeme. ⁴Yesuma:ta: ipiki pa:ta: epolo pieke hau paeyao hone wia mo haliweki pa:ta: pua lota: pitolo alota: Epi weitelemepe leekeme.

⁵Koto leeke handa mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Mo hande Na:sa:tete hali Yesu wei mea epoma:me lemekeme. Ipikana:ma: alota: Koto halita: I dota: leekeme. Hande Yesu a:nda: lombeeke hali Diudasita: mo haliweki ame^{le} apa:tao hayekeme. ⁶Yesuma:ta: Koto halita: I dota: leeke pita:ta: mo haliwekita: yola: pamba kenkena: lopemekeme. ⁷Yesuma: paa lota: pitolo alota: Epi weitelemepe leekeme. Mo haliwekima: alota: Mo hande Na:sa:tete hali Yesu weitoloma:me lemekeme. ⁸Yesuma: alota: Ie laa iki pa:ta: amba: la kua:me. I weitolo lemeka:na:ta: kota: do haliweki pao pena: lape leekeme. ⁹Ipikana:ma: dupiki pi leeke ekita: amba: la: ula:eki yaena:yeke leekeme. Dupae. Apa:o. Nakana:ma: I pa:ta: ki haliweki paeyao pa:ta: hali homeke kone na alupia:me leekeme.

¹⁰Saimono Pidama:ta: kepete hokulu panka:niao hayekeeki yolo tia mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halina: e pokaeyeke hali pokeekepate ipika: popeke nane katake tunkula: pokeekeme. Mo pokaeyeke halina: bikita: Ma:likusie. ¹¹Kutu pieketa: Yesuma: Pida pa:ta:

alota: Naka: kepete hokulu pao mea dake pa:ta: pankaniae. Yaka Apa:ma: I ka:la: kapo ikalita: na noluepe leekeme.

Yesuma: A:nasina: leke popelekena: hayekeeki

¹²Mo ami haliweki ika: you hali tonka:na: mo Diu wanda:halina: tembolo da handeteke haemeke haliweki make ikana:ma: Yesu da:ka:pa: minaata: puma: tonkao ¹³A:nasi pa:ta: amba:la: hatuku pemekeme. Ipikita: koto bapina: yeni peao haemeke you haliwekina: you hali Kaiya:pasipasi ipika: meiyeye hayekeme. ¹⁴Kaiya:pasita: ipikana:ma: hande Diu wanda:hali pa:ta: dupa leeke halie. Wanda:hali paeyao homaama:na: hali homeke kone homea:ka:na: epelieke laa leekeme.

Pidama: Yesuna: biki hoeyaeyekeeki

(Ma:tiu 26:69-70, Maka 14:66-68, Luku 22:55-57)

¹⁵Saimono Pida make disaipolo hali ma:nda: make Yesu telia: mea pepekeme. Mo hande disaipolo hali ma:nda:ta: mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halima: hando hatiki pieke handaa ipikita: mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halina: da hama pa:ta: Yesu ameje peekeme. ¹⁶Pidata: mo pota: kake hama: nane pa hayekeme. Mo disaipolo hali ma:nda:ta: hande yeni peao haemeke you haliwekina: you halima: hando hatiki pieke halima: paa la:ka:la puaata: mo pota: kake pa:ta: hayeke wandiki pa:ta: pi laata: Pida tukiki pa:ta: hatuku epeekeme. ¹⁷Mo pota: kake pa:ta: hayeke wandikima: Pida pa:ta: alota: Neketa: do hande halina: disaipolo hali ma:nda: pate ya:la:me laa leekepate Pidama: alota: Ita: dia:me leekeme.

¹⁸Kosa: pieke handa mo e pokaemeke haliweki make mo tembolo da handeteke haemeke haliweki make paeyaoma: punu lankake momba:lao ta:na: laata: titipuna: pambo haemekeme. Pida make ipika: loke titipu pina: alo mo haliweki haemeke alena: pua hayekeme.

Mo yeni peao hayeke you halima: Yesu lota: piekeeki

(Ma:tiu 26:59-66, Maka 14:55-64, Luku 22:66-71)

¹⁹Mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halima:ta: Yesu ipika: disaipolo haliweki haemekeeki make ipika: wala:tiki piekeeki make Yesu pa:ta: lota: piekeme. ²⁰Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Wanda:halina: leke popelekena: hata: wanda:hali paeyao pa:ta: walo haowa:me. Kutupa Diu wanda:hali mombolo haleme alena: make mo pi hotu haleme da pa:ta:manu make mo tembolo da pa:ta: make Ima: koto pa:ta: hata: pi wala:tiki pua:me. Pi ma:nda: na a:mbao loa:me. ²¹Kutu pua: ekina: I ekipeke lota: pitolo alepe laa Ima: waloeki opimi wanda:hali pa:ta: lota: pie. Ima: iki pa:ta: loa:eki manuta: hone wia halememe. Koto ekina: Ima: waloeki opuelena: iki pa:ta: lota: pie leekeme. ²²Yesuma: koto

pi leeke handaa mo tembolo da handeteke hayeke hali homekema: ipika: kadapoma: lia alota: Do yeni peao haleme you haliwekina: you halina: pi hombo peaaso hata: ekipeke kutupiki pi alepe leekeme. ²³Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ima: pi lo hoeyaowa:eki opika:na:ta: kota: do haliweki paeyao opina: la hala:e laata: kutupulu pelepate ota: pi loa: ekina: kone pika:na: kota: Ita: ekipeke lipe leekeme.

²⁴Koto ekina: A:nasima:ta: Yesuta: tonkao pelia haena: kone mo yeni peao haemeke you haliwekina: you hali Kaiya:pasi pa:ta: tapaeyekeme.

Pidama: Yesuna: biki paa hoeyaeyekeeki
(*Ma:tiu 26:71-75, Maka 14:69-72, Luku 22:58-62*)

²⁵Pidama: ipika: loke titipu pina: alo koto pa:ta: pa ha pelia hayekeme. Kutupu haena: mo mandane haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Neketa: mo hande halina: disaipolo hali ma:nda: na halepe lemekepate Pidama: a:mbaaso alota: Ita: dia:me leekeme. ²⁶Mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halina: e pokao hayeke hali ma:nda:ta: Pidama: katake tunkula: pokeeke halina: tapake hayeke halima: pi alota: Neketa: mo hande hali ameḷe mo e pa:ta: haemekeeki Ima: na handoa:pe laa lota: piekeme. ²⁷Pidama: Dia:me pi paa alo haena: kone mo hali koka:la:ma: e leekeme.

Yesuta: Pailedina: leke popelekena: hayekeeki
(*Ma:tiu 27:1-2, Maka 15:1-5, Luku 23:1-5*)

²⁸Kaiya:pasi hayeke alena: mina:pa:lao mo Kapomani You halina: da pa:ta: Yesu hatuku mea pemekeme. Da panake ka:la:polo haena: mea pemekeme. Diu haliwekima:ta: mo Lombei Pupa Yapeeke ekina: ne pambemekeeki noluekema: iki hoeyaama:na: ika: nindi pelemeeki hone witolo hata: mo da tukiki pa:ta: na peke hama: nane pa haemekeme. ²⁹Koto ekina: Pailelima: hama: nane pua iki pa:ta: alota: Do halima: eki hau pa:la: ekina: samani pulu epemepe leekeme. ³⁰Mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Do halima: ketete na pia:ka:na: yoluta: neke pa:ta: na hatuku epolo puma:me lemekeme. ³¹Pailelima: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: ika: kone hatuku pua ika: pi wilimi alena: hata: pi yokaalu pea:pa:peke leekeme. Mo Diu haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nikana:ma: kone nika: hone wia hali ma:nda: lia homaapeke na ya:la:me lemekeme. ³²Koto lemeke ekima:ta: Yesu ipikana:ma: amba: pi la: witolo hata: ipika: homolo pa:la: tupa: kone yaaluekema: lemekeme. ³³Pailelima: da tukiki pa:ta: la:ka:la pua hata: Yesu epena: wi laa ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Neketa: Diu wanda:halina: kini hali halepe leekeme. ³⁴Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Nakana:ma: naka: hone wia I lota: pitolo alepe o mandane haliwekima: Ima: poloeki neke pa:ta: la kia:pe leekeme. ³⁵Pailelima: ipika: pi hombo peaaso alota:

Naka: honema:ta: Ita: Diu hali patema: alepe. Naka: wanda:halima: make ika: yeni peao haleme you haliwekima: make I pa:ta: neke hatuku mea epememe. Nakana:ma: eki hau pelepe leekeme. ³⁶Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Yaka Kilu Tombuao Halo ekita: do kenkena:eki dia:me. Yaka Kilu Tombuao Halo ekita: do kenkena:eki yoluta: I telia: mea pomineleme haliwekima:ta: mo Diu haliwekima: I minaama:na: yaka a:nda: liaalo pimime. Dia:me. Yaka Kilu Tombuao Halo ekita: do pa:ta:eki dia:me leekeme. ³⁷Koto leeke ekina: Pailedima: ipiki lota: pitolo alota: Kota: neketa: kini hali ya:ka:ta:pe leekeme. Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: I pa:ta: kini halie ale ekita: naka: alee. Ita: hau homeke puluekema: epoa:me. Mo ota: pi waluekema: loa:me. Kutu pionoyeke yaka ama:ma: I mendieke do kenkena: epoa:me. Kutupa mo ota: pi opuluekema: katake na a:mba haleme wanda:halima: Ima: pi alo ekita: opu halememe. ³⁸Pailedima: alota: Ota: pi ala: ekita: handoekipe leekeme.

Yesuta: homena:yeke pi leekeeki
(Ma:tiu 27:15-31, Maka 15:6-20, Luku 23:13-25)

Koto pi laa Pailedima: hama: nane pua mo Diu haliweki pa:ta: alota: Do halima: ketete ma:nda: pa:la: ekita: Ima: na handa: ua:me laa ³⁹kutu pua:pate hande Lombei Pupa Yapeeke pita: pa:ta: pu haleme tupa: Ima: dipula hali homeke pa tapao halome. Koto ekina: do Diu wanda:halina: kini hali pa tapawanope leekeme. ⁴⁰Mo haliwekima: ipika: pi hombo peaaso wi la alualu pea alota: Dia:me. Ipikita: dia:me. Nika: hone pa:la: ekita: Batabasie lemekeme. Mokoto Batabasita: hali lu ta:ta:na: ala:ta: ala:ta: pa yola:tiki pomu hayeke halie.

19 ¹Kutupa Pailedima: Yesu meata: yumbina: leekeme. ²Mo ami haliwekima:ta: tekeke hake pumanu mea panka pea you aka: wepia ipika: youna: pambaemekeme. Kutupata: wepiki dau mea dopuao ³ota: ipiki pa:ta: pua:tiki pea alota: Handa:e. Diu wanda:halina: kini halie laata: kadapoma: lia:tiki pimikime.

⁴Kutu pieketa: Pailedima: hama: nane paa la:ka:la pua mo wanda:hali pa:ta: alota: Handa:pe. Ima: ipiki pa:ta: ketete ma:nda: pa:la: ekita: na handa: ua:eki ikana:ma: handoemena: do iki pa:ta: hatuku ipulueke leekeme. ⁵Koto ekina: Yesuta: mo tekeke hake pu manuma: wepieke you aka: pambao mo wepiki dau dopua hama: nane peekeme. Pailedima: iki pa:ta: alota: Hande hali doma: handa:pe leekeme.

⁶Mo yeni peao haemeke you haliwekima: make mo tembolo da handeteke haemeke haliwekima: make Yesu handaata: anekema: wi la alualu pitolo alota: A:ka:tei wape piki tina: tamendiao homena: lie. A:ka:tei wapepiki tina: tamendiao homena: lie lemekeme. Pailedima: iki pa:ta: alota: Kota: ika: kone ipiki mea pua a:ka:tei wapepiki tina: tamendiao lipe laa Ima:ta: ipika: ketete ma:nda: pa:la: ekita: na handa:

ua:me leekeme. ⁷Mo Diu haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nika: pi uluma:eki ma:nda: ula:me. Koto poloma: ekina: dupiki hali homaapeke ya:la:me. Ipikana:ma: Koda:na: Eiyeye halome leeke handa loma:me lemekeme.

⁸Pailedima: koto lemeke pi opuaata: paala:ma: wotu homaata: ⁹mo da tieke pa:ta: paa honda: pamba pua Yesu pa:ta: alota: Neketa: hanema: a:pa pipe leekepate pa ipika: pi Yesuma: na yoka: mea haleekeme.

¹⁰Koto ekina: Pailedima: ipiki pa:ta: alota: I pa:ta: pi ma:nda: na lelipiki laa neke da paa tapaowa:ka:na: make a:ka:tei wapepiki tina: neke tamendiao lina: loa:ka:na: make Ima: ana:na: pea:peke ya:la:pate nakana:ma: koto ekita: hone na witele leekeme. ¹¹Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Nakana:ma: I pa:ta: pea:peke ekita: oli manda hala: Koda:ma: neke pa:ta: na kia:ka:na: yoluta: I pa:ta: hau ma:nda: pea:peke na yolo pime. Koto ekina: neke pa:ta: I hatuku mea epea: hali ipikita: ketete tieke pa:la:me. ¹²Pailedima: koto pi opuaata: Yesu paa tapaalo pieke pota: weiyu taapeekepate mo Diu wanda:halima: anekema: wi la alualu pea alota: Nakana:ma: do hali paa tapaeka:na:ta: neketa: Sisana: yankeke na halipikie laata: Hali epima: ipika: kone kini hali haluekema: taapea:ka:na:ta: kota: koto halita: Sisana: a:nda: tunkiliki hali halieke lemekeme.

¹³Pailedima: koto lemekeeki opuaata: Yesu hatuku hama peekeme. Kutupa pi yokaalu puluekema: pitu hayeke seana: pitiekeme. Koto sea wieke alena: bikita: Toopi Yameekeeke. Koto bikita: mo Hibulu pima: Ka:ba:ta lemekeme.

¹⁴Kutu pimiki ekita: hande Lombei Pupa Yapeeke ekina: ne pambuluekema: nate you tikekena: haena: pimikime. Pailedima: mo Diu wanda:hali pa:ta: alota: Ika: kini hali kotoma: handa:pe leekeme.

¹⁵Mo wanda:halima: anekema: wi la alu alu pitolo alota: Li li laa a:ka:tei wapepiki tina: tamendiao lima lemekeme. Pailedima: iki pa:ta: alota: Ika: kini halita: a:ka:tei wapepiki tina: tamendiao Ima: lionope leekeme. Mo yeni peao haemeke you haliwekima: ipika: pi hombo peaaso alota: Nika: kini halita: ma:nda: dia:me. Sisa homekee lemekeme. ¹⁶Koto lemeke handaa Pailedima: a:ka:tei wape piki tina: Yesu tamendiao lina:yeke mo haliweki pa:ta: Yesu haleekeme.

Yesuta: a:ka:tei wapepiki tina: ta mea endiao homeekeekei
(*Ma:tiu 27:32-44, Maka 15:21-32, Luku 23:26-43*)

Koto ekina: Yesu minimikime. ¹⁷Kutupa Yesuma: ipika: a:ka:tei wapepiki ti mea tia pua mo daoni hama: nane hayeke alena: opolo peekeme. Mo kenke bikita: Hali you holikima: handeke alena: lo haemekeme. Hibulu pi laata: Kolokoda lemekeme. ¹⁸Koto alena: mo a:ka:tei wapepiki tina: Yesu tamendiao lia a:meiyao nokepemekeme. Hali

yaapo make nepoko nane yaapona: ma:nda: mandane endiao ma:nda: mandane endiao Yesu tukiki pa:ta: endiaota: limikime.

¹⁹Pailedima: pi siki wape pea mo a:ka:tei wapepiki tina: talaena: leekeme. Koto wape pieke ekita: dupae. Na:satete Hali Yesuta: Diu wanda:halina: Kini halie laa wape piekeme. ²⁰Mo a:ka:tei wapepiki tina: Yesu tamendiaemeke alena: daoni teke pa:ta: yolo hata: Diu wanda:hali wopuma: mo wape pieke ekita: handemekeme. Mo wape pieke pita: Hibulu pi make Loma: pi make Kitiki pi make wape piekeme. ²¹Mo yeni peao haemeke Diu you haliwekima: Pailedi pa:ta: alota: Diu wanda:halina: Kini halie wape na piki Do halima: alota: Ita: Diu wanda:halina: Kini halie leekeme laa wape pea:peke aleo lemekeme. ²²Pailedima: ika: pi hombo peaaso alota: Ima: wape polo ekita: amba: wape pua:me leekeme.

²³Mo ami haliwekima: mo a:ka:tei wapepiki tina: Yesu lu endiaota: ipika: dau manuta: mea iki tonkopu hali hata: telipea mimikime. Ipika: dau hokulupeke lopiaaeyekeeki make mimikipate koto dauta: na tunaakeeki kone homeke kone tumbula lopiaaeyekeeki yeeke handaa ²⁴mo haliwekima: ika: ika: kone alota: Na sinkipiki pa mo mina:la: hali handomana: laki pumana:e lemekeme. Hande Baibolo bukana: wape pa:la:eki yaaluekema: pimikime. Wape pa:la: ekita: dupa

Yaka dau manuta: ika: telipa meaata: yaka hokulupeke dau muluekema: laki pimikime laa wape pa:la:me.

Kota: mo a:ndeli miniki haliwekima: kutu pimikime.

²⁵Mo Yesu ipika: a:ka:tei wapepiki ti teke pa:ta:ta: ipika: inkiki make inkikina: hakepiki make Keliopasina: wanda: Meti kutupa mo Ma:kadala wanda: Meti make paeyao koto pambo haemekeme. ²⁶Yesuma:ta: ipika: inkiki make ipika: hande pukima: homeeke disaipolo hali make ipiki teke pa:ta: haepekeeki handaata: ipika: inkiki pa:ta: alota: Wanda:o. Naka: weki koto handa:e laata: ²⁷mo disaipolo hali pa:ta: make alota: Naka: ama: koto handa:e laa leekeme. Koto dina:ta: mo disaipolo halima: Meti ipika: da pa:ta: hatuku pua handeteke hao hayekeme.

Yesu ota: homeekeeki

(Ma:tiu 27:45-56, Maka 15:33-41, Luku 23:44-49)

²⁸Yesuma:ta: Ima: pea:peke ekita: amba: pu paeyaalome hone wiaata: mo Baibolo bukana: wape pa:la:eki yaaluekema: ipikana:ma: alota: I ikali na:na: pa:la:me leekeme. ²⁹Koto pa:ta:ta: mo pinika ikali tumba pitieke ikali kanake homeke wiekeme. Koto ekina: ikana:ma: wa:la:mbima: handeke ale ma:nda: mea mo pinika ikali pa:ta: tenke lao ti hotina: hapu lao mea a:meiyao Yesuna: hambiliki pa:ta: hapulaemekeme. ³⁰Yesuma: mo pinika ikali naa alota: Ameta: paela:me leekeme. Koto laa ipikita: you toka:la:niao homeekeme.

Yesuna: pa:ta:likina: awo liekeeki

³¹Koto pimiki ekita: hande Lombe Pupa Yapeeke nate teke pa:ta: yeeke handaata: mo Diu haliwekima:ta: Beliata: hande Hoto Pila: Nate ota: tieke

konee hone witolo hata: mo hali tokomanu a:ka:tei wapepiki tina: na endi pelia haena: hone wimikime. Koto ekina: ikana:ma: Pailedi pa:ta: pua mo hali tepona: ankemanu tonda:pa: lia ika: tokomanu honda: mina:yeke honke lemekeme. ³²Koto ekina: mo ami haliwekima: pua mo Yesu ame_{le} mandakena: limiki hali yaapona: ankemanu tonda:pa: limikime. ³³Kutupa Yesu pa:ta: pemekepate ipikita: amba: homa toko wiekeeki handaata: ipika: anke yaapo na tonda:pa: limikime. ³⁴Kutu pimikipate mo ami hali homekema: ipika: doloma: Yesuna: pa:ta:liki pa:ta: awa:liaeyekeme. Kutu pieke handaa kutaa kone we tonka:na: ikali tonka:na: a:pa lopeekeme. ³⁵Kutu pia:eki handea: halima:ta: ikana:ma: pi opua miniki hamina:yeke kone koto amba: lea:me. Kutupa ipikana:ma: lea: pita: ota:eki alome laa ipika: kone hone wita:la:me. ³⁶Koto hau pieke ekima: mo Baibolo bukana: wape pa:la:eki yaeyekeme. Mo wape pa:la: ekita: dupae. Ipika: hoka:ta:ma: homeke ma:nda: na tonda:pa: limikie wape pa:la:me. ³⁷Kutupa mo Baibolo bukana: wape pa:la:eki ma:nda: dupae. Wanda:halima: mo awemeke hali handilimikie wape pa:la:me.

Yesu toko toopi ka:ka:na: pa:ta: wiekeeki
(*Ma:tiu 27:57-61, Maka 15:42-47, Luku 23:50-56*)

³⁸Koto hau pimikieki hoki nane mo A:ta:matia da hao epeeke hali Diosepema:ta: Yesu toko mea poluekema: Pailedi pa:ta: pua honke leekeme. Diosepema:ta: Yesuna: pi opu hayekepate mo Diu haliweki pa:ta: paala: hata: puki tooluma: piekeme. Pailedima: a:pa:la:me leeke handaa Diosepema: pua mea peekeme. ³⁹Amba: titina: hande timba Yesu handolo peeke hali Nikodimasi make Diosepe yaapo puaata: totopo piki ale yaapo mua make a:lo make mea dakole dakole peaeeyekeeki ma:nda: mendia pepekeme. Mo senisi alena: ka:nda: pieke ekita: 34 kiloe. ⁴⁰Mo hali yaapoma: Yesu toko honda: meaata: hande totopo piki senisi alemanu mea yankaota: dauma: ambula:niaepeke ekita: mo Diu wanda:halima: hali hoiluekema: toko wamo pu haemeke tupa: pipikime. ⁴¹Mo Yesu a:ka:tei wapepiki tina: limiki alena: koto pa:ta: e pokemekeme. Koto e tukiki pa:ta:ta: hali hoiya:peke ale panake wepia wiekeeki wiekeme. Amba:ta: hali toko ma:nda: koto pa:ta: na wimikime. ⁴²Koto pa:ta: Yesu toko mea pua wipiki ekita: pa mo hali hoiya:peke lapa: teke pa:ta: yeke make mo Hoto Pila: Nate belia epolo pa:la: ekina: pea:peke ekimanu wamo puluekema: nate yeke make pipikime.

Yesu paa tiaeyekeeki
(*Ma:tiu 28:1-8, Maka 16:1-8, Luku 24:1-12*)

20 ¹Da kelepuluekema: yu paa pitolo haena: Sande kone Ma:kadala wanda: Metita: hande hali hoimiki pa:ta: puaata: hande naku kake a:mbaniao wimiki toopita: paa londolo wiekeeki handeekeme.

²Kutupa handa anke hao pua Saimono Pida pa:ta: make hande Yesuma: pukima: homeeke disaipolo hali ma:nda: pa:ta: make ipiliki yaapo pa:ta: ipikana:ma: pua alota: Mo hande naku pa:ta: Tekehali toko yoka wilimieki make na handoloma:ma: hando pa:ta: wia pelemepe leekeme.

³Koto ekina: Pidata: hande disaipolo hali yaapota: mina:pa:lao mo hali hoimiki pa:ta: pepekepe. ⁴Anke homeke halupa pepekepate hande disaipolo halita: Pida wetepeao ipiki amba:la mo hali hoimiki pa:ta: opolo peekeme. ⁵Kutupa ipikita: pua panda:puniao hande hali tonkao hoimiki daumanu wiekeeki handekepate na honda: pambolo peekeme. ⁶Saimono Pidata: wetepena: opolo a:pa kutaa kone lombei pua mo naku pa:ta: honda: pamba peekeme. Ipikana:ma:ta: hande hali tonkao hoimiki daumanu make ⁷Yesuna: you tonkaemeke dau make handeekeme. Koto dauta: hande hali tonkao hoimiki daumanu apa:tao na wiki pa tonkaake tonka:na: pa ipika: ta:ta: ma:nda: pa:ta: wiekeme. ⁸Pidama: kutu pitolo haena:ta: hande hali hoimiki pa:ta: titina: amba:la peeke disaipolo hali make wetepena: honda: pamba pua mo piekeeki handaata: ota: hone tulaeyekeme. ⁹Koto pita:ta: mo hali yaapoma:ta: mo Baibolo buka pa:ta: Yesuta: homaa paa tiaalo pa:la:eki wape pieke ekita: hone aj na wipikime. ¹⁰Kutupata: mo disaipolo hali yaapota: paa la:ka:la da nane pepekepe.

Yesuma: Meti Ma:kadala pa:ta: pua hayekeeki
(*Ma:tiu 28:9-10, Maka 16:9-11*)

¹¹Metima:ta: hande hali hoimiki pa:ta: hama: nane e lo hayekeme. E alo alo hata: ipikana:ma: panda:puniao mo hali hoimiki pa:ta: wako puniaeyekepate ¹²koto pa:ta: enisolo yaapo handeekeme. Mo hali yaapota: hakepiki dau pamba alu pea Yesu toko amba: wimiki alena: ma:nda:ta: you nane pitu ma:nda:ta: anke nane pitu pea pitipikime. ¹³Ipilikana:ma: Meti pa:ta: alota: Wanda:o. Ekipeke e alepe lepekeme. Ipikana:ma: ipiliki pa:ta: alota: Ikana:ma: yaka Tekehali mea pua wilimi pa:ta: make I na handolome leekeme. ¹⁴Kotoeki laa la:ka:la koto pa:ta: Yesu hayekeeki handekepate kone Yesue hone na wiekeme. ¹⁵Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Wanda:o. Ekipeke e alepe. Epi weitolo alepe leekeme. Mo wanda:na: hone wieke ekita: mo e handeteke hayeke hali patema: ipiki pa:ta: alota: Aneke halio. Nakana:ma: ipiki mea pua wika:na:ta: kota: koto wili alena: I pa:ta: la kie. Kutu pika:na:ta: Ima: mulu polueke leekeme.

¹⁶Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Metio leekeme. Mo wanda:ma: ipiki pa:ta: la:ka:la mina hata: Hibulu pi la alota: Labonaie leekeme. Koto leeke ekita: Wala:la: Halio laa leekeme. ¹⁷Yesuma: ipiki pa:ta: alota: I na mina:pe. Yaka Apa: pa:ta: aj na la:ka:la a:meilo ekina: loa:me. Yaka kametiti pa:ta: yaka pi lawaalo pua:peke. Yaka Apa: ika: Apa: make yaka Koda: ika: Koda: make ipiki pa:ta: paa la:ka:la a:meinolome lapeke leekeme. ¹⁸Koto

ekina: Meti Ma:kadala wanda: mo disaipolo haliweki pa:ta: opolo pua Tekehali handeekkeeki make Tekehalima: ipiki pa:ta: leeke pimanu make la haleekeme.

Yesuta: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: pua hayeekkeeki
(*Ma:tiu 28:16-20, Maka 16:14-18, Luku 24:36-49*)

¹⁹Koto Sande timbaata: mo hande disaipolo ameḷe pomu haemeke haliwekima: mo Diu haliweki pa:ta: paala:ma: homolo hata: da pota:manu poka loka: hao da tukiki pa:ta: momba:la pitimikipate Yesuma: iki tukiki pa:ta: a:pa hata: alota: Ika: puki lopa:niaape leekeme. ²⁰Koto laata: ipika: kiki yaapo make ipika: pa:ta:liki iki pa:ta: waleekeme. Koto ekina: mo disaipolo haliwekima: Yesu handa:ta: ta:na: tieke homemekeme. ²¹Kutupa Yesuma: iki pa:ta: paa alota: Ika: puki lopa:niao hape laa Hande Apa:ma: I epono tapaala: tupa: iki make pomina: koto tupa: tapaasome leekeme. ²²Kotoeki laata: iki pa:ta: pomo puaaso alota: Mo hande Holi Sipitidi iki pa:ta: kitoloma: mipe leekeme. ²³Ikana:ma: mandane wanda:halina: hoke hau peleme ekimanu Koda:ma: pa paeyaala:me lemeka:na:ta: kota: ota: pa paeyaalieke. Kutupa make mandane wanda:halina: hoke hau peleme ekimanu Koda:ma: pa na paeyaala:me laa lemeka:na:ta: kota: na paeyaake paa wilieke la leekeme.

Yesu Tomasi yaapo

²⁴Mo Yesu epeeke natena: hande disaipolo hali homeke iki ameḷe na pitiekeme. Ipikita: Tomasi kone ipika: biki ma:nda: Manda:e. ²⁵Koto ekina: mo hande disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Nikana:ma: mo Tekehali handoma:me lemekepate ipikana:ma: alota: Ima: make ipika: kikina: ikokoma: aweekkeeki handaa yaka kiki maḷeke puaota: kutupa ipika: pa:ta:likina: aweekkeeki pa:ta: make yaka kiki puaota: ota:e lolo polopate Ima: na handeke hata:ta: ika: aleme pita: na opulueke leekeme.

²⁶Kutupa pula homeke paeyeketa: hande disaipolo haliweki Tomasi ameḷe mo da tukiki pa:ta: pa momba:la haemekeme. Mo pota:manu loka: hao haemekepate Yesu a:paata: iki tukiki pa:ta: a:pa hata: alota: Ika: puki lopao pita:pe laata: ²⁷Mo Tomasi pa:ta: alota: Naka: kiki maḷekema: yaka kiki yaapo pa:ta: a:pa puae. Kutupa naka: kikima: ya pa:ta:liki pa:ta: make a:pa puae. Koto ekina: naka: pi na opitele hau paa na piki ota: opua:peke leekeme. ²⁸Tomasima: alota: Neketa: yaka Tekehali make yaka Koda: make haleme leekeme. ²⁹Yesuma: ipiki pa:ta: alota: I handele ekima: pi opitele laa I na handeke hata: kone pi mineleme wanda:halima: ta:na:ma: homa halimikie leekeme.

Do buka wape pa:la: ekina: pi teke

³⁰Yesuma: ipika: disaipolo haliweki ameḷe hata: mandane wele pita:la: ekimanu wotu piekepate do bukana: wape na pa:la:me. ³¹Kutu pa:la:pate

ikana:ma: Yesuta: mo Ketiso make Koda: ipika: Eiyeye make hala:me laa ipiki pa:ta: hone tulao hata: ipika: bikina: da:ta:la:eki muemena:yeke do ekimanu do bukana: wape pea ula:me.

Yesuta: ipika: disaipolo hali watake hata: pa:ta: pua hayekeeki

21 ¹Wetepena:ta: Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: ipiki peneme yao paa waleekeme. Mo tunkula: pa pitieke ikali Taibitiasi pa:ta: pua hata: dupa piekeme. ²Saimono Pida make hande Manda:e lemeke hali Tomasi make hande Ka:lili nane Keina da hao epeeke hali Nada:niele make Sepedi ipika: eiyeye yaapo make Yesuna: disaipolo hali yaapo ma:nda: make paeyao mandake pa:ta: momba:la haemekeme. ³Saimono Pidama: mo hande mandane haliweki pa:ta: alota: Ta:peli mulu pulume leeke handaa mo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Niki make neke ame_{le} mandakena: pomana:e lemekeme. Koto la pua kawasona: pita pemekepate koto timbaata: ta:peli homeke a:nda: na mimikime.

⁴Nate panake opolo haena: Yesuta: mo ikali tea:na: a:pa hayekepate mo disaipolo haliwekima:ta: Yesue hone na wimikime. ⁵Ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Weki tonuo. Ta:peli ma:nda: mimipe leekeme. Ikana:ma: ipika: pi hombo peaaso alota: Dia:me lemekeme. ⁶Ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Kawasona: popeke nane tenkinu mea lopaemeka:na:ta: ta:pelimanu milimikie leekeme. Koto leeke handaa mo haliwekima: tenkinu mea lopaemekepate ta:pelimanu wotu mendieke handaa mo tenkinu paa yola: mia:peke na yeekeme.

⁷Hande Yesuma: pukima: homeeke disaipolo hali homekema: Pida pa:ta: alota: Dota: Tekehalie leekeme. Saimono Pidama: Dota: Tekehalie leekeeki opuata: amba: ipika: dau hola wieke handaa ipika: manda tonkaeyekeeki paa mea tonkao ikali pa:ta: ponkaeyekeme. ⁸Mo hande mandane disaipolo haliwekima:ta: kawasona: ipulu hata: mo tenkinu ta:peli manuma: tumba wina: yolo tia ikali tea: nane opolo epemekeme. Mo haliwekita: ikali tea: nane opolo ipuluekema: makata: 100 midamanu kone epemekeme. ⁹Kenkena: opolo a:pata: ti to hayeke alena: ta:peli palaowa yaapo to hayekeeki handemekeme. ¹⁰Yesuma: iki pa:ta: alota: Ika: ame do mimi ta:peli mandaneeki mea ipupe leekeme.

¹¹Saimono Pidama: kawasona: pua mo tenkinu kenkena: yola: mea epeekeme. Mo nu mendia tumbulu baeyeke ta:peli manuta: paeyao 153 mendiekeme. Ta:peli wopu mendiekepate kone mo tenkinuta: na titipila:niaeyekeme. ¹²Yesuma: iki pa:ta: alota: Ne nolo ipupe leekkepate mo disaipolo haliweki paeyaoma: ipikita: Tekehalie hone wimiki handaa hali ma:nda:ma: Neketa: epika:ta:pe laa lota: na piekeme. ¹³Koto ekina: Yesuma: palaowa mulu pua iki pa:ta: hale hale pea ta:peli make koto tupa: kone haleekeme.

¹⁴Do hau pieke ekita: Yesuma: homa paa tiao hata: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: hoto tepo peao ipiki peneme yao waleekeekie.

Yesu Pida yaapo

¹⁵Ne no paeyeketa: Yesuma: Saimono Pida pa:ta: alota: Dionina: eiyeke Saimonoo. I pa:ta: pukima: homolo hata: do haliweki ankulalipikipe leekeme. Pidama: ipika: pi hombo peaaso alota: Aowe Tekehalio. Ima: neke hone pa:la: ekita: handeleme leekeme. Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Kota: ya sipisipi ma:na: ikikisunu nakana:ma: punao hapeke leekeme. ¹⁶Hoto yaapo peao Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Dionina: eiyeke Saimonoo. I pa:ta: pukima: homelepe leeke handaa Pidama: ipika: pi hombo peaaso alota: Aowe Tekehalio. Ima: neke pa:ta: hone pa:la: ekita: nakana:ma: handeleme leekeme. Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Kota: ya sipisipi ma:na:manu nakana:ma: punao hapeke leekeme. ¹⁷Hoto tepo peao Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Dionina: eiyeke Saimonoo. Nakana:ma: I pa:ta: hone pa:la:pe leekeme.

Pidama:ta: Yesuma: Nakana:ma: I pa:ta: hone pa:la:pe pi ipiki pa:ta: hoto tepo peao lota: pieke ekina:ta: ka:nda:ma: homolo hata: ipiki pa:ta: alota: Tekehalio. Ala:ta: ala:ta: paeyao nakana:ma: handeleme. Ima: neke pa:ta: hone pa:la: ekita: nakana:ma: handeleme leekeme. Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Ya sipisipi ma:na: manuta: nakana:ma: punao hapeke. ¹⁸Ima: neke pa:ta: ota: pi alome. Neke wekihali hae dina:ta: nakana:ma: ba:ta:ido hako yama naka: hone pia: nane pomu hayekeme. Kutupu hayekepate wetepena:ta: neke koke yolo pa:la: dina: naka: kiki yaapo tindipa moneaalo pelepate hali ma:nda:ma: naka: kiki mea tonkao naka: hone na pa:la: nane kone neke hatuku pelieke leekeme. ¹⁹Yesuma: do leeke ekima: Pidama: Koda:na: biki mea a:meiyaluekema: ipika: homolo pieke ekina: la hololo leekeme. Yesuma: kotoeki laa Pida pa:ta: alota: I telia: mea epoe leekeme.

Yesu make mo hande disaipolo hali ma:nda: make

²⁰Pidama: la:ka:la:moneao Yesuma: pukima: homeeke halita: ipika: hoki nane epeekeeki handeekeme. Mo halita: hande ne nalo pita: Yesu teke pa:ta: panda:puniaio lota: pitolo alota: Tekehalio. Neke a:nda: lombolo pa:la: hali epipe leeke halie. ²¹Pidama: koto hali handaa Yesu pa:ta: alota: Tekehalio. Do hali pa:ta:ta: eki hau ipiliepe leekeme. ²²Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Do halita: pa hatiki puoou hao I paa eponoyeke ya hone wia loa:ka:na:ta: kota: naka:eki dia:me. Neketa: I telia: mea epoe leekeme. ²³Koto leeke ekina: Yesuna: hoki nane telimiki haliwekima: dupiki pi lo haemekeme. Mo hande disaipolo halita: na homilieke laa lo haemekepate Yesuma: mo hande hali na homilieke pi na leke ipikana:ma: alota: Do halita: pa hatiki puoou hao I paa eponoyeke ya hone wia loa:ka:na:ta: kota: naka:eki dia:me leekeme.

²⁴Mo hande disaipolo hali doe. Kutupa koto pieke ekimanu pa:ta: laa kutupa make wape pia:me. Ipikana:ma: lea: alemanu paeyaota: nikana:ma: ota: ekie hone witoloma:me.

Paeyaasoeki

²⁵Yesuma: hau mandane ekimanu wopu piekeme. Hali ma:nda:ma: hande Yesuma: pieke ekimanu paeyao homeke homeke lo wape pia:ka:na:ta: kota: yaka honema:ta: mo wape pia:peke buka manuma:ta: do kenke tumbulu baaso ana: na pilieke hone witolome.

Aposolo haliwekima: pimiki ekimanue

1 ¹Diopilusio. Ima:ta: titina: buka wape pua: ekina: Yesuma: ipika: e kini pea mea pokeeke natena: kini pea pua kutupa pa ipiki oli hepeni nane peeke natena: ipikana:ma: piekeeki make wala:tiki piekeeki make paeyao wape pua:me. ²Kutupa Holi Sipitidima: walolo haena: Yesuma: ipika: talopu mea haena: leeke aposolo haliweki pa:ta: pi lo paeyaota: oli ya nane a:meiyeketa: wape pu naowa:me. ³Yesuma: ipiki homa hoki nane mo aposolo haliwekima: ipiki ota: wotu handena:yeke peneme yao hali tieke yaapo natena: hata: ipika: kone tiaeyekeeki walaata: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki iki pa:ta: walo hayekeme. ⁴Mo haliweki ameḷe pa hayeke dina: Yesuma: iki pa:ta: alota: Diutuseleme na mina:pa:laake pa hapa:peke. Ya Apa:ma: kulueke laa la: ula: ale handeteke hapa:peke. Hande Ima: iki pa:ta: loa: alena: loa:me. ⁵Kutupa Dionima:ta: pa ikalima: bapitaisi peao haya:pate hosikisiki hao hao peaata: Holi Sipitidima: bapitaisi peaalieke loa: pita: amba: opimime leekeme.

Yesu oli ya nane mea pa:la:eki

⁶Yesu make mo haliweki ameḷe mandake pa:ta: momba:la haemeke dina: ikana:ma: Yesu pa:ta: alota: Tekehalio. Ame do natena:ta: nakana:ma: Isulai paa kilu tombuao haluekema: alepe lemekeme. ⁷Yesuma: mo haliweki pa:ta: alota: Ikana:ma:ta: Do natena: doeki piliekee o Do ekina: dupiliekee laa opuemenā: ika:eki dia:me. Mo Apa: Koda:ma: ipika: honumake pulu pa:la:ekie leekeme. ⁸Koto pa:la:pate ikita: wele pita:la:eki milimikie leekeme. Mo Holi Sipitidi epea:ka:na:ta: ikita: yaka wekitisi haliweki Diutuseleme pa:ta: make Sametia pa:ta: make Diudia paeyao pa:ta: make hama hama pea kenke honiki honiki paeyao pa:ta:manu make la halimikie leekeme. ⁹Kotoeki lo paeyaota: mo haliwekima: handa: poto poto la haena: kone opa:liao peekeme. Kutupa ya hapi homekema: a:pa ipiki a:mbaeyekeme. ¹⁰Yesu peeke handa mo haliwekima: oli pula:me laa wopu handa:hake witolo haena:ta: koto kone hali yaapo hake pupa peke dau yama: mea a:pa halu pitolo alota: ¹¹Ka:lili haliwekio. Do pa:ta: hata:

ya pa:ta: ombu ekipeke handa:liao halemepe lepekeme. Do iki mina:pa:lao ya nane pula: Yesuta: paa ipulu make do ya nane puleke handa handeleme tupa: kone paa ipilia:eki make koto tupa: kone ipilieke lepekeme.

Diudasina: anke teke mieke hali

¹² Kutupa Diutuseleme nepoko pa:ta: kilomida homeke tupa: pote ma:nda: biki Olipeti pa:ta: hao Diutuseleme nane la:ka:la pemekeme. ¹³ Mo teke da tieke pa:ta: puaata: ika: pelia hao haemeke manda da panda: pa:ta: opa:liaemekeme. Pida Dioni yaapo Dia:mesi A:ndutu yaapo Pilipi Tomasi yaapo Badolomiu Ma:tiu yaapo A:lopiasina: eiyeke Dia:mesi pita: Saimono Seloti yaapo kutupa Dia:mesina: eiyeke Diudasi makee. ¹⁴ Koto haliweki paeyao mo wanda:weki tonka:na: Yesuna: ama: Meti make ipika: hameketiti make mandake pa:ta: momba:la pita: yeni pu pitimikime.

¹⁵ Yeni pu pitaata: pa hosiki hao hao peaata: mo Ketisona: pi mina:la: wanda:halima: pi hotuluekema: mombelemekeme. Iki paeyaota: 120 wanda:hali tupa: momba:la pitina: Pidama: pi loluekema: tiaeyekeme.

¹⁶ Kutupa ipikana:ma: alota: Yaka ana: kame titio. Hande Baibolo bukana: wape pa:la: pita: ota: yaapeke ya:la:me. Hande Holi Sipitidima: Deipidina: hone u tiaaso haena:ta: Yesu da:ka:pa: minina: haliweki hatuku polo pia: hali Diudasima: pulu piekeeki dupilieke laa Deipidima: wape piekeme.

¹⁷ Yesuma: Diudasi make niki ameḷe mandakena: e pokomonoyeke talopu mea haena: leeke handaata: niki ameḷe pomu haya:me leekeme.

¹⁸ Hande Diudasima:ta: hokeeki puluekema: ma:na: yapa: pea mieke manima:ta: kenkesiki ma:nda: hamba: miekeme. Koto kenke pa:ta:ta: ipika: kone lopa:niaota: ota: homeekeme. Ipika: weleke tekeliye lia weleke yoka: petepete pea wiekeme. ¹⁹ Kutupa mo Diutuseleme da pa:ta: haemeke wanda:hali paeyaoma: koto piekeeki opuaata: koto kenke sikina: biki ika: da pi la alota: Akeledama lo haemekeme. Koto la:la: ekita: We Kenkee laa lo haemekeme.

²⁰ Pidama: alota: Mo Emeli buka pa:ta: wape pa:la: ekita: dupa

Ipika: data: hankoko pa haya:ka:na:ta: epelieke. Hali ma:nda: na pua haena:e laa wape pa:la:me.

Kutupa wape pa:la:eki ma:nda: make dupa

Ipika: pokeeke eta: hali ma:nda:ma: mea:peke ya:la:me laa wape pa:la:me.

²¹⁻²² Koto ekina:ta: hali ma:nda:ta: niki ameḷe ta:ma:ni pea haluekema: mo Tekehali Yesu paa mea tiaeya:eki handea: hali kone ana: pa:la:me. Koto halita: niki ameḷe hata: hoto paeyao Tekehali Yesu ameḷe mandakena: pomu haoma: halie. Hande Dionima: bapitaisi hau walea: dina: kini pu mea a:pa Yesu niki ameḷe mandakena: hamono kone ipiki hatuku mea hepeni nane a:meiyeke handoma: pita: pomu haoma: hali koto hali homeke ma:nda:ta: ana: pa:la:me leekeme.